



Bundesministerium  
des Innern, für Bau  
und Heimat

Bundesamt  
für Migration  
und Flüchtlinge

TÜRKİSCH

# Almanya'ya hoş geldiniz

Göçmenler için bilgiler







# Kitapçık rehberi





# İçindekiler

<b>Önsöz</b>	<b>8</b>
<b>I. Almanya'ya giriş</b>	<b>10</b>
1. Giriş Mevzuatı	10
2. Aile birleşimi ile ilgili bilgiler	13
<b>II. Almanca Öğrenmek</b>	<b>16</b>
1. Uyum Kursu: Dil ve Daha Fazlası	16
2. Meslek İçin Almanca	20
3. Çocuklar ve Gençler İçin Almanca	21
<b>III. Bilgi ve Danışma</b>	<b>22</b>
1. Yetişkin Göçmen Danışmanlığı (MBE)	22
2. Genç Göçmen Danışmanlığı – Göçmen Kökenli Gençler İçin Danışmanlık (JMD)	26
3. Federal Göçmen ve Mülteci Dairesi halkla ilişkiler servisi	28
4. Bilgi Kaynağınız İnternet	28
<b>IV. Oturum ve Vatandaşlığa Geçiş</b>	<b>30</b>
1. Oturum hakkı için iletişim noktaları	30
2. Oturum Yasasıyla İlgili Bilgiler	33
3. Vatandaşlığa geçme	38
<b>V. İş ve Meslek</b>	<b>42</b>
1. Yabancı Diploma ve Belgelerin Tanınması	43
2. Meslek Danışmanlığı, Mesleki Eğitim ve İş Yeri Bulma Yardımı	45
3. Meslek Geliştirme	50
4. Girişimcilik ve Serbest Çalışma	51
5. İş hukuku: Çalışma Saatleri, Tatil ve Hastalık	53
6. Gelir ve Vergi	55

<b>VI. Konut ve Kira</b>	<b>56</b>
1. Konut Arama	56
2. Taşındıktan Sonra Yapılacak İşler	58
3. Devlet Yardımları	59
4. Kira ve Kira Hukuku	61
<b>VII. Çocuklar ve Aile</b>	<b>66</b>
1. Hamilelik ve Doğum İzni	66
2. Ebeveynlik İzni ve Ebeveynlik Yardımı	71
3. Çocuk Parası ve Çocuk Yardımı	75
4. Çocuk Bakım İmkânları	78
5. Anlaşmazlık, Bunalım ve Aile İçi Şiddet	79
<b>VIII. Okul, Meslek Eğitimi ve Yüksek Eğitim</b>	<b>82</b>
1. Almanya'nın Eğitim Sistemi ve Okullar	82
2. Meslek Eğitimi	88
3. Almanya'da Yüksek Öğrenim	90
4. Yetişkin Eğitimi	93
<b>IX. Sağlık ve Önlemleri</b>	<b>94</b>
1. Hastalık ve Kaza	94
2. Tedbir Muayenesi ve Aşılar	97
3. HIV/Aids Danışmanlığı/Cinsel Yolla Bulaşan Hastalıklar (STI) Hakkında Bilgi	99
4. Uyuşturucu ve Bağımlılık Danışmanlığı	101
5. Engelli İnsanların Katılımı	102
<b>X. Banka ve Sigortalar</b>	<b>104</b>
1. Para İşleri ve Ödeme Araçları	104
2. Yasal Sosyal Sigorta	106
3. Eşya Sigortası ve Kişisel Sigortalar	115

<b>XI. Alışveriş ve Tüketici Hakları</b>	<b>116</b>
1. Alışveriş ve Ödeme	116
2. Garanti ve Sağlamlık Teminatı	118
3. “Evlerde Satış” ve Mektup, E-posta Yoluyla ya da İnternette Yapılan Satış Anlaşmaları	119
<b>XII. Örgüt ve Organizasyonlar</b>	<b>122</b>
1. Dernek ve Federasyonlar	122
2. Göçmen Organizasyonları	124
<b>XIII. Almanya'da Yaşam</b>	<b>126</b>
1. Siyasi ve Hukuki Düzen	126
2. Siyasi Partiler ve Siyasi Katılım	129
3. Uyum (Danışma) Meclisleri	130
4. Dini İnanç	131
<b>Dizin</b>	<b>134</b>
<b>Acil Durumlar</b>	<b>138</b>
<b>Notlar</b>	<b>139</b>



# Önsöz



**Sayın Bayanlar ve Baylar,**

bu broşürü elinizde tutuyorsanız, kalıcı olarak Almanya'da yaşamaya karar vermişsiniz. Bu kararınız için sizi tebrik ediyoruz ve hoş geldiniz demek istiyoruz. Almanya'da kendinizi rahat hissetmenizi, dileklerinizin ve hayallerinizin gerçekleşmesini, yeni arkadaşlar edinmenizi ve Almanya'nın yeni yuvanız olmasını dileriz.

Almanya'daki ilk adımlarınızı kolaylaştırmak istiyoruz. Bu broşür yardımıyla, yeni çevrenizde, size aşına olmayan günlük yaşamda, geleneklerimizle başa çıkmanın ve idari makamlarla daha hızlı ve daha iyi iletişim kurma yollarını öğreneceksiniz. Profesyonel çevrenizi aktif bir şekilde şekillendirmeye, gönüllü çalışmalara katılmaya, kültürel yaşama katılmaya, boş zaman ve spor aktiviteleri geliştirmeye sizi teşvik etmek istiyoruz. Bu şekilde yaşam tarzımızı, kültürümüzü, tarihimizi ve vatanımızı daha iyi anlayacaksınız.

Almanya sizden entegrasyonunuza ve ailenizin entegrasyonuna özen göstermenizi, standartlarımıza saygı göstermenizi ve değerlerimize saygı göstermenizi bekler. Buna Almanca öğrenmek ve kendi geçimimizi sağlamak da dahildir. Devlet bu konuda size yardımcı olmak için birçok entegrasyon hizmetini destekler. Almanya'daki entegrasyonunuzu çok sayıda hizmetle destekliyoruz, ancak aynı zamanda kendi çabanızı da göstermenizi tavsiye ediyoruz.

Entegrasyon politikamızın hedefi, Almanya'da yasal olarak yaşayan herkesin sayısız özgürlüklerinden yararlanmasını ve becerilerini kullanmasını sağlamaktır. Bu konuda örneğin devlet tarafından finanse edilen eğitim, dil desteği ve danışmanlık hizmetleri yardımcı olabilir. Sunulan hizmetlerden yararlanın!

Mahallenizde, şehrinizde ve bunun ötesinde insanlarla irtibata geçin. Aktif olmanın çeşitli yolları vardır. Almanya'da çok canlı bir spor kulübü hayatı vardır. Buna katılın! Almanya'da hayır işleri için çalışan milyonlarca gö-

nüllü vardır. Siz de gönüllü olun! Kendinize bir spor kulübü bulun, çocuklarınızın okulunda veli akşamına katılın veya ilçe ya da mahalle merkezine uğrayın! Kimi durumlarda da komşunuza, iş arkadaşınıza veya arkadaşınıza danışmak da sorunların kolayca çözülmesine yararlı olabilir.

Bu broşür sizi destek hizmetleri, bilgi ve danışmanlık alabileceğiniz yerler, yararlı telefon numaraları, irtibat adresleri konusunda bilgilendirir ve günlük yaşam için öğütler verir , örneğin

- nasıl iş bulacağınız ve Federal İş Bulma Ajansının size bu konuda nasıl destek olduğu (42. sayfa),
- nerede Almanca öğrenebileceğiniz ve kendinize uygun kursu nasıl bulabileceğiniz (16. sayfa),
- çocuk parası başvurusunda nasıl bulunacağınız ve çocuklarınızı anao-kulu ve okula nasıl kayıt ettireceğiniz (82. sayfa),
- Almanya'da sağlık tedbirlerinin nasıl düzenlenmiş olduğu (94. sayfa).

Özel sorularınız varsa, istediğiniz zaman size yakın göçmen danışmanlığına başvurabilirsiniz.

Bu broşürü, [www.bamf.de/willkommen-in-deutschland](http://www.bamf.de/willkommen-in-deutschland) sayfasında Almanca, Arapça, Bulgarca, İngilizce, Farsça, Fransızca, Yunanca, İtalyanca, Lehçe, Portekizce, Romence, Rusça, İspanyolca ve Türkçe dillerinde indirebilir veya basılı olarak sipariş edebilirsiniz.

Alman uyruklu göçmenler için özel bilgileri burada bulabilirsiniz:

[www.bmi.bund.de/SharedDocs/downloads/DE/publikationen/themen/heimat-integration/wid-spaetaussiedler](http://www.bmi.bund.de/SharedDocs/downloads/DE/publikationen/themen/heimat-integration/wid-spaetaussiedler)

Size iyi varişlar ve bizim (ve belki yakında sizin) memleketinizi tanıma yolunda eğlenceler dilerim.

Horst Seehofer

İçişleri Bakanlığı, İnşaat ve Ev

# I. Almanya'ya giriş

## 1. Giriş Mevzuatı

Avrupa Birliği ülkeleri, Avrupa Ekonomi Bölgesi ve İsviçre vatandaşları, prensip itibariyle Avrupa Birliği içinde serbestçe hareket etme, başka herhangi bir üye ülkeye vizesiz girme ve burada bulunma hakkına sahiptir. Üçüncü ülke vatandaşları, yani diğer ülkelere gelen yabancılar için prensip itibariyle vize zorunluluğu vardır.



### İPUCU

Bazı üçüncü ülke vatandaşları ülkeye vizesiz girebilir. Vatandaşı olduğunuz ülkenin bu ülkeler arasında olup olmadığını Almanya dış temsilciliklerinden veya Dışişleri Bakanlığı'nın [www.diplo.de](http://www.diplo.de) adresindeki internet sitesinden öğrenebilirsiniz.

Bunun dışında prensip olarak yabancı uyruklu kişiler, 180 gün içinde 90 güne kadar kısa süreli ikametler için Schengen vizesi (C vizesi) ve diğer, yani daha uzun ikametler için ulusal vizeye (D vizesi) başvurmalıdır. Hangi vizeye başvurmanız gerektiği, seyahatinizin amacına ve planlanan kalış sürenize bağlıdır. Bununla ilgili ayrıntılı bilgileri de Dışişleri Bakanlığı'nın internet sayfasında bulabilirsiniz.

## Başvuru yöntemi

Vize dilekçesini ülkenizde yaşadığınız veya ikametgahınızın bulunduğu bölgeyle ilgili Alman yurt dışı temsilciliğine vermeniz gerekir. Başka bir Avrupa Birliği üye devleti yerine yurtdışındaki Alman yurt dışı temsilciliğine vize başvurusunda bulunmanın ön koşulu, tek veya ana seyahat varış noktanızın Federal Almanya Cumhuriyeti'nde olmasıdır. İlk önce gerekli evrak ve özellikler hakkında bilgi edinmeniz tavsiye olunur. Vize süreci hakkında tüm bilgileri, söz konusu elçilik veya konsoloslukun internet sayfasından elde edebilirsiniz. Almanya'nın tüm yurt dışı temsilciliklerinin adres ve telefon numaralarını Dışişleri Bakanlığı'nın [www.diplo.de](http://www.diplo.de) adlı



internet sitesinde bulabilirsiniz. Buradan, aynı zamanda Almanya'ya giriş ve vize mevzuatları hakkında da bilgi edinebilirsiniz. Vize ücreti genellikle 90 güne kadar olan ikametlerde (Schengen vizesi) kişi başı 80 Avro ve daha uzun süreli ikametlerde (ulusal vize) 75 Avro'dur.

Dış temsilcilikler, 90 güne kadar sürecek kısa ikametlerde, vize dilekçesini normalde en fazla 15 iş günü içinde cevaplandırır. Bununla ilgili ayrıntılı bilgileri, yetkili yurt dışı temsilciliğinin internet sayfasında bulabilirsiniz. Şayet üç aydan daha uzun bir süre kalmak istiyorsanız, birkaç ay bekleme-yi göze almalısınız. Çoğu Alman yurt dışı temsilciliğinde vize başvurusu için bir randevunun alınması gerekir. Bu da yetkili yurt dışı temsilciliğinin

internet sayfası üzerinden yapılır. Başvuru yaparken gerekli tüm belge ve bilgileri eksiksiz olarak sağlayarak vize başvurunuzun işlem süresinin kısaltılmasına yardımcı olabilirsiniz.

## ÖNEMLİ AÇIKLAMA

Almanya'da çalışmak istiyorsanız esasen bir vize başvurusunda bulunmanız gerekir. Avrupa Birliği, İzlanda, Lihtenştayn, Norveç ve İsviçre vatandaşları bu uygulamanın dışındadır. Avustralya, İsrail, Japonya, Kanada, Kore Cumhuriyeti, Yeni Zelanda ve Amerika Birleşik Devletleri vatandaşları gerekli oturma iznini ülkeye girdikten sonra da Almanya'daki yetkili Yabancılar Dairesinden alabilirler. Burada istenen işe ancak oturma izni verildikten sonra başlanabileceğine dikkat edilmelidir.



## Buradan Bilgi Alabilirsiniz

### İnternet:

- Dışişleri Bakanlığı [www.diplo.de](http://www.diplo.de),  
“Service/Visa und Aufenthalt” (Hizmet/Vize ve Oturum) alt seçeneği
- Alman Akademik Değişim Servisi (Deutscher Akademischer Austauschdienst): [www.daad.de](http://www.daad.de)
- Yurt dışından uzman personel için federal hükümet portalı  
[www.make-it-in-germany.com](http://www.make-it-in-germany.com)

### E-posta:

- Dışişleri Bakanlığı'nın halkla ilişkiler servisi:  
[buergerservice@diplo.de](mailto:buergerservice@diplo.de)

### Telefon:

- Dışişleri Bakanlığı'nın halkla ilişkiler servisi:  
+49 30 5000 2000 (Pazartesi - Cuma, 9 - 15 saatleri arası)

## 2. Aile birleşimi ile ilgili bilgiler

Yabancı eşler ve reşit olmayan bekar çocuklar prensip itibarıyla ilgili aile bireyi ile birlikte Almanya'ya girme veya Almanya'ya sonradan taşınma hakkına sahiptir. İstisnai durumlarda diğer aile bireylerinin de göç etmesine izin verilebilir. Ne Avrupa Birliği vatandaşı olan, ne de Avrupa Birliği vatandaşı biriyle evli olan kişilerin Almanya'da yaşayan eşlerinin yanında kalabilmeleri için esas olarak giriş yapmadan önce en azından basit seviyede Almanca bildiklerini kanıtlamaları gerekir. Vize başvurusunda bulunurken Almanca dil sertifikası alma yükümlülüğü, Almanya'da yaşayan evli bir çiftin Alman vatandaşı olup olmadığına bakılmaksızın geçerlidir. Almanca öğrenmekte gaye, gelen kişinin topluma mümkün olduğunca hızlı bir şekilde uyum sağlamasıdır.

## Almanca dil sertifikası istisnaları

İstisnalar başka durumların yanı sıra aşağıdaki durumlarda geçerlidir:

- evli çiftler AB Mavi Karta, bir ICT kartına, mobil bir ICT kartına veya araştırmacılar için oturum iznine sahip olduğunda.
- Almanya'da yaşayan evli çiftler uzun süreli oturum amacıyla da vizesiz olarak Federal bölgeye girme ve burada oturma hakkına sahip ise veya Avrupa hükümlerine göre kalıcı oturum iznine sahipse,
- uyum ihtiyacının düşük olduğu görülebiliyor ise,
- ilgili kişi Almanya'ya taşındığında evlilik zaten varsa, Almanya'da kabul edilen, sığınma hakkına sahip bir kişinin veya mültecinin yanına taşınan kişiler için,
- veya gelecek eş, bedensel, zihinsel ya da ruhsal hastalık veya engellilikten dolayı Almanca öğrenemeyecek durumda ise Almanca bilgi şartı aranmaz.



### İPUCU

“Basit Almanca bilgisinin” tam olarak ne anlama geldiğini Federal Göçmen ve Mülteci Dairesi'nin [www.bamf.de/publikationen](http://www.bamf.de/publikationen) adresindeki internet sitesinden sipariş edebileceğiniz veya indirebileceğiniz “Nachweis einfacher Deutschkenntnisse beim Ehegattennachzug aus dem Ausland” (aile birleşimi için yurt dışından gelme amacıyla basit Almanca bilgisini belgeleme) broşüründen (Faltblatt zum Ehegattennachzug) öğrenebilirsiniz.



## Buradan Bilgi Alabilirsiniz

### Yakınıınızda:

- Yabancılar dairesi
- Yetişkin Göçmen Danışmanlığı (MBE)

### İnternet:

- Federal Göçmen ve Mülteci Dairesi:  
**www.bamf.de**, “Migration & Aufenthalt” (Göç ve Oturum)  
alt seçeneği

### E-posta:

- Federal Göçmen ve Mülteci Dairesi “Arbeiten und Leben in Deutschland” (Almanya'da Çalışma ve Yaşam) hattı ve Federal İş Bulma Ajansı merkezi yurt dışı ve uzman aracılık  
İletişim formu için bkz. **www.bamf.de/kontakt**

### Telefon:

- Federal Göçmen ve Mülteci Dairesi halkla ilişkiler servisi:  
**+49 911 943-0**
- “Arbeiten und Leben in Deutschland” (Almanya'da Çalışma ve Yaşam) hattı (ALID) **+49 30 1815-1111** (Pazartesi - Cuma)

### Bilgi materyali:

- Federal Göçmen ve Mülteci Dairesi (şuradan temin edilebilir  
**www.bamf.de/flyer-ehgattennachzug**):
- **Nachweis einfacher Deutschkenntnisse beim Ehegattennachzug aus dem Ausland** (Aile birleşimi için gerekli Almanca temel bilgileri) (değişik dillerde mevcuttur)



## II. Almanca Öğrenmek

Almanca öğrenmenin çeşitli yolları vardır: Okullar, üniversiteler, kültür merkezleri, dernekler, halk yüksek okulları ve özel dil okulları. Almanca öğrenmenin bir yolu, Federal Almanya Hükümetinin genel dil programının bir parçası olarak bir entegrasyon kursuna veya profesyonel dil kursuna katılmaktır. Çerçeve koşulları, içerik ve kalite güvencesi, Almanya genelinde federal düzeyde sağlanır. Uyum kurslarına ve profesyonel dil kurslarına katılım, günlük hayatta ve özellikle iş ararken avantajlar sunar. Uyum kursunu “Uyum Kursu Sertifikası” ile başarıyla tamamlayan kişiler, iş ararken ve ayrıca yerleşme iznine başvururken ve vatandaşlık başvurusunda bulunurken bundan yararlanabilir.



### İPUCU

Almanya’da yaşamak istiyorsanız, mümkün olduğu kadar çabuk Almanca öğrenmeniz fayda vardır. Yeni insanlarla tanışabilmek, güncel yaşamda anlaşabilmek ve iş bulabilmek için dil bilgisi çok önemlidir. Bir kursta Almanca öğrenirseniz, Almanca dilini temelden düzgün öğrenebilirsiniz.

### 1. Uyum Kursu: Dil ve Daha Fazlası

Uyum kursu, Alman Devleti tarafından sizi desteklemek amacıyla verilmektedir. Yönelim kursları, bir dil kursundan ve bir uyum kursundan oluşur. Uyum kursu genelde toplam 700 saat sürer. Tüm gün veya yarım günlük olarak verilir.

Yeterli Almanca bilgisine sahip değilseniz, bazı şartlarda bir uyum kursuna katılabilirsiniz ya da katılmak zorunda kalabilirsiniz. Kalma perspektifi iyi olan göçmenler ve mülteciler, göçmenlik makamları, temel güvenlik sağlayıcılar veya sığınma başvurusunda bulunanlar için yetkili yardım makamları tarafından bir uyum kursuna katılmak zorunluluğuna tabi tutulabilir. Aksi takdirde Federal Göçmen ve Mülteci Dairesinde uyum kursuna katılım başvurusunda bulunabilirsiniz. Uyum kursuna katılım hakkı veya yükümlülüğü olduğunda, kursa katılımınız maddi olarak Almanya devleti tarafından desteklenir.



İnternette, uyum kursuna katılım veya buna yönelik yükümlülük olup olmadığına dair gerekli şartlara sahip olup olmadığınızı öğrenebilirsiniz ([www.bamf.de/integrationskurs](http://www.bamf.de/integrationskurs)). Ancak uyum kursuna, ücreti kendiniz ödeyerek de katılabilirsiniz. Bu durumda bulunduğunuz yerdeki uyum kursu sağlayıcısına danışın.

### Dil kursu

Dil kursu normalde 600 saatten oluşur ve özel uyum kursları 900 saatten ibaret olabilir. Kurslarda güncel yaşamın önemli konuları ele alınır, örneğin:

- Alışveriş ve ev yaşamı,
- Sağlık,
- İş ve Meslek,
- Çocukların yetiştirilmesi ve eğitim,
- Boş zamanlar ve sosyal ilişkiler,
- Medya ve mobilite.

Buna ilaveten Almanca mektup ve elektronik posta yazmayı, form doldurmayı, telefonlaşmayı ve iş bulma dilekçesi vermeyi öğrenirsiniz.

## Yönelim kursu

Yönelim kursunun son bölümü olan uyum kursu genelde 100 saatten ibarettir. Bu bölümde:

- Alman hukuk düzeni, tarihi ve kültürü,
- Almanya'daki hak ve yükümlülükler,
- yaşadığınız bölge,
- Din hürriyeti, hoşgörü ve eşit haklar gibi, Almanya'da büyük önem teşkil eden değerler

## Özel Uyum Kursları

Sizinle aynı amaç ve gereksinime sahip insanlarla öğrenmek her zaman daha verimlidir. Bu, uyum kursları için de geçerlidir. Bundan dolayı, uyum kurslarının yanı sıra belirli hedef kitlelere yönelik özel sunumlar vardır:

- Okuma ve yazması olmayan veya zorlanan insanlar için kurslar
- Sadece kadınların katıldığı, kadınların ihtiyaçları doğrultusunda düzenlenen “kadınlar için uyum kursları”
- Latin olmayan bir yazı sisteminde okuma yazma bilen ve öncelikle Latin harfleri öğrenmesi gereken kişiler için uyum kursları
- Özellikle yetiştirme ve eğitim konularını ele alan “ebeveynler için uyum kursları”
- Gençleri meslek ve yüksek öğretime hazırlayan “gençler için uyum kursları”
- Engelliler için, başkalarının yanı sıra işaret dilinin veya başka teknik yardımcı araçların kullanıldığı uyum kursları
- Uzun süredir Almanya'da yaşayan ve özel bir dil desteğine ihtiyaç duyan insanlar için “destek kursları”

Ayrıca hızlı öğrenenler için uyum kursu 430 saatlik yoğun kurs olarak da verilir.

## Uyum kursu sertifikası

Dil ve yönelim kursunu bitirdiğinizde sınavdan geçersiniz. Her iki sınavı geçtiğiniz takdirde uyum kursu sertifikasını almaya hak kazanırsınız. Bu sertifikaya sizin yeterli Almanca bildiğinizi ve Alman Toplumunu hakkında temel bilgilere sahip olduğunuzu belgeler. “Uyum kursu sertifikası” ile daha erken vatandaş olabilirsiniz. Ayrıca bu “uyum kursu sertifikası” iş bulmanızda da yararlı olur.



### Buradan Bilgi Alabilirsiniz

#### Yakınızda:

- Yetişkin Göçmen Danışmanlığı (MBE)
- Genç Göçmen Danışmanlığı (JMD)
- Entegrasyon dairesi ve belediyenin kültürler arası bürosu
- Kültür merkezleri
- Dil okulları
- İş ajansı ve iş merkezi

#### İnternet:

- Federal Göçmen ve Mülteci Dairesi:  
[www.bamf.de/integrationskurs](http://www.bamf.de/integrationskurs)  
[www.bamf.de/bamf-navi](http://www.bamf.de/bamf-navi)

#### E-posta:

- Federal Göçmen ve Mülteci Dairesi halkla ilişkiler servisi:  
İletişim formu [www.bamf.de/kontakt](http://www.bamf.de/kontakt)

#### Telefon:

- Federal Göçmen ve Mülteci Dairesi halkla ilişkiler servisi:  
**+49 911 943-0**

### **Bilgi materyali:**

- Federal Göçmen ve Mülteci Dairesi (şuradan temin edilebilir: [www.bamf.de/publikationen](http://www.bamf.de/publikationen)):

- **Lernen Sie Deutsch!**  
(Almanca öğrenin!) (çok sayıda farklı dilde uyum kursu broşürü)
- **Deutsch lernen – Chancen verbessern** (Almanca öğren – Şansını arttır) (Almanca gençlik ve uyum kursu broşürü)
- **Deutsch lernen – für die Zukunft Ihrer Familie**  
(Almanca öğren – Ailenin geleceği için) (Almanca, Arapça, İngilizce, Rusça ve Türkçe uyum kursu broşürü)

## **2. Meslek İçin Almanca**

İş bulabilmek veya meslekte başarılı olabilmek için Almanca'yı iyi bilmek çok önemlidir. Bu yüzden, mesleki gereksinimler için Almanca kursları düzenlenmektedir. Burada, iş arkadaşlarınızla, müşterilerinizle ve şef veya üstlerinizle anlaşabilmeniz için gerekli kelime hazinesi, deyimler ve gramer öğretilir. Bunun yanında komplike metin ve talimatları anlamayı, iş ile ilgili mektup ve elektronik posta yazmanın püf noktalarını öğrenirsiniz.

Federal Göçmen ve Mülteci Dairesi, göçmen kökenlilere yönelik ücretsiz “Meslek İçin Almanca” kursu sunmaktadır. Bu kurslar, mesleki niteliklerle ve staj yoluyla bir mesleği daha iyi tanıma fırsatı ile birleştirilebilir.

Federal Göçmen ve Mülteci Dairesi dışında başka mesleki Almanca kursları da vardır. Genelde bu kurslar için katılım ücreti alınır. Aralarında büyük farklılıklar bulunan bu kursları içerik olarak inceleyip karşılaştırmakta fayda vardır. Bu şekilde çıkarlarınıza ve ihtiyacınıza en uygun kursu seçebilirsiniz.



## Buradan Bilgi Alabilirsiniz

### Yakınıınızda:

- Yetişkin Göçmen Danışmanlığı (MBE)
- Genç Göçmen Danışmanlığı (JMD)
- Dil okulları ve üniversiteler
- İş ajansı, iş merkezi ya da belediyenin yetkili kuruluşu
- İşveren

### İnternet:

- Federal Göçmen ve Mülteci Dairesi:  
[www.bamf.de/berufssprachkurse](http://www.bamf.de/berufssprachkurse)

### E-posta:

- Federal Göçmen ve Mülteci Dairesi halkla ilişkiler servisi:  
İletişim formu [www.bamf.de/kontakt](http://www.bamf.de/kontakt)

### Telefon:

- Federal Göçmen ve Mülteci Dairesi halkla ilişkiler servisi:  
**+49 911 943-0**

### Bilgi materyali:

- Federal Göçmen ve Mülteci Dairesi (şuradan temin edilebilir):  
[www.bamf.de/publikationen](http://www.bamf.de/publikationen):
  - **Berufsbezogene Deutschförderung** (Meslek Odaklı Almanca Desteği) Profesyonel dil kursları broşürü (§ 45a AufenthG uyarınca), 12 dilde

## 3. Çocuklar ve Gençler İçin Almanca

Çocuk ve gençlerin Almanca öğrenebilmeleri için anaokulları ve okullarda türlü imkânlar bulunmaktadır. Bu konuyla ilgili olarak VIII “Okul, Meslek Eğitimi ve Yüksek Eğitim” bölümünde daha geniş bilgi bulabilir veya anaokulları ve okullardan doğrudan bilgi edinebilirsiniz.



### III. Bilgi ve Danışma

Almanya'da geçireceğiniz ilk hafta ve aylarda muhtemelen birçok şeyi yadırgayacaksınız. Vatanınızda size normal ve olağan gelen bazı şeylerin burada aynı şekilde işlemediğine tanıklık edeceksiniz. Elinizden geldiğince bilgi edinip danışma hizmetlerinden faydalanınız. Almanya'da ihtiyaç durumunda size yardımcı olacak çeşitli kuruluş ve oluşumlar bulunmaktadır. Size başvurabileceğiniz yerleri tanıtmak istiyoruz:

#### 1. Yetişkin Göçmen Danışmanlığı (MBE)

Göçmen Danışmanlığı elemanları problemlerinizi bürokrasiden uzak ivedilikle çözenizde yardımcı olurlar. Almanya'daki ilk gününüzden itibaren birtakım konularda size destek olurlar:

- **Almanca öğrenmek**  
(Örneğin: Nerede Almanca öğrenebilirim? Kurslar ücretli mi? Uyum kursuna nasıl kayıt olabilirim?)
- **Mesleki eğitim ve Meslek**  
(Örneğin: Elimdeki diploma burada geçerli mi? Nasıl ve nerede iş bulabilirim?)
- **Konut ve kira**  
(Örneğin: Nasıl ev bulabilirim? Fiyatı ne olur?)
- **Sağlık**  
(Örneğin: Sağlık sigortasına ihtiyacım var mı? Hangi hekime gitmem gerekir?)
- **Evlilik, aile ve çocuk yetiştirme**  
(Örneğin: Hamilelik döneminde kim yardımcı olabilir? Evlilik sorunlarında nereye danışabilirim? Çocuk bakımını nasıl bulabilirim? Çocuklarım hemen anaokuluna veya okula gidebilir mi?)

### Problemler birlikte çözülür

Danışmanlarınız, genelde ana dilinizi konuşurlar ve Almanya'ya alışma sürecindeki sorun ve zorluklarınız hakkında bilgi sahibidirler. Kişisel bir görüşmeden sonra sizinle beraber bir plan geliştirip güncel hayata rahat ayak uydurmanızı sağlamaya çalışırlar. Danışma, bilgi ve yeteneklerinize odaklanarak sürdürülür. Destek sunumları ve Almanca öğrenim imkânları hakkında bilgi edirsiniz. Danışmanlar aynı zamanda devlet kaynaklı uyum kursları veya yakınınızdaki uyum destek sunumlarından yararlanabilme imkânlarını araştırırlar.

## ÖNEMLİ AÇIKLAMA

Yetişkin Göçmen Danışmanlığı (MBE) her zaman ücretsizdir.



## Göçmen danışmanlığı nerelerde var?

Almanya'nın birçok yerinde göçmen danışmanlık merkezleri vardır. Aşağıdaki yerlerde bu hizmetten yararlanabilirsiniz:

- Arbeiterwohlfahrt (İşçi ve ailelerine yardım eden hizmet kurumu)
- Deutscher Caritasverband (Alman Caritas Hayır Kurumu)
- Diakonie Deutschland – Evangelisches Werk für Diakonie und Entwicklung e.V.
- Deutscher Paritätischer Wohlfahrtsverband (Alman Eşitlikçi Sosyal Yardım Kurumu)
- Deutsches Rotes Kreuz (Alman Kızılhaç Kurumu)
- Zentralwohlfahrtsstelle der Juden in Deutschland (Almanya Yahudi Sosyal Yardım Merkezi)
- Bund der Vertriebenen (Sürgünler Birliği)

## Çevrimiçi danışmanlık “mbeon”

Danışmanların çoğuna çevrimiçi danışmanlık “mbeon” üzerinden ulaşmak da mümkündür. Sohbet uygulaması “mbeon” ile günün yirmi dört saati doğrudan danışmanlarla irtibata geçebilir ve soru sorabilirsiniz. Ayrıntılı bilgiler için bkz. [www.mbeon.de](http://www.mbeon.de).



## Buradan Bilgi Alabilirsiniz

### Yakınıınızda:

- Yetişkin Göçmen Danışmanlığı (MBE)
- Yabancılar dairesi
- Geçici yurtlar
- Yerel yönetim
- Arkadaş, akraba ve komşular
- İşveren
- Dernekler

### İnternet:

- Federal Göçmen ve Mülteci Dairesi:  
[www.bamf.de/migrationsberatungsstellen](http://www.bamf.de/migrationsberatungsstellen)  
[www.bamf.de/bamf-navi](http://www.bamf.de/bamf-navi)

### E-posta:

- Federal Göçmen ve Mülteci Dairesi halkla ilişkiler servisi:  
İletişim formu [www.bamf.de/kontakt](http://www.bamf.de/kontakt)

### Telefon:

- Federal Göçmen ve Mülteci Dairesi halkla ilişkiler servisi:  
**+49 911 943-0**

### Bilgi materyali:

- Federal Göçmen ve Mülteci Dairesi (şuradan temin edilebilir:  
[www.bamf.de/publikationen](http://www.bamf.de/publikationen)):
  - **Lassen Sie sich beraten!** (Danışınız!) (çok sayıda farklı dilde göçmen danışmanlığı broşürü)

## 2. Genç Göçmen Danışmanlığı – Göçmen Kökenli Gençler İçin Danışmanlık (JMD)

Yabancı bir ülkedeki ilk dönem özellikle gençler için aynı zamanda hem heyecan verici hem de yorucudur. Yeni arkadaşlıklar kurup okul ya da meslekte kendilerini kanıtlamak isterler. Genç Göçmen Danışmanlıkları genç insanlara Almanya'daki yeni çevreye alışmada yardımcı olurlar. Göçmen genç ve yetişkinlere 12 yaşından 27 yaşına kadar okul, meslek ve sosyal entegrasyon sürecinde refakat eder, danışmanlık hizmeti sunarlar.

### ÖNEMLİ AÇIKLAMA

Genç Göçmen Danışmanlığı (JMD) siz ve çocuğunuz için her zaman ücretsizdir.

### Özel Sunumlar ve Kişisel Danışmanlık

Genç Göçmen Danışmanlığının hizmetleri uyum destek planlı kişisel refakatten özel durum danışmanlığına, ebeveyne hizmetlerden grup çalışmaları ve kurslara kadar uzanır. Buralarda birçok konu hakkındaki sorulara cevap bulabilirsiniz:

- Okul ve mesleki eğitim sistemi
- Meslek seçimi
- Başvuru yöntemleri
- Yeni ortamların ve özellikle Almanca öğrenme programlarının kullanımı
- Sosyal, kültürel ve politik hayata katılım

Genç Göçmen Danışmanlıkları Almanya genelinde 470 noktada bulunmaktadır. Danışmanlıktan gençlik sosyal hizmetleri sunan kurumlar sorumludur:

- Bundesarbeitsgemeinschaft Evangelische Jugendsozialarbeit (Federal Protestan Gençlik Sosyal Yardım Hizmetleri Çalışma Grubu)
- Bundesarbeitsgemeinschaft Katholische Jugendsozialarbeit (Federal Katolik Gençlik Sosyal Yardım Hizmetleri Çalışma Grubu)
- Arbeiterwohlfahrt (İşçi ve ailelerine yardım eden hizmet kurumu)
- Internationaler Bund (Uluslararası Birlik), Paritätischer Wohlfahrtsverband (Alman Eşitlikçi Sosyal Yardım Kurumu) ve Deutsches Rotes Kreuz (Alman Kızılhaç Kurumu)

## Çevrimiçi danışmanlık “jmd4you”

27 yaşına kadar olan genç göçmenler, farklı dillerde çevrimiçi danışmanlık alabilir. Sorular kamuya açık bir şekilde sohbet işlevi üzerinden veya bireysel olarak sorulabilir.



### Buradan Bilgi Alabilirsiniz

#### Yakınızdaki:

- Genç Göçmen Danışmanlığı (JMD)
- Yabancılar dairesi
- Gençlik Dairesi
- Geçici yurtlar
- Yerel yönetim
- Arkadaş, akraba ve komşular
- İşveren
- Dernekler

#### İnternet:

- Yakınızdaki genç göçmen danışmanlığını şu adreste bulabilirsiniz:  
**[www.jugendmigrationsdienste.de](http://www.jugendmigrationsdienste.de)**
- Çevrimiçi danışmanlık için bkz.:  
**[www.jmd4you.de](http://www.jmd4you.de)** (Almanca)  
**[www.your-way-in-germany.org](http://www.your-way-in-germany.org)** (İngilizce)  
**[www.putjwgermaniju.org](http://www.putjwgermaniju.org)** (Rusça)  
**[www.almanyayolu.org](http://www.almanyayolu.org)** (Türkçe)  
**[www.bousaletuk-fi-almanya.org](http://www.bousaletuk-fi-almanya.org)** (Arapça)  
**[www.udherrefyesi-gjermani.org](http://www.udherrefyesi-gjermani.org)** (Arnavutça)

#### Bilgi materyali:

- Genç göçmen danışmanlığı broşürü şuradan temin edilebilir:  
**[www.bmfsfj.de/bmfsfj/service/publikationen](http://www.bmfsfj.de/bmfsfj/service/publikationen)**

### 3. Federal Göçmen ve Mülteci Dairesi halkla ilişkiler servisi

Bunun dışındaki sorularınız için Federal Göçmen ve Mülteci Dairesi Halkla İlişkiler Servisine başvurabilirsiniz.

Özellikle göçmenlik ve uyum kanunuyla ilgili olan uyum kursları, oturum izni veya vatandaşlığa geçme hakkında bilgilendirir.

Halkla ilişkiler servisine +49 911 943-0 numaralı telefondan veya [www.bamf.de/kontakt](http://www.bamf.de/kontakt) adresindeki iletişim formu ile ulaşabilirsiniz.

### 4. Bilgi Kaynağınız İnternet

İnternet, bilgi edinmenizde yüksek derecede yararlıdır. Birçok resmi daire, yerel yönetim ve kurumlar internet sitelerinde faydalı bilgiler sunmaktadır. Almanya'daki güncel yaşam hakkında bilgiler, yararlı adres ve bilgiler Federal Göçmen ve Mülteci Dairesi'nin internet sitesinin "Integration" (Entegrasyon) adlı alt seçeneğinde bulunmaktadır:

[www.bamf.de/integration](http://www.bamf.de/integration).

#### ÖNEMLİ AÇIKLAMA

Fakat dolandırıcılardan korunmak için interneti büyük bir dikkatle kullanmak gerekir. Özellikle banka hesap bilgileri konusunda çok dikkatli olmalısınız. İnternette alışveriş yapmadan önce de gerekli tüm bilgileri almalısınız.

İnternet kullanımındaki tehlikeler hakkında bilgi veren, federal hükümetin Basın ve Bilgi Servisi tarafından yayınlanan "**Verbraucherschutz kompakt – Guter Rat in Alltagsfragen**" (Tüketiciyi koruma – güncel konular için ipuçları) adlı kitapçığı [www.bundesregierung.de](http://www.bundesregierung.de) adresinin "Service/Publikationen" (Hizmet/Yayınlar) alt seçeneğinden temin edebilirsiniz. Tüketici koruma merkezleri ve Yetişkin Göçmen Danışmanlığı (MBE) ve Genç Göçmen Danışmanlığı (JMD) çalışanları da bu konuda yardımcı olurlar.

Şunu göz önünde bulundurmalısınız: İnternette sunulan her bilgi güvenilir ve doğru değildir. Bazı sayfalarda yanlış bilgiler de bulabilirsiniz. İnternet sayfalarındaki “Impressum” (Künye) alt seçeneğinde sayfadan kimin sorumlu olduğunu öğrenebilirsiniz. Künyesi olmayan internet sayfalarına güvenmemeniz daha iyi olur. Buna karşın bakanlıkların, resmi makam ve dairelerin internet sayfaları oldukça güvenilirdir.

## İPUCU



Adres ve telefon numarası bulmaya yarayan başka bir kaynak “Gelbe Seiten®” adlı, her şehir veya bölge için yayınlanan, branşlara göre düzenlenmiş telefon rehberidir. Örneğin Wohnungsamt (Konut ve kira yardım dairesi) gibi resmi daireleri “Behörden” (resmi daireler) arama sözcüğü sayesinde rehberde bulabilirsiniz. Gelben Seiten® rehberini İnternette şu adreste bulabilirsiniz: [www.gelbeseiten.de](http://www.gelbeseiten.de). İnternet'te arama yaparak ayrıca yetkili makamların, kurumların ve diğer tesislerin adreslerini ve telefon numaralarını bulabilirsiniz.

# IV. Oturum ve Vatandaşlığa Geçiş

## 1. Oturum hakkı için iletişim noktaları

Hayatınızı Almanya'da sürdürmek istiyorsanız veya Almanya'ya halihazırda giriş yapmışsanız, oturma izin yasasının mevzuatı çok önemlidir. Oturum izin koşulları statünüze göre değişir. Alman uyruklu göçmenler, Avrupa Birliği üye ülkesi vatandaşları, Avrupa Ekonomi Bölgesi (AEB – AB artı İzlanda, Lihtenştayn ve Norveç) ve İsviçre vatandaşları ve bunun dışındaki ülke vatandaşlarına değişik mevzuatlar uygulanır.

### **Avrupa Birliği, Avrupa Ekonomi Bölgesi ve İsviçre Vatandaşları İçin İletişim Noktaları**

AB veya AEB vatandaşı olarak Almanya'da yaşamak istiyorsanız serbest dolaşım hakkından yararlanabilirsiniz. Bu başka uyruğa sahip aile fertleriniz için de geçerlidir. Ülkeye girişten hemen sonra Alman vatandaşları gibi nüfus dairesine (Einwohnermeldeamt) kayıt yaptırmanız gerekir. Aile fertlerinizden başka uyruğa sahip olanlar varsa, onlara da Oturum Kartı verilir.

İsviçre uyruklu iseniz, Avrupa Birliği ve İsviçre arasındaki anlaşmaya göre serbest dolaşım hakkına sahipsinizdir. Yabancılar Dairesi tarafından size oturum izni verilir.



## ÖNEMLİ AÇIKLAMA

Almanya'daki AB vatandaşları, en az üç aydan beri Almanya'da ikamet ettikleri ve 18 yaşını doldurdıkları takdirde, yerel seçimlerde oy verme hakkına sahiptirler.



## Avrupa Birliği, Avrupa Ekonomi Bölgesi ve İsviçre Harici Ülke Vatandaşları İçin İletişim Noktaları

AB, AEB ve İsviçre vatandaşı olmayan kişiler bulunduğu bölge veya şehrin Yabancılar Dairesine başvurmalıdırlar. Bu merci, çalışma izni de dahil olmak üzere oturma yasasıyla ilgili her konuda karar yetkisine sahiptir ve oturma veya yerleşme, AB Mavi Kart, ICT kartı, mobil ICT kartı ve AB kalıcı yerleşme izni konusunda nihai karar verir. Yetkili Yabancılar Dairesi konusunda yaşadığınız yerin yerel yönetimi size bilgi verir. Yetkili Yabancılar Dairesi, BAMF araması üzerinden de tespit edilebilir:

[www.bamf.de/auslaenderbehoerden](http://www.bamf.de/auslaenderbehoerden).



### İPUCU

1 Mart 2020 tarihinde yürürlüğe giren Uzman Kişi Göç Yasası ile ilgili kişiler adına çalışmak için oturumu daha cazip bir hale getirmek için üçüncü ülkelerden uzman kişilerin göç imkanları önemli ölçüde genişletilmiştir. Uzman kişiler, bir Alman diplomasına, kabul edilen bir yurt dışı diplomasına veya Alman üniversite diplomasına benzer yabancı bir üniversite diplomasına sahip kişiler veya yerel nitelikli mesleki eğitim veya yerel nitelikli mesleki eğitime eşdeğer bir yabancı mesleki eğitim almış kişilerdir.

Uzman Kişi Göç Yasası, eğitim mesleklerinde vasıflı işçilerin erişimini kolaylaştırır ve Avrupa Birliği dışındaki bir ülkeden gelen vasıflı işçilerin imkanlarını iyileştirir. Tanıma sürecinde edindiğiniz yabancı yeterlilikte Alman eğitimine kıyasla eksiklikler tespit edildiyse, daha fazla yeterlilik için Almanya'ya da gidebilirsiniz. Bir BT uzmanı olarak, kapsamlı pratik deneyime sahipseniz, resmi bir yeterliliğe bakılmaksızın ülkeye girebilirsiniz.

Bu hedef grubun hızlı bir şekilde Almanya'ya girmesini sağlamak için hızlandırılmış uzman prosedürü de yürürlüğe koyulmuştur. İşverenler bunun için bir ücret karşılığında yetkili yabancılar dairesinde başvurabilir.

Uygulanması gereken adımlara yönelik bilgileri [www.make-it-in-germany.com](http://www.make-it-in-germany.com) sayfasında işverenler için olan bölümde bulabilirsiniz.

## Alman Kökenli Göçmenler İçin İletişim Noktaları

Alman kökenli göçmen veya aile ferdi olarak vatandaşlık konularında yerel yönetime başvurabilirsiniz. Buradaki çalışanlar size diğer idari ve resmi konularda da yardımcı olurlar. Daha geniş bilgiyi “Willkommen in Deutschland – Zusatzinformationen für Spätaussiedler” (Almanya'ya hoş geldiniz - Alman uyruklu göçmenler için bilgiler) adlı kitapçıktan da temin edebilirsiniz.

## 2. Oturum Yasasıyla İlgili Bilgiler

AB, AEB veya İsviçre vatandaşı değilseniz ve Almanya'da uzun süre kalmak istiyorsanız, oturma izni almak zorundasınız. Almanya'ya giriş ve müteakip ikamet vizesine ek olarak, Almanya'da uzun süreli kalışlar için altı tür oturma izni vardır:

- Oturum izni
- AB Mavi Kart
- ICT kartı
- Mobil ICT kartı
- Yerleşme izni
- AB kalıcı oturma izni

Almanya'da oturma izni, başkalarının yanı sıra biyometrik özellikler içeren elektronik bir depolama ve işleme ortamına sahip bağımsız bir belge olarak verilir.

### Oturma İzni

Oturma izninin süresi sınırlıdır ve belirli bir oturum amacına bağlıdır. Örneğin aşağıdaki kişilere verilir:

- Almanya'da mesleki eğitim gören, staj yeri veya üniversite yeri arayan veya bir yüksek öğrenim tamamlamak isteyen,
- Almanya'da çalışan, araştırma yapan veya uzman kişi olarak iş aramak isteyen,
- uluslararası hukuk, insani ya da siyasi nedenlerle kalabilecekler,
- ailevi nedenlerle göç edenler,
- Alman uyruğundan çıkmış olup dönüş yapan yabancı uyruklular ve,
- başka bir AB ülkesinde kalıcı oturum iznine sahip kişilere verilir.

İznin verilmesi için bazı ön şartlar yerine getirilmelidir. Oturum izni prensip itibarıyla sadece verildiği zamanki şartlar hala karşılanıyorsa uzatılabilir.

## ÖNEMLİ AÇIKLAMA

Üçüncü ülke vatandaşı konumundaki (yani AB, AEB ya da İsviçre vatandaşı olmayan) oturum iznine sahip yabancılar, yasal olarak yasak olmadığı sürece prensip olarak Almanya'da çalışabilir. Oturum izninde çalışmanın izinli olup olmadığı veya kısıtlamaların olup olmadığı belirtilir. Daha geniş bilgiyi bulunduğunuz yerdeki yabancılar dairesinden edinebilirsiniz.

Almanya'da yabancı bir diploma ile çalışabilmek için, mesleki yeterliliğin denkliği belirlenmeli veya kabul edilen bir diplomanın veya bir Alman üniversite diploması ile karşılaştırılabilir bir diplomanın ibraz edilmesi gerekir.

Bununla ilgili ayrıntılı bilgiler Bölüm V “İş ve Meslek” altında bulabilirsiniz.

## AB Mavi Kart

AB Mavi Kart, yüksek nitelik gerektiren bir iş için sınırlı bir oturum iznidir. AB Mavi Kart alabilmek için aşağıdaki şartların karşılanmış olması gerekir:

- Bitirdiğiniz bir yüksek öğrenime dair belge sunabilirsiniz. Eğer yüksek öğretim derecenizi Almanya'da elde etmemişseniz, ya öğretim derecenizin Almanya'da tanınması ya da bir Alman yüksek öğretim derecesi ile eş değerde olması zorunludur.
- Bir iş sözleşmesinin olması veya belirli bir yıllık minimum brüt gelire bağlayıcı bir iş teklifi almış olmanız gerekir. Brüt maaş sınırı yıllık olarak uyarlanır ve 2020'de 55.200 Avro'dur. Fen bilimi, matematik, mühendislik, bilişim ve iletişim teknolojisi ve tıp (diş hekimliği hariç) gibi rağbet görmeyen meslekler olarak adlandırılan mesleklerde gerekli asgari brüt maaş daha düşüktür. Bu da yıllık olarak uyarlanır ve 2020'de 43.056 Avro'dur.

AB Mavi Kart, iş sözleşmesinin buna denk veya daha uzun bir süreyi öngörmesi halinde öncelikle dört yıl için verilir. Prensipten itibaren bu sürenin uzatılması mümkündür.

## ICT kartı ve mobil ICT kartı

ICT kartı, şirket içi transfer için verilen, zaman bakımından sınırlı bir oturum iznidir. Bu kart ile AB dışında bulunan bir şirkette çalışan yöneticiler, uzmanlar veya stajyerler aynı şirketin bir şubesinde veya Almanya'daki aynı şirketler grubunun bir şirketinde geçici olarak istihdam edilebilir.

Bir ICT kartına başvurabilmek için, transferin başlangıcından en az altı ay önce ve tüm transfer sırasında şirketin çalışanı olmanız gerekir. ICT kartı, transfer süresiyle sınırlıdır ve yöneticiler ve uzmanlar için en fazla üç yıl ve stajyerler için en fazla bir yıl ile sınırlıdır.

Mobil ICT kartı, başka bir AB ülkesinin ICT kartına sahip olduğunuzda, şirket içinde 90 günden uzun transfer çerçevesinde mobilite elde edebilmek için verilir.

## Yerleşme İzni

Yerleşme izni süresizdir. ve Almanya'da çalışma iznini de içerir. Yerleşme iznini alabilmek için en az beş yıllık oturma iznine sahip olmanın yanı sıra bir takım şartları da yerine getirmeniz gerekir. Yerleşim izni için dilekçe verenlerin örneğin prensip itibarıyla ailesinin ve kendi geçimini sağlayabiliyor olması, Almancaya yeteri kadar hâkim olması gerekir. Sabıka kayıtları da yerleşme izninin verilmemesine sebep olabilir. Mesleki eğitim veya akademik eğitim almış uzman kişiler için dört yıllık daha kısa bir bekleme süresi geçerlidir.

Yurt içinde tamamlanmış bir mesleki eğitim veya yurt içi yüksek öğrenim diplomasının olması durumunda, yerleşim izni verme süresi iki yıla kısılır. AB Mavi Kart sahiplerinde bu, duruma göre 33 ay veya yeterli Almanca dil beceresi olması durumunda 21 ay sonra mümkündür.

## AB Kalıcı Oturma İzni

AB Kalıcı Oturma İzni de süresizdir ve çalışma iznini de içerir. İznin verilmesi için yabancı kişi, Federal Almanya Devleti'nde beş yıl süresince oturma ile ikamet etmiş olmalıdır; onun dışında şartlar, Alman yerleşme izninin verilmesine yönelik § 9 AufenthG (Alman İkamet Yasası) gibidir. AB Kalıcı Oturma İzni diğer Avrupa Birliği ülkeleri için de serbest dolaşım hakkını içerip, üye ülkelerde süreli oturma izni alma hakkını da tanıır.

## ÖNEMLİ AÇIKLAMA

Yerleşme İzni ve AB Kalıcı Oturma İzni için gerekli olan Almanca bilginizi, uyum kursunu başarıyla bitirerek belgeleyebilirsiniz. Bu konudaki ayrıntıları elinizdeki kitapçığın “II. Almanca Öğrenmek” bölümünde okuyabilirsiniz.

## İPUCU



Oturma izniniz hakkında sorularınız varsa, danışmakta tereddüt etmeyiniz: Göçmen Danışma Merkezlerinde her zaman size yardımcı olacak birini bulabilirsiniz.



## Buradan Bilgi Alabilirsiniz

### Yakınıınızda:

- Yerel yönetim: Yabancılar Dairesi, Pasaport Bürosu
- Yetişkin Göçmen Danışmanlığı (MBE)
- Genç Göçmen Danışmanlığı (JMD)

### İnternet:

- İçişleri Bakanlığı, İnşaat ve Ev: **www.bmi.bund.de**, “Themen” (Konular) altında, “Migration” (Göç) veya “Heimat & Integration” (Vatan ve Uyum) alt seçeneği
- Federal Göçmen ve Mülteci Dairesi: **www.bamf.de**, “Migration & Aufenthalt” (Göç ve Oturma) alt seçeneği
- Make it in Germany: **www.make-it-in-germany.com**

### E-posta:

- İçişleri Bakanlığı, İnşaat ve Ev: İletişim formu: **www.bmi.bund.de**, “Service/Kontakt/Bürgerservice” (Hizmet/İletişim/Halkla İlişkiler Servisi) alt seçeneği

### Telefon:

- İçişleri Bakanlığı Halkla İlişkiler Servisi, İnşaat ve Ev: **+49 30 18681-0** veya **+49 228 99681-0**
- “Arbeiten und Leben in Deutschland” (Almanya'da Çalışma ve Yaşam) hattı: **+49 30 1815-1111**

## ÖNEMLİ AÇIKLAMA

AB Mavi Kart, AB kalıcı oturma izni, ICT kartı veya yüksek öğrenim ya da araştırma amaçlı oturma iznine sahip olan kişiler belirli şartlarda AB içinde mobilite haklarından yararlanabilir.

AB-Mobilite çerçevesinde giriş ve ikamet, hem başka bir AB ülkesinden oturma izni ile Almanya'da hem de bir Alman oturma izni ile başka bir AB ülkesinde mümkündür. Yüksek öğrenim gören öğrenciler, araştırmacılar ve şirket içinde transfer edilen kişilerin daha kısa süreli kalışlar için Alman oturma iznine ihtiyacı yoktur. Almanya'daki alıcı kurum veya ilk AB üye ülkesindeki şirketin yalnızca Federal Göçmen ve Mülteci Dairesi bir bildirim göndermesi gerekir.

Dikkat: Bu kurallar, Danimarka ve İrlanda hariç olmak üzere tüm AB ülkelerinde geçerlidir.

Şartlarla ilgili ayrıntılı bilgileri [www.bamf.de](http://www.bamf.de), sayfasında "Migration & Aufenthalt/ Zuwandernde aus Drittstaaten/Mobilität in der EU" (Göç ve Oturma/Üçüncü Ülkelerden Göç Edenler/AB'de Serbest Dolaşım Hakkı) alt seçeneklerinde bulabilirsiniz.

### 3. Vatandaşlığa geçme

Almanya'da sürekli yaşamak isterseniz, belli şartlarda vatandaşlığa kabul edebilirsiniz. Bunun için başvuruda bulunmak gerekir. 16 yaşın altındaki çocuklar ve gençlerde, yasal temsilciler, yani genellikle ebeveynler başvuruda bulunmalıdır.

Vatandaşlığa kabul dilekçeleri Federal Eyaletlerin yetki alanındadır. Dilekçe formlarını ilgili vatandaşlık dairesinden edinebilirsiniz. Hangi daireye başvurmanız gerektiği hakkında yerel yönetimden, yabancılar dairesinden veya göçmen danışma merkezlerinden bilgi alabilirsiniz.



### İPUCU

Dilekçeyi vermeden önce daireye gidip bilgi edinmek, sürece dahil bir çok konuda kolaylık sağlar.

## Ücret

Vatandaşlığa kabul işlemi normalde kişi başına 255 Avro'dur. Anne ve babalarıyla vatandaşlığa geçen yetişkin olmayan her çocuk için 51 Avro ödenir. Gelir düzeyiniz düşük ise ya da birden fazla çocuğunuzla beraber vatandaşlığa geçiyorsanız, ücret düşürülebilir veya taksitle ödeme imkânı tanınabilir.

## Şartlar

### KONTROL LİSTESİ



Alman Vatandaşlık Yasası'nın (StAG) 10. Bölümüne göre Aşağıda belirtilen şartlar yerine getirildiği takdirde, vatandaşlığa kabul edilme hakkınız vardır:

- Kanıtlanmış kimlik ve vatandaşlık
- Almanya'da en az sekiz yıl yasal ve mutlak ikamet
- Vatandaşlığa alma sırasında daimi ikamet ilkesine dayalı bir oturum hakkı
- Federal Almanya Cumhuriyeti Anayasasının özgür demokratik temel düzenine bağlılık ve bir sadakat beyanının sunulması
- Sosyal yardım ve ikinci derece işsizlik parası olmadan ("Hartz IV") ailenizin ve kendinizin geçimini kendi başınıza sağlayabilmek
- Genelde o ana dek vatandaşlığı kaybetmiş olmak veya vatandaşlıktan çıkmak
- Bir suç nedeniyle hüküm giymemiş olmak (sabıkasızlık)
- Yeterli Almanca bilmek
- Başarılı bir şekilde tamamlanan vatandaşlığa kabul testi ile Almanya'nın hukuk ve toplum düzeninin yanı sıra yaşam şartları hakkında bilgi sahibi olma
- Alman yaşam standartlarına uyum ve entegrasyon

Bu şartlardan en az bir tanesi yerine gelmediği takdirde vatandaşlığa kabul edilme hakkınız yoktur. Vatandaşlık kabul makamı, kamusal yarar gördüğü hallerde, en azından önemli şartların bulunması durumunda vatandaşlığa kabul dilekçesine olumlu cevap verebilir. Örneğin belirli entegrasyon şartları yerine getirilirse, Almanya'da ikamet süresinin kısaltılması da mümkündür.



## Çocuklarla İlgili Düzenleme

Almanya'da doğan çocuklar, anne veya babalarından en az biri Alman ise, otomatikman Alman vatandaşlığına sahip olurlar. Yabancı uyrukluların çocukları ise, anne veya babalarından en az biri doğum tarihinde Almanya'da sekiz yıllık yasal ikamet süresini doldurmuş ve süresiz oturma hakkına sahipse, doğumdan itibaren Alman vatandaşlığını alırlar. Bu çocuklar, diğer vatandaşlığın bir AB üye ülkesinde ya da İsviçre olmaması ve Almanya'da büyümemiş olmaları halinde 21 yaşını doldurduktan sonra Alman vatandaşlığıyla ebeveynlerinin vatandaşlığı arasında tercih yapmak zorundadırlar.

## Vatandaşlığa Kabul Testi

Alman Vatandaşlığı için başvurmadan önce, Almanya hakkında bilgi ve deneyim sahibi olduğunuzu kanıtlamanız gerekmektedir. Vatandaşlığa kabul testi, 33 sorudan oluşmaktadır. En az 17 soruyu doğru cevaplandığınız takdirde, testi başarmış olursunuz. Bu soruların 30'u "Demokraside Yaşamak", "Tarih ve Sorumluluk" ve "İnsan ve Toplum" konu alanlarını ilgilendirmektedir. Yaşadığınız eyaletle ilgili üç soru sorulmaktadır.

Federal Göçmen ve Mülteci Dairesi'nin [www.bamf.de/einbuerbung](http://www.bamf.de/einbuerbung) adresindeki internet sayfasında denemelik bir test ve vatandaşlığa kabul testinin tüm sorularına ulaşabilirsiniz.

## ÖNEMLİ AÇIKLAMA

Almanya'dan okul diplomanızın bulunması durumunda, bedensel, zihinsel ya da ruhsal hastalık, engellilik ve ileri yaşlılık hallerinde bu teste katılmanız zorunlu değildir.

## İPUCU



Federal Göçmen ve Mülteci Dairesi'nin çevrimiçi (on-line) testi ücretsizdir. Fakat özel birçok internet sitesinde de vatandaşlığa kabul testine hazırlık kursları sunulmaktadır. Bu kursların ücreti hakkında bilgiler genelde çok küçük veya dikkati az çekecek yerlere yazılmaktadır. Bu nedenle sitenin genel işlem şartlarını (Allgemeine Geschäftsbedingungen, AGB) dikkatlice okumak gerekmektedir!



## Buradan Bilgi Alabilirsiniz

## Yakınıınızda:

- Yerel yönetim: Yabancılar Dairesi, Pasaport Bürosu
- Yetişkin Göçmen Danışmanlığı (MBE)
- Genç Göçmen Danışmanlığı (JMD)

## İnternet:

- İçişleri Bakanlığı'nın Göçmen, Mülteci ve Uyum Görevlisi:  
**[www.einbuengerung.de](http://www.einbuengerung.de)**
- Federal Göçmen ve Mülteci Dairesi:  
**[www.bamf.de/einbuengerung](http://www.bamf.de/einbuengerung)**

## E-posta:

- Federal Göçmen ve Mülteci Dairesi halkla ilişkiler servisi:  
İletişim formu **[www.bamf.de/kontakt](http://www.bamf.de/kontakt)**

## Telefon:

- Federal Göçmen ve Mülteci Dairesi halkla ilişkiler servisi:  
**+49 911 943-0**

## Bilgi materyali:

- İçişleri Bakanlığı'nın Göçmen, Mülteci ve Uyum Görevlisi broşürleri (**[www.integrationsbeauftragte.de](http://www.integrationsbeauftragte.de)** adresinde "Service/Publikationen" (Hizmet/Yayınlar) alt seçeneğinden temin edilebilir): **"Die deutsche Staatsbürgerschaft. Alles was Sie darüber wissen sollten"** (Alman Vatandaşlığı. Bu Konuda Bilmeniz Gereken Her Şey)



## V. İş ve Meslek

Bu bölümde yabancı diplomaların tanınması, iş aramada önemli hususlar, meslek geliştirme, serbest meslek, iş hukuku, gelir ve vergiler hakkında bilgiler sunulmaktadır.

### ÖNEMLİ AÇIKLAMA

Almanya'da çalışma imkânlarınız, nereden geldiğinizle bağlantılıdır. Avrupa Birliği ülkelerinin, İsviçre, Norveç, İzlanda ve Lihtenştayn vatandaşları çalışma izni olmadan Almanya'da gelir sağlayabilirler. Hırvatistan'dan veya AB dışındaki bir ülkeden geliyor olmanız halinde lütfen İş Bulma Ajansı Merkezi Yurt Dışı ve Profesyonel Değişim Dairesi internet sayfasından Almanya'da işe başlama konusunda bilgi edinin ([www.zav.de](http://www.zav.de)).

## 1. Yabancı Diploma ve Belgelerin Tanınması

Mesleki yeterlilik tespit kanunu (BQFG), federal devletin yetkisinde kalan mesleklerin tanınma prosedürünü düzenlemektedir. Yurt dışında kazanılan mesleki vasıfların, doğrudan yetkili bir merci tarafından, Almanya'da eşdeğer bir meslekle karşılaştırılmasını güvence altına almaktadır. Bu sayede yabancı meslek diplomanızın, Almanya'daki eşdeğer diploma bazında inceletme hakkınız yasal olarak güvence altına alınmıştır. Burada sadece mesleki vasıflarınız önemlidir.

Mesleki yeterliliğiniz resmen tanınmadan da yapabileceğiniz yönetmeliklerle düzenlenmeyen meslekler olarak adlandırılan pek çok meslek vardır. Ancak buna rağmen yeterliliğinizin kontrol edilmesi, iş verenlerin ve şirketlerin yetenek ve bilginizi değerlendirebilmesi açısından iyidir. Ancak bu tanıma, §§ 18 ff. İkamet Yasasına (yeni versiyon) göre bir uzman olarak ikamet izni başvurusunda bulunmak için bir şarttır. Buna karşın yönetmeliklerle düzenlenen meslekler olarak adlandırılan meslekler için yurt dışındaki eğitiminiz ve diplomalarınızın tanınması zorunludur. Bunlar başta sağlık alanı (örneğin doktor, sağlık görevlileri ve hasta bakıcılar) olmak üzere sosyal ve pedagoji alanlarındaki mesleklerdir.

Çalışabilmeniz için, mesleğinizin tanınması gerekip gerekmediğini internette **www.anerkennung-in-deutschland.de** adresinden öğrenebilirsiniz. Buradan, aynı zamanda mesleğiniz için yetkili makamlar ve danışabilecek başka yerler hakkında bilgi edinebilirsiniz. Sorularınız varsa, Almanca ve İngilizce hizmet sunan "Arbeiten und Leben in Deutschland" (Almanya'da Çalışma ve Yaşam) hattını arayabilirsiniz (Telefon numarası: + 49 30 1815-1111).

Tanınma prosedürü çalışmak istediğiniz eyalette gerçekleşir. Başvuru- nuza duruma göre belge olarak diplomanızın onaylı kopyasını ve yurt içi veya yurt dışında yeminli ve yetkili bir tercüman tarafından hazırlanmış tercümesini iliştiirmeniz gerekmektedir. (Almanya'daki yeminli ve yetkili çevirmen bilgi bankasını internette **www.justiz-dolmetscher.de** adresinde bulabilirsiniz.) Belgelerinizi ise genelde nüfus dairelerinde, kilise kuruluşlarında veya Almanya'da noterde tasdik ettirebilirsiniz. Yurt dışında tasdikler kısmen Alman yurt dışı temsilcilikleri tarafından verilebilir.

## ÖNEMLİ AÇIKLAMA

Hangi belgelerin ne şekilde (orijinal mi, tasdikli tercüme veya kopya olarak mı?) sunulması gerektiğini ilgili merciye sorunuz.



### Buradan Bilgi Alabilirsiniz

#### Yakınıınızda:

- IQ destek programı danışmanlık noktaları
- Yetişkin Göçmen Danışmanlığı (MBE)
- Genç Göçmen Danışmanlığı (JMD)

#### İnternet:

- [www.anererkennung-in-deutschland.de](http://www.anererkennung-in-deutschland.de)
- [www.bmbf.de](http://www.bmbf.de)
- [www.bamf.de](http://www.bamf.de)
- [www.anabin.de](http://www.anabin.de)
- [www.netzwerk-iq.de](http://www.netzwerk-iq.de)
- Yönetmeliklerle düzenlenmemiş yüksek okul dereceleri için:  
[www.kmk.org](http://www.kmk.org), “ZAB (Zentralstelle für ausländisches Bildungswesen)” (ZAB (Yabancı Eğitim Sistemleri Merkez Ofisi)) alt seçeneği
- Federal İş Bulma Ajansı: [www.arbeitsagentur.de](http://www.arbeitsagentur.de)
- Çevirmen bilgi bankası: [www.justiz-dolmetscher.de](http://www.justiz-dolmetscher.de)

#### E-posta:

- Federal Göçmen ve Mülteci Dairesi: İletişim formu:  
[www.bamf.de/auslaendische-berufsabschluss](http://www.bamf.de/auslaendische-berufsabschluss)

#### Telefon:

- “Arbeiten und Leben in Deutschland” (Almanya'da Çalışma ve Yaşam) hattı: **+49 30 1815-1111** (Pazartesi - Cuma)

**Bilgi materyali:**

- Federal Göçmen ve Mülteci Dairesi (şuradan temin edilebilir: [www.bamf.de/publikationen](http://www.bamf.de/publikationen)):
  - **Anerkennung ausländischer Berufsabschlüsse** (Yabancı meslek diplomalarının tanınması) (çok sayıda farklı dilde broşür)
  - **Anerkennung Ihres Berufsabschlusses – Ein Schritt auf Ihrem Weg zum Arbeiten in Deutschland** (Meslek diplomanızın tanınması – Almanya’da çalışmaya giden yolda bir adım) (çok sayıda farklı dilde broşür)
  - **Berufliche Anerkennung für Spätaussiedlerinnen und Spätaussiedler** (Alman uyruklu göçmenlerin mesleklerinin tanınması) (Almanca ve Rusça dillerinde broşür)

## 2. Meslek Danışmanlığı, Mesleki Eğitim ve İş Yeri Bulma Yardımı

Mesleki eğitim almak veya çalışmak için uygun bir yer bulmak her zaman kolay olmayabilir. Aşağıda, meslek danışmanlığı, mesleki eğitim ve iş yeri aramada yararlı olabilecek bilgiler sunulmaktadır.

Almanya’da kendinize uygun bir meslek bulabilmeniz için kişi olarak çaba sarf etmeniz gerekir. İş Bulma Ajanslarının meslek bilgi merkezleri (Berufsinformationszentren, BIZ) Almanya’daki çeşitli meslek, faaliyet ve gerekli yeterlilikler hakkında bilgilendirir. Bunun yanında, İş Bulma Ajansı çalışanları mesleki eğitim veya iş yeri bulmanıza yardımcı olurlar. İş Bulma Ajansının tüm Almanya’da şubeleri bulunmaktadır. Bölgesel olarak sizden sorumlu ajansı öğrenin. Arama yapmak için bkz. Federal İş Bulma Ajansının İnternet sayfası [www.arbeitsagentur.de](http://www.arbeitsagentur.de), “Privatpersonen” (Özel şahıslar) bölümü, “Dienststelle finden” (Hizmet Merkezi Bul) alt seçeneği.

ESF federal programı “Stark im Beruf – Mütter mit Migrationshintergrund steigen ein” (Mesleğinde güçlü - Göçmen kökenli anneler harekete geçiyor) özellikle göç geçmişi olan anneler için eğitim ve iş arama, başvuru ve nitelikler konularında ülke çapında yaklaşık 90 projeden birinde tavsiye ve koçluk alma fırsatı sunar.

## ÖNEMLİ AÇIKLAMA

Almanya'da, özellikle de el sanatı ve ticari mesleklerde ikili meslek eğitim sistemi uygulanmaktadır: yani eğitim hem pratik olarak iş yerinde hem de teorik olarak meslek okulunda yapılır.

### İnternette ve günlük gazetede iş arama

İnternetteki arama portallarından, bölge ve mesleki yeterlilik kriterlerine göre iş yeri arayabilirsiniz (örn. İş Bulma Ajansının iş yeri borsası). Kimi sitelerde de elektronik posta aboneliğini kullanarak, aradığınız kriterlere uygun yeni iş yeri ilanları hakkında haber verdirebilirsiniz.

Ayrıca, şirketlerin internet sitelerine girip, açık pozisyonlar hakkında bilgi edinebilirsiniz. Genellikle "Jobs" (iş yeri) ve "Karriere" (kariyer) terimleri altında bu ilanlara ulaşmak mümkündür.

Bazı işler için günlük gazetelerde de ilan bulabilirsiniz. Bu ilanlar genelde çarşamba ve cumartesi baskılarında çıkar.



## KONTROL LİSTESİ

Örneğin şu gazetelerde bölgeler üstü iş ilanlarını bulabilirsiniz:

- Süddeutsche Zeitung
- Frankfurter Allgemeine Zeitung
- Frankfurter Rundschau
- Die Zeit

İş aramanın başka bir yolu da, bir gazetede iş arama ilanı (Stellengesuche) vermek veya internet portalında kişisel profil sayfası açmak olabilir. Orada mesleki yetenek ve vasıflarınızı sergileyebilir, aradığınız işin nitelikleri hakkında aydınlatıcı bilgi verebilirsiniz.



## İPUCU

Mümkün olduğu kadar olası işverenlerle kişisel iletişim kurmaya çalışmak çok faydalıdır.

## ÖNEMLİ AÇIKLAMA

Dikkat: İnternette ve günlük gazetelerde bazen gayri ciddi ve aldatmaya yönelik (evden çalışmak gibi) ilanlar bulunmaktadır. Bu yüzden, iş kontratı imzalamadan önce mutlaka yapılacak iş hakkında ayrıntılı bilgi edininiz.



## İş Başvurusu

Başvuru yazınızda yetenek ve deneyimlerinizin ayrıntılı şekilde açıklanması, başvurunuzun başarılı olması bakımından çok önemlidir. İşverenler, yeterliliğiniz hakkında sağlıklı karar verebilmek için, yazılı başvuru ile resimli ve imzalı öz geçmiş, diploma ve varsa, bonservisinizi görmek isterler. Diploma ve belgelerin Almanca dilinde olması gerekmektedir. Çoğu kez çevrimiçi başvuru yapmak da mümkündür. İşverenin ne tür başvuruları kabul ettiği hakkında önceden bilgi almanızda fayda vardır.



### KONTROL LİSTESİ

İş başvurusunda şunlar bulunmalıdır:

- Başvuru yazısı (mektup)
- Resimli ve imzalı, liste veya düz metin halinde öz geçmişiniz
- Diploma, referans ve bonservisleriniz (gerekirse Almanca çevirileriyle)



### İPUCU

İş Bulma Ajansı, başvuru eğitimleri sunar. Burada bir başvurunun nasıl yazılması ve neler içermesi gerektiğini öğrenirsiniz.



## Buradan Bilgi Alabilirsiniz

### Yakınızdada:

- İş Bulma Ajansı
- Yetişkin Göçmen Danışmanlığı (MBE)
- Genç Göçmen Danışmanlığı (JMD)

### İnternet:

- Federal İş Bulma Ajansı:  
**www.arbeitsagentur.de** ve **www.planet-beruf.de**
- Federal Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı: **www.bmas.de**
- Meslek eğitimi hakkında bilgiler: **www.ausbildung.net**
- Almanya'da çalışmak hakkında bilgiler:  
**www.ba-auslandsvermittlung.de**
- İş Bulma Dairesi'nin iş yeri portalı:  
**www.jobboerse.arbeitsagentur.de**
- İş yeri portalları:  
**www.stepstone.de, www.jobrapido.de, www.monster.de**
- İş başvurusu hakkında bilgiler:  
**www.bewerbungsdscchungel.com**
- Göçmen kökenli anneler için bilgiler:  
**www.starkimberuf.de**

### Telefon:

- İş Bulma Ajansı Servis Merkezi: **0800 4 5555 00\***  
(Pazartesi - Cuma, 8 - 18 saatleri arası)

### Bilgi materyali:

- Federal İş Bulma Ajansı (şuradan temin edilebilir:  
**www.arbeitsagentur.de**):
  - **Die JOBBÖRSE** (İş Yeri Borsası) bkz. **www.arbeitsagentur.de**
  - Konu broşürleri **“durchstarten”** (başla)
  - **planet-beruf.de, Mein Start in die Ausbildung** (Mesleğe başlangıç) (öğrenci çalışma kitapçığı))
  - **planet-beruf.de, Berufswahl begleiten** (Meslek seçiminde destek) (ebeveynler için hizmet dergisi)

\* sadece Almanya dahilinde aranabilir, ücretsiz

### 3. Meslek Geliştirme

Meslek öğrenme ve geliştirme Almanya'da büyük önem teşkil eder. Birçok meslekte, eğitim bittikten sonra ek yeterlilikler edinmek ve mesleği geliştirmek gereklidir. Bu amaca hitap eden çeşitli programlar vardır:

- Kurs ve seminerler
- Meslek değiştirme programları
- Yüksek tahsil (açık ve sanal öğretim dahil)
- E-Öğretim (internet üzerinden)

Federal İş Bulma Ajansı bu konularda en iyi irtibat yeridir. “Yeterlilik sayesinde uyum” destek programı (Integration durch Qualifizierung, kısaca: IQ) mesleki uyum ve geliştirme hakkında bilgi sağlamaktadır. Meslek geliştirme imkânları çoğu kez işverenler tarafından da sunulmaktadır. Katılmak istediğinizde işvereninizle konuşmanız faydalı olacaktır.



#### Buradan Bilgi Alabilirsiniz

##### Yakınıınızda:

- İş Bulma Ajansı
- Geliştirme Enstitüleri
- Yetişkin Göçmen Danışmanlığı (MBE)

##### İnternet:

- Federal İş Bulma Ajansı:  
**kursnet-finden.arbeitsagentur.de**
- **www.bildungsserver.de**
- IQ destek programı: **www.netzwerk-iq.de** (“Anerkennung” (tanıma), “Berufsbezogenes Deutsch” (mesleki Almanca), “Diversity Management” (çeşitlilik yönetimi), “Existenzgründung” (iş yeri kurma), “Qualifizierung” (yeterlilik) alt seçenekleri)
- DGB Eğitim Kurumu (yeterlilik ve meslek geliştirme):  
**www.dgb-bildungswerk.de**

#### 4. Girişimcilik ve Serbest Çalışma

Serbest girişimcilerin Almanya için önemi çok büyüktür. Almanya, her zaman, yaratıcılık ruhuna sahip, yeni ürün, işlem ve hizmetler geliştiren kişilere ihtiyaç duymaktadır. Fakat girişimcilikteki en büyük problem maddi risktir. Bundan dolayı titiz bir ön çalışma ve maddi güvence çok önemlidir. İş kurmak isterseniz, devlet teşviklerinden faydalanabilirsiniz.

#### ÖNEMLİ AÇIKLAMA

Kimlerin serbest çalışabileceği, oturma yasası ve AB serbest dolaşım yasasıyla düzenlenmiştir. Avrupa Birliği dışından geliyorsanız, yönetmelikler hakkında özellikle bilgi almalısınız.



## Buradan Bilgi Alabilirsiniz

### Yakınıınızda:

- Sanayi ve Ticaret Odası, Zanaatkarlar Odası
- Bölgesel başlangıç girişimleri ve ağları
- Yetişkin Göçmen Danışmanlığı (MBE)

### İnternet:

- Federal Ekonomi ve Enerji Bakanlığı'nın Girişimci Portalı (BMWİ) (göçmen kökenli girişimciler için de bilgi içermektedir):  
**www.existenzgruender.de**
- Make it in Germany – Yurt dışından uzman personel için federal hükümet portalı: **www.make-it-in-germany.com**
- Başlangıç platformu - BMWİ ve KfW'den serbest çalışma için etkileşimli rehber: **www.gruenderplattform.de**
- IQ destek programı: **www.netzwerk-iq.de**
- Federal Merkezi Vergi Dairesi'ndeki yabancı yatırımcılar için vergi idaresinin merkezi irtibat noktaları:  
**www.germantaxes.info**

### Telefon:

- Federal Ekonomi ve Enerji Bakanlığı'nın bilgi hattı:  
Orta sınıf/girişimcilik: **+49 30 340 60 65 60**  
(Pazartesi - Perşembe, 8 - 20 saatleri arası, Cuma, 8 - 12 saatleri arası)

### Bilgi materyali:

- Federal Ekonomi ve Teknoloji Bakanlığı'nın yayınları (şuradan temin edilebilir: **www.existenzgruender.de**, "Mediathek/ Publikationen" (Ortam Kütüphanesi/Yayınlar) alt seçeneği):
  - **Starthilfe – Der erfolgreiche Weg in die Selbständigkeit**  
(Başlangıç Desteği – Serbest Meslekte Başarının Yolu)
  - **EXIST – Gründerstipendium**  
(EXIST – adlı girişim bursu)
  - **Infoletter GründerZeiten**  
(Kurucuların zamanı) bilgi yazısı
  - **Gründungslotse Deutschland**  
(Kuruluş kılavuzu Almanya)

## 5. İş hukuku: Çalışma Saatleri, Tatil ve Hastalık

Tam gün çalışılan bir işte haftalık çalışma saati genelde 40'tır. Kısmen çalışmak da mümkündür. Günlük azami çalışma saati yasalar tarafından ortalama sekiz saat ile sınırlıdır (altı aylık zaman zarfında, sonradan eksik mesai yoluyla 48 saate dengelemek şartıyla on saate kadar çalışılabilir). İşten sonra en az on bir saatlik dinlenme süresine uyulmalıdır. Yasalara göre haftanın tüm iş günlerinde, yani pazartesinden cumartesine kadar ve gece ve vardiyalı çalışılabilmektedir. Sağlık, otel ve lokantacılık ve ulaşım gibi sektörlerde pazar ve tatil günleri çalışmaya izin verilmiştir. Almanya'da genelde Pazartesi - Cuma arası çalışılır.

Haftada beş gün çalışanların yılda en az 20 iş günü tatil hakkı vardır. Haftada beş gün çalışan, yetişkin olmayan gençlerin daha uzun tatil hakkı bulunmaktadır. Bu hak, 16 yaşından küçükler için en az 25 gün, 17 altı yaş için en az 22,5 gün ve 18 altı yaş için de 20,8 güne belirtilmiştir.

### Hastalık

Hastalandığınız takdirde işvereniniz altı hafta boyunca maaşınızı tam olarak öder. Hastalığınızın daha uzun sürdüğü durumlarda, yasal sağlık sigortanız varsa, sigorta kurumu maaşınızın %70'ini öder. Özel sağlık sigortalarında başka kurallar geçerlidir. Bu konuda doğrudan sigorta şirketinden bilgi edininiz.

Hastalığınızı işvereninize ivedilikle bildirmeniz çok önemlidir. Üç günü geçen hastalık hallerinde, işvereninize en geç dördüncü gün doktordan hastalık raporu ulaştırmanız gerekmektedir. Ancak işverenler, bu raporu daha erken isteme hakkına da sahiptir.

## ÖNEMLİ AÇIKLAMA

Hastalığınızın ne olduğunu işverene açıklamak zorunda değilsiniz. Bu bilgi hekimin sı sorumluluğu kapsamına girer ve bu yüzden de hastalık raporuna işlenmez.

### İş güvencesi

Almanya’da, ondan fazla çalışmanı olan bir iş yeri, çalışanları, sosyal haklılığı olmayan işten çıkarmalara karşı koruyan, iş yeri güvence yasasına (Kündigungsschutzgesetz) tabidir. İş ilişkisinin altı aydan daha uzun süre devam etmesi halinde uygulanır (bekleme süresi olarak adlandırılır). Özellikle işçi temsilciliklerinde üye olanlar, hamileler ve (doğumdan dört ay sonrasına kadar) anneler, ebeveyn sürecindeki (Elternzeit) çalışanlar ve ağır engelliler bu güvenceden yararlanmaktadır.

Bir işyerinde kıdeminiz arttıkça, işverenin işten çıkarmayı bildirme süresi uzar. Bu süreler toplu sözleşmelerle de düzenlenmiş olabilir.



### Buradan Bilgi Alabilirsiniz

#### İnternet:

- Federal Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı: [www.bmas.de](http://www.bmas.de)
- İş hayatı ve engellilik için bilgi portalı: [www.talentplus.de](http://www.talentplus.de)

#### Bilgi materyali:

- Federal Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı yayınları (şuradan temin edilebilir [www.bmas.de](http://www.bmas.de), “Service/Publikationen” (Hizmet/Yayınlar) alt seçeneği):
  - **Das Arbeitszeitgesetz** (Çalışma Saatleri Yasası)
  - **Kündigungsschutz** (İş güvencesi)
  - **Arbeitsrecht** (İş Hukuku)
  - **Teilzeit – Alles, was Recht ist** (Yarım Gün Çalışma – Yasayla İlgili Her Şey)

## 6. Gelir ve Vergi

Gelirinizi Almanya’da vergilendirmeniz gerekir. Bunu nasıl yapacağınızı, çalışan olarak mı yoksa serbest mi çalıştığınıza bağlıdır.

Bir yerde çalışıyorsanız, net maaşınızı işveren tarafından hesabınıza havale edilir. Bunu yaptığında, maaşınızdan emeklilik, sağlık, işsizlik ve bakım sigortası kesintilerini çıkarmış olmaktadır. Buna ilaveten, gelir vergisi, dayanışma eki ve ödeniyorsa kilise vergisini de maaştan düşüp doğrudan maliyeye öder. Serbest çalışıyorsanız, verginizi kendiniz ödersiniz.



### Buradan Bilgi Alabilirsiniz

#### Yakınızda:

- Yerel Gelir Vergisi Derneği
- Maliye
- Federal Merkezi Vergi Dairesi

#### İnternet:

- Federal Maliye Bakanlığı gelir ve kazanç vergisi hesaplayıcısı: **[www.bmf-steuerrechner.de](http://www.bmf-steuerrechner.de)**
- Alman vergi hukukundaki terimler hakkında bilgiler: **[www.bundesfinanzministerium.de](http://www.bundesfinanzministerium.de)**, “Service/Publikationen/Amtliche Handbücher (Umsatz-, Lohn-, Einkommen-, Körperschaft- und Gewerbesteuer)/Broschüren” (Hizmet/Yayınlar/Resmi Kitapçıklar (satış, gelir, kazanç, kurumlar ve işletme vergisi)/Broşürler) alt seçeneği (“Steuern von A bis Z” (A'dan Z'ye vergiler) de dahil)
- Örneğin vergi kimlik numarası gibi mesleki vergi bilgileri: **[www.bzst.de](http://www.bzst.de)**
- Vergi dairesi arama: **[www.finanzamt.de](http://www.finanzamt.de)**

#### Telefon:

- Federal Maliye Bakanlığı'nın halk telefonu: **+49 30 18682-3300**
- Federal Merkezi Vergi Dairesinin vergi bilgi merkezi (SIC): **+49 228 406-1240**



# VI. Konut ve Kira

## 1. Konut Arama

Bir konut veya ev arıyorsanız, internet başvuracağınız ilk bilgi kaynağıdır. Burada konut ve ev komisyonculuğu konusunda uzmanlaşmış hizmet sağlayıcılar vardır. Pek çok gazete de internet sayfalarında konut ilanları yayınlar.

### Gazetelerdeki ilanlar

Yerel gazetelere bakmak da yararlıdır. Yörenizdeki gazetenizde konut ilanlarının hangi günlerde yayımlandığını arkadaş ve komşunuzdan ya da doğrudan gazeteden öğrenebilirsiniz. Bu ilanlar genellikle hafta sonu baskılarında çıkar.

Gazetede uygun bir ilana rastladığınız takdirde, ev sahibi veya satıcıyla iletişim kurmanız gerekir. İlanda en azından bir telefon numarası ya da elektronik posta adresi bulunur. Kimi ilanlar da sadece harf ve/veya rakamlardan oluşan bir şifre içerir. Bu tür ilanlar için yazılı olarak gazeteye başvurabilirsiniz. Gazete, mektubunuzu ev sahibine ya da satıcıya ulaştırır. Bu arada mektupta şifreyi belirtmeyi unutmamalısınız.

### Konut Dairesinden Destek

Bulduğunuz şehir veya kasabanın Konut Dairesi (Wohnungsamt) konut aramada yardımcı olabilir. Sık sık konutlar doğrudan temin de edilir. Bunun dışında da görevliler en azından yararlı adres ve bilgilerle yardımcı olurlar.



### **Bir emlakçı görevlendirin**

Konut bulmak için bir emlakçıya da başvurabilirsiniz. Bunlar ücret karşılığında ev ve daire bulurlar. İletişim için branş veya telefon rehberlerine bakabilirsiniz.

## ÖNEMLİ AÇIKLAMA

Emlakçılar, buldukları kiralık konutlar için, kira kontratı imzalandığı takdirde, azami iki aylık kira artı katma değer vergisini komisyon olarak alırlar. Ancak, ev sahibi, emlakçıyı görevlendirmişse, emlakçı masraflarını ödemek zorundadır. Satışı yapılan gayrimenkuller için de genellikle satış fiyatının yüzde üçü ile yüzde altısına kadar komisyon artı katma değer vergisi talep ederler. Emlakçı, satıcı veya her iki parti tarafından görevlendirilirse bir emlakçı tarafından aracılık edilen bir daire veya müstakil evin satın alınması durumunda, alıcının komisyonun en fazla yarısını ödemesi gerekir. Ayrıca alıcı ancak satıcı, kendi emlakçı komisyonunu ödediğini kanıtladığında ödeme yapmakla yükümlüdür.



## Buradan Bilgi Alabilirsiniz

### Yakınıınızda:

- Yerel yönetim: Konut dairesi
- Günlük gazete
- İlan gazeteleri
- Emlakçı (sonuca ulaştığında ücretli olabilir)

### İnternet:

- Günlük gazetelerin internet siteleri
- İnternetteki emlak siteleri

## 2. Taşındıktan Sonra Yapılacak İşler

### İkametgah Kaydı

Yeni evinize girdikten sonra mahallenizdeki yetkili nüfus dairesine adresinizi 14 gün içinde bildirmeniz gerekir. Ayrıca nüfus dairesine bir ev sahibi onayı ibraz etmelisiniz.

## Yeni Adrese Posta

Taşındıktan sonra eski adresinize gönderilen mektup ve paketlerin yeni adresinize getirilmesi için dilekçe verebilirsiniz (Nachsendeauftrag). Bu hizmet belirli bir zaman için sunulmaktadır ve ücrete tabidir. Siz de bu zaman zarfında banka, sigorta, resmi daireler gibi gerekli yerlere yeni adresinizi bildirebilirsiniz.

## Telefon Hattı

Sabit hatlı telefonunuz varsa, henüz taşınmadan önce kaydını sildirmek veya aynı şehir kodu bölgesinde kalıyorsanız taşımak için telekomünikasyon şirketine başvurmanızda fayda vardır.

## ÖNEMLİ AÇIKLAMA

Kaydınızı çok geciktirdiğiniz takdirde, para cezasına çarptırılabilirsiniz. Ayrıca gecikme, oturma izniniz için olumsuz sonuçlar doğurabilir.

## 3. Devlet Yardımları

### Sosyal Konutlar

Şehir ve beldelerin çoğunda, “sosyal konut” adı verilen ve uygun fiyatla kiralanabilmesi için devlet tarafından desteklenen konutlar bulunur. Bu nedenle bu konutlar ancak ihtiyaç sahibi nüfus gruplarına kiralanabilir. Bu tür konutları kiralayabilmek için “konut hak belgesi” (Wohnberechtigungsschein) almanız gerekmektedir. Geliriniz belirli bir sınırın altındaysa, bu belgeyi alabilirsiniz. Genelde konut dairesine başvurmanız gerekmektedir.

## ÖNEMLİ AÇIKLAMA

Konut hak belgesi süreli olarak verilmektedir. Bu nedenle süresi bitmeden uzatma dilekçesi vermenizde fayda vardır!

### Kira Yardımı

Kiracı olarak, bazı şartlarda kira yardımı alma hakkınız vardır. Bu yardımı alıp alamayacağınız, evde yaşayan kişi sayısı, gelir ve kiranın yüksekliği ile bağlantılıdır.



### İPUCU

Kira Yardımı almaya hakkınız olup olmadığını ve ne kadar alacağınızı kontrol etmek için bir kira yardımı hesaplayıcısı kullanabilirsiniz. Kira yardımı hesaplayıcısını İnternet'te örneğin İçişleri Bakanlığı, İnşaat ve Ev (BMI) sayfalarında [www.bmi.bund.de](http://www.bmi.bund.de) altında veya Kuzey Ren Vestfalya eyaletinin sayfalarında [www.wohngeldrechner.nrw.de](http://www.wohngeldrechner.nrw.de) altında bulabilirsiniz.

Kendilerine ait konutlarda oturanlar da devletten “masraf katkısı” (Lastenzuschuss) adı verilen yardımdan faydalanabilirler. Burada da hesaplama, evde yaşayan kişi sayısı, gelir ve aylık borcun yüksekliğine göre yapılmaktadır. Daha geniş bilgiyi ve gerekli formları bağlı olduğunuz yerel yönetimin kira yardımı ile ilgili dairesinden temin edebilirsiniz.



## Buradan Bilgi Alabilirsiniz

### Yakınıınızda:

- Yerel yönetim: Konut dairesi

### İnternet:

- İçişleri Bakanlığı, İnşaat ve Ev:  
[www.bmi.bund.de](http://www.bmi.bund.de)

### E-posta:

- İçişleri Bakanlığı, İnşaat ve Ev:  
[poststelle@bmi.bund.de](mailto:poststelle@bmi.bund.de) veya BKT'nin İnternet sayfasında halka ilişkiler iletişim formunu kullanın

### Telefon:

- İçişleri Bakanlığı, İnşaat ve Ev:  
**+49 30 18681-0**

## 4. Kira ve Kira Hukuku

Kira sözleşmesi önemli bir belgedir ve kira ilişkisinin pek çok ayrıntısını düzenlemektedir. İçeriği kiracıyı korumaya yönelik yasal hükümlere aykırı olmadığı sürece hem sizin hem de ev sahibiniz için bağlayıcıdır. Bu nedenle kira sözleşmesini imzalamadan önce ayrıntılı olarak okumalısınız.

Bir kira sözleşmesi sözlü olarak da yapılabilir, ancak hukuki güvenlik nedeniyle sözleşmeyi yazılı yapmak önerilir. Mal sahipleri uygulamada çoğunlukla mal sahipleri birlikleri tarafından yayınlanan hazır basılmış sözleşmeler kullanır. Bu sözleşmeler de kanuni kiracı koruma hükümlerine uymalıdır.

Çoğunlukla, kira sözleşmesine ilaveten, eve girdiğinizde teslimat tutanağı imzalarsınız. Bu imzayla, evi tutanakta yazıldığı şekilde aldığınızı beyan edersiniz. Bu nedenle imzalamadan önce tutanağı dikkatlice okuyunuz. Teslimat anında mevcut bulunan fakat tutanakta belirtilmemiş hasarlardan ev sahibi ileride sizi sorumlu tutabilir.

Ev sahibi ayrıca ev için depozito isteyebilir. Kira ilişkisinin sona ermesinden sonra, kira (bir kısmının) borcunu ödememişseniz, görünüm ile ilgili küçük onarımlar yapma konusunda sözleşmeyle kabul ettiğiniz yükümlülüğünüzü yerine getirmediyse ve/veya yaşam alanına hasar verdiyseniz ve ev sahibinizin bunu onarması gerekirse ev sahibiniz kira depozitosunu tamamen veya kısmen alıkoyma hakkına sahiptir. Depozito en fazla üç aylık ana kira (yani yan gelirler hariç) kadar istenebilir.



## KONTROL LİSTESİ

Kira kontratını imzalamadan önce tüm ayrıntılar hakkında bilgi sahibi olmalısınız, örneğin:

- aylık kira
- yan giderlerin tutarı (özellikle de ısınma giderleri enerji karnesinin gösterilmesini isteyebilirsiniz),
- depozit miktarı,
- muhtemel emlakçı komisyonu,
- kademeli kira (kira, belirlenmiş zaman dilimleri sonrası otomatikman yükselir),
- kira kontratının süresi (sınırlı/sınırsız),
- görünüm ile ilgili küçük onarımların yapılmasına yönelik sözleşme yükümlülüğü.

**İPUCU**

Sadece sözlü yapılan anlaşmalar ileride başınızı ağrıtabilir. Bu yüzden anlaşılan tüm ayrıntıların yazılı olarak kontratta geçmesinde ısrarcı olunuz.

**Buradan Bilgi Alabilirsiniz****Yakınıınızda:**

- Yerel yönetim: Konut dairesi
- Kiracılar Derneği (üyelik ücretlidir)

**İnternet:**

- Federal Adalet ve Tüketicileri Koruma Bakanlığı:  
[www.mieterschutz.bund.de](http://www.mieterschutz.bund.de)
- Deutscher Mieterbund e.V. (Alman Kiracılar Birliği):  
[www.mieterbund.de](http://www.mieterbund.de)

**İşletme Giderleri ve Çöplerin Toplanması**

Kiradan ayrı olarak, yılda bir kez denkleştirilen, yan giderler olarak da bilinen işletme giderlerini (net soğuk kira da denir) ödemek zorundasınız. Örneğin ısıtma, su, kanalizasyon veya çöpçü ücretleri bunlara dahildir. Genelde işletme giderleri için her ay belirli bir meblağı toplu ödeme veya peşin ödeme olarak ödersiniz. Peşin ödeme durumunda hesap dönemi (çoğunlukla takvim yılı) bittikten en geç bir yıl sonra fiilen yapılan masraflara ve size atfedilebilir orana göre bir fatura alırsınız. Bu işletme giderleri faturasını iyice incelemenizi tavsiye ederiz.



Almanya'da çöpler ayrı ayrı toplanıp tasfiye edilir. Kağıt ve karton, organik çöp (yiyecek artıkları gibi) ve diğer çöpler için ayrı konteyner vardır. Ek olarak, örneğin cam ve tehlikeli atıklar (boyalar ve cilalar gibi) veya hacimli atıklar gibi diğer atık türleri için de toplama noktaları veya konteynerleri vardır.

## İyi Komşuluklar!

Genel dinlenme saatleri gece 22 ile 6 arasındadır. Duruma göre kira sözleşmesinde bina yönetmeliğinin bir parçası olarak ek dinlenme saatleri belirtilmiş olabilir. Bina yönetmeliği, tüm konut sakinlerinin bir arada yaşaması için kuralları belirler ve tüm konut sakinleri için geçerli olan hakları ve yükümlülükleri içerir. Bina yönetmeliği ya konut idaresinden ya da ev sahibi tarafından size verilir. Kiracı olarak bir takım yükümlülükleriniz bulunmaktadır; örneğin kirayı zamanında ödemek zorundasınız. Fakat, büyük tamiratlarda olduğu gibi, haklarınız da vardır. Kira hukuku ile ilgili sorularınızda Kiracılar Birliği veya yerel kiracı dernekleri size yardımcı olabilir. Bu birlik ve derneklerin bir çok şehirde şubeleri vardır. Yalnız kimi danışmanlık hizmetleri ücretlidir.



## Buradan Bilgi Alabilirsiniz

### Yakınıınızda:

- Yerel yönetim
- Konut idaresi
- Ev sahibi
- Kiracılar Derneği (üyelik ücretlidir)
- Almanya'nın tamamında eyaletlerin Tüketiciyi Koruma Merkezlerinin yaklaşık 200 şubesi

### İnternet:

- Federal Adalet ve Tüketicileri Koruma Bakanlığı:  
**[www.mieterschutz.bund.de](http://www.mieterschutz.bund.de)**
- Deutscher Mieterbund e.V. (Alman Kiracılar Birliği):  
**[www.mieterbund.de](http://www.mieterbund.de)**
- Mieterschutzbund e.V. (Kiracıyı Koruma Birliği):  
**[www.mieterschutzbund.de](http://www.mieterschutzbund.de)**
- Verbraucherzentralen (Tüketiciyi Koruma Merkezleri):  
**[www.verbraucherzentralen.de](http://www.verbraucherzentralen.de)**

# VII. Çocuklar ve Aile

Aile, Almanya'da bir çok insan için büyük önem taşır. Aile, hayatımızı birçok yönden etkiler. Almanya'da insanların çoğunluğu, çocuk yetiştirmeyi anne ve babaların ortak görevi olarak görürler. Nice anne çalışırken, babalar, çocuk doğduktan sonra evde kalıp bakımını üstlenmektedir.

## 1. Hamilelik ve Doğum İzni

### Hamilelik Danışmanlığı

Özellikle müstakbel anne ve babalara danışmanlık hizmetleri sunulmaktadır. Çocuk bekliyorsanız, hamilelik ve doğumla ilgili tüm sorularınızda hamilelik danışmanlığı size yardımcı olur ve bu süreçte sizi tıbbi, sosyal ve hukuki bilgilerle destekler. Danışmanlık talep üzerine isim belirtilmeden ve çok dilli gerçekleşmektedir.

Hamilelik danışmanlığında aşağıdaki ve diğer konular hakkında bilgi alırsınız:

- hamilelik ve doğumla ilgili sorular
- hamilelik ve sonrası maddi ve sosyal yardımlar
- iş hukuku (örneğin doğum izni, ebeveyn izni)
- gebeliği sonlandırma
- gizli doğum imkânı
- aileler ve çocuklar için yardım
- çocuklarla ilgilenme ve bakım hizmetleri

Sorunlu bir durumda bulunan ve hamileliğini sonlandırmak isteyen hamilelere hamilelikte sorun danışmanlığı destek olur. On iki haftalık süre içinde hamileliği sonlandırmak için gerekli şartlardan biridir. Danışmanlık istenirse isim verilmeden, her zaman ücretsiz ve ucu açık olarak yapılır. Yakınıınızda bulunan, devlet tarafından tanınmış hamilelikte sorun danışmanlık merkezini [www.familienplanung.de/beratung/](http://www.familienplanung.de/beratung/) adresinde bulabilirsiniz.



Federal “Anne ve Çocuk - Doğmamış Yaşamı Koruma” Vakfı (Bundesstiftung “Mutter und Kind – Schutz des ungeborenen Leben”), acil durumdaki hamile kadınlara bireysel danışmanlıkla birlikte tamamlayıcı mali destek sağlayarak hızlı ve bürokratik olmayan bir şekilde yardımcı olur. Zor durumdaki hamile kadınlar yeterli paraları olmaması halinde hamilelik ve doğum masrafları ile ardından çocuğun bakım ve eğitim masraflarını karşılamak için vakıftan kaynak temin edebilir. Hamilelik danışma merkezi, bunu belirlemek için gelir durumunu kontrol eder. Destek ödemelerini sadece Almanya’da oturan, hamilelik testi yaptıran ve aldığı diğer ödemeleri masrafların karşılanması için yetmeyen ya da zamanında ulaşmayanlar alabilir. Federal Anne ve Çocuk Vakfı tarafından verilen mali yardımlar için başvuru hamilelik sırasında hamilelik danışmanlığı merkezlerinden birine yapılmalıdır. Doğumdan sonra başvuruda bulunmak mümkün değildir.



## İPUCU

Sosyal ve aile yardım birlikleri, kiliseler, sosyal daireler, sağlık müdürlükleri ve hekimler hamilelik ve hamilelik problemleri danışmanlık hizmeti sunarlar. Bu hizmetler çoğunlukla ücretsiz olup, gizli verilebilirler. Yüz yüze görüşmenin dışında, internet ve telefon yoluyla da yardım alınabilir.

### Frühe Hilfen (Erken Yardımlar)

Hamilelikten sonra sıfır ila üç yaş arası çocuğu olan ailelere Frühe Hilfen (Erken Yardımlar) sunulmaktadır. Frühe Hilfen (Erken Yardımlar), hamilelik sırasında ve doğumdan sonra kendinizi güvende hissetmiyorsanız size yardımcı olur. Çocuğunuzun bakımı konusunda yardıma ihtiyaç duymanız halinde size destek olur. Frühe Hilfen (Erken Yardımlar) tarafından sunulan destekler, aileler için gönüllü, gizlilik kuralları çerçevesinde ve ücretsizdir. Frühe Hilfen (Erken Yardımlar) size örneğin aşağıdaki durumlarda destek olur:

- Çocuğunuzla günlük hayatınızda sık sık bitkin hissediyorsanız.
- Çocuğunuzun bakımı ve yetiştirilmesi ile ilgili sorularınız varsa.
- Eşinizle kavga ettiyseniz veya ediyorsanız.
- Sık sık yalnız hissediyorsanız ve başka anne babalarla deneyim alışverişinde bulunmak istiyorsanız.
- Yaşadığınız sorunla ilgili olarak Almanya'da kime danışacağınızı veya kimin yetkili olduğunu bilmiyorsunuz.
- Çocuğu tek başınıza yetiştiriyorsanız ve desteğe ihtiyacınız varsa.
- Bebeğiniz çok fazla bağınyorsa ve ne yapmanız gerektiğini bilmiyorsunuz.

Frühe Hilfen (Erken Yardımlar) çeşitli hizmetler içerir. Şu kişiler yardımcı olabilir veya destekler sunulur:

- Aile için ebeler
- Aile için çocuk hemşireleri
- Çocuk doğduktan sonra hoş geldin ziyareti
- Gönüllüler (aile sponsorlukları)
- Yetiştirme danışmanlığı
- Kamuya açık ebeveyn buluşmaları
- Kamuya açık bebek saatleri

## Frühe Hilfen'i (Erken Yardımlar) nerede bulabilirim?

Frühe Hilfen (Erken Yardımlar) hizmetleri ile ilgili bilgiler için bkz.

**[www.elternsein.info](http://www.elternsein.info)**.

Burada size yakın Frühe Hilfen (Erken Yardımlar) irtibat yerleri için posta koduna göre arama da yapabilirsiniz.

“Nummer gegen Kummer” (Derde karşı numara) ebeveyn hattı ve bke çevrimiçi danışmanlık (Bundeskonzferenz für Erziehungsberatung e.V.) da hamilelere ve sıfır ile üç yaşları arasındaki çocukların ebeveynlerine onlara yakın Frühe Hilfen (Erken Yardımlar) ve sunulan hizmetler hakkında bilgi verir.

Her iki danışmanlık hizmeti de Almanya genelinde anonim, ücretsiz ve gizlilik kuralları çerçevesindedir.

## Hamilelik ve Doğum Sonrası ilk Zaman

Hamilelik süresince ve doğum sonrası bir ebe veya hekim yardımına hakkınız vardır. Hamileliğinizi öğrendikten sonra dört haftada bir, 32. haftadan itibaren de iki haftada bir kez kadın doktoruna gitmeniz gerekir. Hamilelik tedbirleri sağlık sigortası tarafından finanse edilmektedir.

Çalışan hamileler, doğum izni hakkı ile özel olarak korunmaktadır. Doğumdan altı hafta önce başlayıp, doğum sonrası sekiz hafta sürer. Bu hak, Almanya'da yasal olarak düzenlenmiştir. Bu zaman zarfında hamileler esasen çalışamazlar ve işten çıkarılamazlar. Doğum izni sonrasında ise işe yeniden başlayabilirler. Ayrıca hamileler 8,5 saatten fazla ve ağır işlerde çalışamazlar. Ayrıntılı bilgiyi işverenden ya da danışma noktalarından alabilirsiniz.



## Buradan Bilgi Alabilirsiniz

### Yakınıınızda:

- Kadın doktoru
- Hamilelik ve hamilelik problemleri danışmanlığı
- Sağlık Müdürlüğü
- İşveren

### İnternet:

- Federal Aile, Yaşlı, Kadın ve Gençlik Bakanlığı:
  - [www.bmfsfj.de](http://www.bmfsfj.de)
  - [www.familienportal.de](http://www.familienportal.de)
- Federal “Mutter und Kind – Schutz des ungeborenen Lebens” (Anne ve Çocuk - Doğmamış Yaşamı Koruma) Vakfı:  
[www.bundesstiftung-mutter-und-kind.de](http://www.bundesstiftung-mutter-und-kind.de)
- Zor durumda olan veya anlaşmazlık durumlarında hamile kadınlar için yardım:  
[www.schwanger-und-viele-fragen.de](http://www.schwanger-und-viele-fragen.de)
- Kadın doktoru arama:  
[www.frauenaerzte.de](http://www.frauenaerzte.de)
- Federal Sağlık Bilgilendirme Merkezi:  
[www.familienplanung.de](http://www.familienplanung.de)
- Baviera Eyalet Gençlik Dairesi Ebeveyn Danışmanı:  
[www.elternimnetz.de](http://www.elternimnetz.de)
- [www.elternsein.info](http://www.elternsein.info)
- [www.bke-elternberatung.de](http://www.bke-elternberatung.de)
- [www.fruehehilfen.de](http://www.fruehehilfen.de) (Nationalen Zentrums Frühe Hilfen (NZFH) (Erken Yardımlar Ulusal Merkezi) sayfaları
- “Nummer gegen Kummer” (Derde karşı numara) danışmanlık hizmetleri: [www.nummergegenkummer.de](http://www.nummergegenkummer.de)

### Telefon:

- Federal Aile, Yaşlı, Kadın ve Gençlik Bakanlığının hizmet hattı:  
**+49 30 201 791 30** (Pazartesi - Perşembe, 9 - 18 saatleri arası)
- Federal Aile ve Sivil Toplum Görevleri Dairesi'nin kimliğini belirtmek istemeyen hamilelere yönelik acil durum hattı:  
**0800 40 40 020\***
- “Nummer gegen Kummer” (Derde karşı numara) ebeveyn hattı:  
**0800 111 0 550\***

\* sadece Almanya dahilinde aranabilir, ücretsiz

**Bilgi materyali:**

- Federal Aile, Yaşlı, Kadın ve Gençlik Bakanlığı yayınları ([www.bmfsfj.de](http://www.bmfsfj.de) adresinden temin edilebilir):
  - **Leitfaden zum Mutterschutz** (Doğum İzni Kılavuzu)
  - **Schwangerschaftsberatung § 218** (Hamilelik Danışmanlığı § 218)
  - **Die vertrauliche Geburt – Informationen über das Gesetz zum Ausbau der Hilfen für Schwangere und zur Regelung der vertraulichen Geburt** (Gizli doğum – Hamilelere yapılan yardımın geliştirilmesi ve gizli doğumun düzenlenmesi kanunu hakkında bilgi)
  - **Hilfe und Unterstützung in der Schwangerschaft – Bundesstiftung Mutter und Kind** (Hamilelikte yardım ve destek – Federal Anne ve Çocuk Vakfı)
  - **Federal “Mutter und Kind”** (Anne ve Çocuk) Vakfının hizmetleri broşürü (çok sayıda dilde mevcut)

## 2. Ebeveynlik İzni ve Ebeveynlik Yardımı

### Ebeveyn izni

Almanya'da, çocuklarınızı kendiniz yetiştirmek ve bakmak için ebeveynlik izni ile meslek hayatınıza ara verebilirsiniz. Bir çalışan olarak, ebeveynlik izniyle birlikte işvereninizden sizi üç yıla kadar işten muaf tutmasını isteyebilirsiniz. Ebeveynlik izin hakkını anne ve babalar tek tek veya beraberce kullanabilirler. Büyükanne ve büyükbabalar da belirli şartlar karşılandığında ebeveynlik izni alma hakkına sahip olabilirler.

Her bir ebeveyn, ebeveynlik izninin tamamını üç döneme ayırabilir. Çocuğun annesinde ebeveynlik izni en erken doğum izni sona erdikten hemen sonra başlar. Doğum izni süresi, ebeveynlik izninden çıkartılır. Çocuğun üçüncü doğum günü ile sekizinci yaşı arasında da 24 aya kadar ebeveynlik izni kullanılabilir. İşveren karşısında şunlar geçerlidir:

- çocuğun ilk üç yaşı içinde ebeveyn izni kaydı için yedi haftalık son kayıt süresi,
- çocuğun üçüncü doğum günü ile sekizinci yaşı arasındaki dönem için 13 haftalık son kayıt süresi.



Ebeveynlik iznindeyseniz çalışmanıza gerek yoktur. Ancak ebeveynlik iznindeyken çalışmak istiyorsanız, bunu yapabilirsiniz. Ancak haftada 30 saatten fazla çalışmamalısınız. Çalışmadığınızda maaş almazsınız. Bunu dengelemek için ebeveynlik yardımına başvurabilirsiniz.

Ebeveynlik izni sırasında özel bir iş güvencesine sahipsiniz. İşvereniniz sizi sadece istisnai durumlardan işten çıkartabilir. Ebeveynlik izninizden sonra eski iş yerinize geri dönebilirsiniz.



## KONTROL LİSTESİ

Önemli şartlar:

- çocukla aynı hanede yaşamanız,
- çocuğun bakımıyla genellikle sizin ilgilenmeniz,
- ebeveynlik izninde 30 saatten fazla çalışmamanızdır.

## Ebeveyn yardımı

Ebeveynlik yardımı, doğumdan sonra çocuklarına kendileri bakan ve bu yüzden tam veya hiç çalışmayan ebeveynler için düzenlenmiş bir devlet yardımudur. Doğumdan önce çalışmayan ebeveynler de bu yardımı alma hakkına sahiptir.

Ebeveynlik yardımı hakkında en önemli bilgiler:

- Üç farklı ebeveynlik yardımı vardır: Basiselterngehd (temel ebeveynlik yardımı), ElterngeldPlus (ebeveynlik yardımı Plus) ve Partnerschaftsbonus (partner primi). Normalde ebeveynlerin doğumdan önce aldıkları ve doğumdan sonra alamadıkları net gelirinin yüzde 65'ine karşılık gelir. Ebeveynlik yardımının tutarı, çocuğunuzun doğumundan önceki yıldaki gelirinize bağlıdır. Basiselterngehd (temel ebeveynlik yardımı) gelire bağlı olarak ayda 300 Avro ile 1.800 Avro arasında ve ElterngeldPlus (ebeveynlik yardımı Plus) da ayda 150 Avro ile 900 Avro arasındadır.

- Basiselterngeld (temel ebeveynlik yardımı) doğumdan sonraki ilk 14 aylık sürede ödenir. Ebeveynlere on iki aylık Basiselterngeld (temel ebeveynlik yardımı) verilir.
- Anne ve baba ebeveyn yardımı kesintisini paylaşır ve gelirlerinde azalma olursa birlikte azami 14 ay Basiselterngeld (temel ebeveynlik yardımı) alırlar. Bir ebeveyn en az iki, en fazla on iki ay ebeveynlik yardımı alabilir. Basiselterngeld (temel ebeveynlik yardımı) sadece çocuğun ilk 14 ayında ödenebilir. Ardından ebeveynler sadece ElterngeldPlus (ebeveynlik yardımı Plus) ve Partnerschaftsbonus'tan (partner primi) yararlanabilir.
- Ebeveynler ElterngeldPlus'u (ebeveynlik yardımı Plus) Basiseltern-geld'den (temel ebeveynlik yardımı) iki kat daha uzun alabilir: Bir ay Basiselterngeld (temel ebeveynlik yardımı), iki ay ElterngeldPlus'a (ebeveynlik yardımı Plus) karşılık gelir.
- Ebeveynler Partnerschaftsbonus (partner primi) olarak, eğer her biri, arka arkaya dört ay boyunca aynı anda haftada 25 ila 30 saat çalışırlarsa, dört ek ay ElterngeldPlus (ebeveynlik yardımı Plus) alırlar.
- Yalnız yaşayan anne veya babanın, gelir kaybına uğradığı takdirde, 14 aylık Basiselterngeld (temel ebeveynlik yardımı) hakkı vardır. Aynı yaşayan ebeveynler de ebeveynlik yardımından yararlanabilir.
- Doğumdan önce çalışmamış olmaları halinde, minimum Basiseltern-geld (temel ebeveynlik yardımı) meblağı olan 300 Avro veya ElterngeldPlus (ebeveynlik yardımı Plus) için 150 Avro alırlar.

## KONTROL LİSTESİ



Ebeveynlik yardımı alabilmeniz için gerekli şartlar:

- Doğumdan sonra çocuğunuza bakıp yetiştiriyorsanız.
- Çocuğunuzla aynı hanede yaşıyorsunuz.
- Hiç çalışmıyorsanız veya haftada 30 saatten fazla çalışmıyorsunuz.
- Almanya'da ikamet ediyorsanız.

AB ülkeleri, İzlanda, Lihtenştayn, Norveç ve İsviçre vatandaşları, Almanya'da ikamet ediyor veya çalışıyorlarsa, Almanlar gibi ebeveynlik yardım hakkına sahiptirler. Diğer yabancılar, yerleşme izinleri olduğu takdirde, aynı hakka sahiptirler: Yerleşme izni olan kişiler, ebeveynlik yardımı alabilir. AB kalıcı oturma izniyle de ebeveynlik yardımı alabilirsiniz. Oturma izni olanlar da, Almanya'da çalışma hakkına sahiplerse ya da Almanya'da

izinli olarak çalıştıysalar, ebeveynlik yardımı alabilirler. Düzenlemeler hakkında yetkili yerlerden bilgi alınız.

Ebeveynlik yardımına size yakın ebeveynlik yardım noktasında başvurabilirsiniz. Bazı eyaletlerde ebeveynlik yardımına ElterngeldDigital desteği ile [www.elterngeld-digital.de](http://www.elterngeld-digital.de) adresinden de başvurabilirsiniz.



## İPUCU

Ebeveynlik yardımı hesaplayıcısı ile alacağınız tahmini ebeveynlik parasının miktarını öğrenebilirsiniz. Hesapçuyu Federal Aile, Yaşlı, Kadın ve Gençlik Bakanlığının [www.bmfsfj.de](http://www.bmfsfj.de) adresinde, “Familie” (Aile) alt seçeneğinde bulabilirsiniz.



## Buradan Bilgi Alabilirsiniz

### Yakınıınızda:

- Yerel yönetimler
- Aile Danışmanlık noktaları
- Ebeveynlik Yardım noktaları

### İnternet:

- Federal Aile, Yaşlılık, Kadın ve Gençlik Bakanlığı  
[www.bmfsfj.de](http://www.bmfsfj.de), “Familie” (Aile) alt seçeneği
- Federal Aile, Yaşlılık, Kadın ve Çocuk Bakanlığının hizmet portalı:  
[www.familienportal.de](http://www.familienportal.de)

### Telefon:

- Federal Aile, Yaşlı, Kadın ve Gençlik Bakanlığının hizmet hattı:  
**+49 30 201 791 30** (Pazartesi - Perşembe, 9 - 18 saatleri arası)

**Bilgi materyali:**

- Federal Aile, Yaşlı, Kadın ve Gençlik Bakanlığı yayınları (şuradan temin edilebilir: [www.bmfsfj.de](http://www.bmfsfj.de)):
  - **Elterngeld, ElterngeldPlus und Elternzeit**  
(Ebeveynlik Yardımı, ElterngeldPlus ve Ebeveynlik İzni)

### 3. Çocuk Parası ve Çocuk Yardımı

#### Çocuk Parası

Bir çocuk Almanya'da, Avrupa Birliği ülkesinde veya Avrupa Ekonomi Bölgesi Anlaşmasına üye bir ülkede yaşıyorsa ve 18 yaşını bitirmemişse, ebeveynlerinin çocuk parası alma hakkı vardır. Çocuğunuz meslek öğreniyor veya yüksek öğrenim görüyorsa çocuk parası hakkı 25. yaş gününe kadar uzar. İlk iki çocuğın her biri için aylık 219 Avro, üçüncü çocuk için 225 Avro ve sonraki her çocuk için 250 Avro çocuk parası ödenir. Çocuk parası için İş Bulma Ajansının Aile Sandığına (Familienkasse) dilekçe ile başvurmanız gerekmektedir. Buna ilaveten ailelerin gelir vergisi hesaplanırken gelirden her çocuk için vergiden muaf bir meblağ düşüür. Çocuk parası dilekçe formunu internette [www.familienkasse.de](http://www.familienkasse.de) adresinden indirebilirsiniz.

#### ÖNEMLİ AÇIKLAMA

AB ülkeleri, İzlanda, Lihtenştayn, Norveç ve İsviçre vatandaşları, Almanya'da ikamet ediyor veya çalışıyorlarsa, Almanlar gibi çocuk parası hakkına sahiptirler. Diğer yabancılar, yerleşme izinleri olduğu takdirde, aynı hakka sahiptirler: Yerleşme izni olan kişiler, çocuk parası alabilir. Oturma izni olanlar da, Almanya'da çalışma hakkına sahiplerse ya da Almanya'da izinli olarak çalıştıysalar, çocuk parası alabilirler. Düzenlemeler hakkında yetkili yerlerden bilgi alınız.

## Çocuk Yardımı

Düşük gelirli aileler ayrıca Çocuk Yardımı (KiZ) ile devlet tarafından desteklenmektedir. Çocuk Yardımı, kendilerini geçindirebilecek kadar kazanan, ancak geliri tüm aileye yetmeyen veya çok az yeterli olan ebeveynlere ödenir.

Aşağıdaki şartlar karşılandığında, Çocuk Yardımı hakkına sahip olabilirsiniz:

- Çocuklarınız 25 yaşın altındaysa, sizinle aynı evde yaşıyorlarsa ve ne evliyse ne de partnerleri varsa.
- Çocuklarınız için çocuk parası veya yurt dışından benzer bir yardım alıyorsanız.
- Bir çift olarak, en az 900 Avro brüt geliriniz veya tek ebeveyn olarak 600 Avro (asgari gelir sınırı) geliriniz var.
- Kendinize yetecek kadar geliriniz var ve Çocuk Yardımı ile birlikte ailenizin ihtiyaçlarını karşılayabilirsiniz.



### İPUCU

Sığınmacılara Yardım Yasasına göre yardım alıyorsanız, Federal Eğitim Yardımı Yasası (BAföG) uyarınca teşvik edilebilir bir yüksek öğrenim görüyor veya staj yapıyorsanız, çocuk yardımını yalnızca özel şartlar altında alabilirsiniz.

### ÖNEMLİ AÇIKLAMA

Sadece SGB II uyarınca yardımlar veya SGB XII uyarınca sosyal yardım alıyorsanız ve başka geliriniz yoksa, çocuk yardımını alamazsınız.

Çocuk Yardımı, çocuk başına ayda en fazla 205 Avro'dur. Geliriniz ve mal-varlığınız ve çocuğunuzun mal varlığı, Çocuk Yardımı miktarından kısmen mahsup edilir ve Çocuk Yardımı miktarını azaltır.

Çocuk Yardımı için Federal İş Bulma Ajansı Aile Sandığına yazılı başvuruda bulunmalısınız. Çocuk Yardımı başvuru formunu, Aile Sandığından [www.kizdigital.de](http://www.kizdigital.de) adresi üzerinden alabilirsiniz. Çocuk Yardımı başvurusunda çevrimiçi olarak da bulunabilirsiniz.

Çocuk Yardımı alırsanız, çocuğunuz için anaokulunda ve okulda ücretsiz ortak öğle yemeği ve okul yılı başına 150 Avro tutarında bir okul malzemeleri paketi gibi eğitim ve katılım yardımlarından yararlanma hakkınız vardır. Ayrıca Günlük kreş ücretlerinden de muaf olabilirsiniz.

Eğitim ve katılım yardımları için lütfen sizden sorumlu yerel yönetime başvurun. Başvurucu için sizden sorumlu olan makamı, Federal Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'nın İnternet sayfasından öğrenebilirsiniz ([www.bmas.de](http://www.bmas.de), "Themen/Arbeitsmarkt/Grundsicherung/Leistungen zur Sicherung des Lebensunterhaltes" (Konular/İş ve İşçi Pazarı/Asgari Geçim/Geçimin Sağlanması için Yapılan Ödemeler) alt seçeneği).

Ek olarak Kira Yardımı hakkına sahip olabilirsiniz. Bununla ilgili bilgileri, sizden sorumlu Kira Yardımı Noktasından alabilirsiniz.



## Buradan Bilgi Alabilirsiniz

### Yakınızda:

- Aile Danışmanlık noktaları
- Federal İş Bulma Ajansı Aile Sandıkları
- Yetişkin Göçmen Danışmanlığı (MBE)
- Genç Göçmen Danışmanlığı (JMD)

### İnternet:

- Aile Sandığı: [www.familienkasse.de](http://www.familienkasse.de) veya [www.kinderzuschlag.de](http://www.kinderzuschlag.de)
- Federal Aile, Yaşlılık, Kadın ve Çocuk Bakanlığı'nın hizmet portalı: [www.familienportal.de](http://www.familienportal.de)

### Telefon:

- Aile Sandığı (Pazartesi - Cuma, 8 - 18 saatleri arası):
  - Çocuk parası ve çocuk yardımı ile ilgili sorularınız için:  
**0800 4 5555-30\***
  - Çocuk parası ve çocuk yardımı ödeme tarihleri ile ilgili duyuru:  
**0800 4 5555-33\***

\* sadece Almanya dahilinde aranabilir, ücretsiz

#### **Bilgi materyali:**

- Aile Sandığı'nın yayınları  
(şuradan temin edilebilir: [www.familienkasse.de](http://www.familienkasse.de)):
  - **Merkblatt Kindergeld** (Çocuk parası hakkında broşür)
  - **Merkblatt Kinderzuschlag** (Çocuk yardımı hakkında broşür)

## **4. Çocuk Bakım İmkânları**

Çocukların mümkün olduğunca erken yaşta çocuk yuvasına gitmeleri gelişmeleri ve erkenden dil öğrenmeleri bakımından önemlidir. Bu kurumlarda ebeveynlere çocuklarını nasıl teşvik edebilecekleri ve aileye nasıl destek olabilecekleri konularında danışmanlık yapılır. İlk yaşını dolduran çocukların çocuk bakım kontenjanında hakkı vardır. Almanya'da çocuk bakımı için pek çok imkân vardır, özellikle de:

- Üç yaşına kadar:
  - Bebek grupları
  - Kadın ve erkek çocuk bakıcıları
  - Oyun grupları
  - Kreşler
  - Karışık yaşlı çocuk yuvaları
- Üç yaşından okula başlayana kadar:
  - Ana okulları
  - Okula hazırlayan diğer kuruluşlar
  - Kadın ve erkek çocuk bakıcıları
- Okul yaşından itibaren:
  - Tam gün okul
  - Okul sonrası bakım kuruluşları
  - Ev ödevleri yardımı

## İPUCU



Bakım hizmetlerinden yararlanabilmek için, önceden kayıt yaptırmak gerekir. Çoğu kez boş yer bulmak zordur. Bundan dolayıdır ki, ne kadar erken başvurursanız, yer bulma şansınız o kadar artar.



## Buradan Bilgi Alabilirsiniz

## Yakınızda:

- Yerel yönetim
- Aile danışmanlığı ve gençlik daireleri
- Yetişkin Göçmen Danışmanlığı (MBE)
- Çocuk yuvaları

## İnternet:

- Federal Aile, Yaşlılık, Kadın ve Gençlik Bakanlığı:  
**www.bmfsfj.de**, “Kinder und Jugend” (Çocuklar ve Gençler)  
alt seçeneği
- Çocuk bakım hakkında bilgiler: **www.fruehe-chancen.de**
- Yararlı bağlantılar: **www.familienportal.de**

## 5. Anlaşmazlık, Bunalım ve Aile İçi Şiddet

Bunalım ve anlaşmazlık her ailede görülebilir. Ne var ki anlaşmazlıklar çoğalıp şiddete dönüştüğü takdirde bu konuda uzman danışmanlardan yardım almak gerekir. Danışmanlık hizmetleri ücretsiz, isimsiz ve doğru-  
dan verilir. Almanya’da her çocuğun şiddetten uzak yetişme hakkı vardır. Çocukların, özellikle bebek ve küçük yaşta, biz büyüklerin yakın ilgisine ihtiyaçları vardır. Herhangi bir çocuğa kötü bakılıyor veya şiddet uygulanıyorsa, derhal polise, gençlik dairesine veya bir yetiştirme danışmanlığına haber veriniz.





## Buradan Bilgi Alabilirsiniz

### Yakınıınızda:

- Yetiştirme, Aile ve Evlilik Danışmanlık Noktaları
- Gençlik Daireleri
- İnsan ticareti ve çocuklara yönelik cinsel şiddet mağdurları için uzman danışma merkezleri

### İnternet:

- Almanya Çocuk Esirgeme Birliği: [www.dksb.de](http://www.dksb.de)
- Yakınıınızdaki çocuk, gençler ve ebeveynlere yönelik danışmanlıklar ve ana dilinizde danışmanlıkları şu adreste bulabilirsiniz: [www.bke.de](http://www.bke.de)
- Baviera Aile ve Sosyal Merkezi/Bavyera Eyalet Gençlik Dairesi: [www.elternimnetz.de](http://www.elternimnetz.de)
- Nummer gegen Kummer e.V., çocuklar ve gençler için e-posta veya sohbet ortamı üzerinden çevrimiçi danışmanlık da sunar: [www.nummergegenkummer.de](http://www.nummergegenkummer.de)
- [www.hilfeportal-missbrauch.de/startseite.html](http://www.hilfeportal-missbrauch.de/startseite.html)
- [www.kinderschutz-zentren.org/zentren-vor-ort](http://www.kinderschutz-zentren.org/zentren-vor-ort)
- [www.infektionsschutz.de/beratung](http://www.infektionsschutz.de/beratung)
- [www.schwanger-und-viele-fragen.de](http://www.schwanger-und-viele-fragen.de)
- [www.hilfetelefon.de](http://www.hilfetelefon.de)
- [www.nina-info.de](http://www.nina-info.de) (cinsel şiddet mağdurları için yardım)

### Telefon:

- Almanya genelinde “Gewalt gegen Frauen” (Kadınlara Karşı Şiddet) yardım hattı, günün yirmi dört saati, anonim: **0800 116 016\*** veya [www.hilfetelefon.de](http://www.hilfetelefon.de)
- “Fiziksel sağlık” telefon danışmanlığı **0800 2322783\***
- “Zor durumdaki hamile kadınlar” için yardım hattı **0800 40 40 020\***
- “Cinsel şiddet mağdurları” için yardım hattı **0800 22 55 530\*** (Pazartesi, Çarşamba ve Cuma: 9 - 14 saatleri arası, Salı ve Perşembe: 15 - 20 saatleri arası)
- Almanya genelinde psikolojik yardım hattı (24 saat): **0800 1110111\*** ve **0800 1110222\***
- Nummer gegen Kummer (Derde karşı numara):  
Çocuk ve genç hattı: **116 111\***  
Ebeveyn hattı: **0800 111 0 550\***

\* sadece Almanya dahilinde aranabilir, ücretsiz

**Bilgi materyali:**

- Federal Aile, Yaşlılık, Kadın ve Çocuk Bakanlığı'nın yayınları (şuradan temin edilebilir: [www.bmfsfj.de](http://www.bmfsfj.de)):
  - **Kinder-und Jugendhilfe** (Çocuk ve Gençlere Destek)
  - **Häusliche Gewalt – Kinder leiden mit** (Evde şiddet – Çocuklar da zarar görür) (Almanca, Arapça, Rusça ve Türkçe)
- [www.ecpat.de](http://www.ecpat.de): 13 dilde “Ich brauche Hilfe” (Yardıma ihtiyacım var) broşürü



## VIII. Okul, Meslek Eğitimi ve Yüksek Eğitim

### 1. Almanya'nın Eğitim Sistemi ve Okullar

#### Zorunlu Eğitim

Almanya'da yaşayan her çocuk okula gitmek zorundadır. Okula gitme zorunluluğu genelde, çocuğun altı yaşını bitirdiği sonbahar mevsiminde başlar. Okula gitme zorunluluğu genelde gençlerin 18 yaşını tamamladığı yılın sonuna kadar sürer. Zorunlu eğitim eyaletler tarafından düzenlenmekte olup, farklılıklar gösterebilir. Ayrıca okul yılı içinde de okula başlama olanağı vardır.

Devlet okulları ücretsizdir. Almanya'da bunun yanında özel okullar da bulunmaktadır. Bunlar genelde ücretlidir.

## Okul Türleri

Almanya’da okullar eyaletlerin yetki alanına dahildir. Her federal eyalette özellikle ilkokul sonrası okulların düzenlenmesinde farklılıklar mevcuttur. Fakat çocuk ve gençlerin okul eğitiminin genel hatları tüm eyaletlerde birbirine benzer:

### İPUCU



Okul sistemi, okul türleri ve mezuniyet derecelerine dair [www.wir-sind-bund.de](http://www.wir-sind-bund.de) internet sayfasındaki “Eltern” (Ebeveynler) alt seçeneğinde genel bir fikir edinebilirsiniz.

### İlkokul (Grundschule, (Primarstufe))

Tüm çocuklar ilk dört yıl ilkokula giderler (Berlin ve Brandenburg Eyaletleri için bu süre altı yıldır). Gidilecek okul, genelde ikametgaha en yakın okuldur: Yani çocuklar normalde ikamet ettikleri yere yakın ilkokulu ziyaret ederler. Kimi eyaletlerde ebeveynlerin ilkokulu seçme serbestliği vardır.

Son sınıfta, çocuğun ilkokuldan sonra hangi okula (orta öğretim: Sekundarstufe I) gideceği belli olur. İlkokul öğretmenleri ebeveynlere bu konuda kişisel görüşme sonrası tavsiyede bulunurlar. Bazı eyaletlerde ebeveynler çocuklarını istedikleri okula gönderebilmektedirler. Tavsiye, çocuğun ilkokuldaki performansı ve yetenekleri hakkındaki değerlendirmeye göre yapılır.

### Orta Öğretim I ve II (Sekundarstufe I und II)

Bazı eyaletlerde ilkokul öğrencisi bir orta öğretim okulunda deneme amaçlı derse katılabilir. Bu konuda genel bilgi Kültür ve Eğitim Bakanlıkları Konferansının İnternet sitesinden alınabilir ([www.kmk.org](http://www.kmk.org)).

Almanya’da orta eğitim sistemi çok farklıdır. Ebeveynler, çocuklarıyla ve öğretmenleriyle beraberce hangi okulun seçileceğini bulmaya çalışırlar. Eğitim müdürlükleri de bu konuda aydınlatıcı bilgi sunmaktadırlar.

Orta öğretim okul çeşitleri şunlardır:

- Hauptschulen (zanaatkârlığa hazırlayan okullar) (9. veya 10. sınıfa kadar)
- Realschulen (mesleki eğitime hazırlayan okullar) (10. sınıfa kadar)
- Değişik öğretimlerin yapıldığı okullar (buralarda Hauptschule ve Realschule diplomaları alınabilir)
- Gymnasien (Gymnasium'lar (ortaokul artı lise benzeri okul, 12. veya 13. sınıfa kadar))
- Gesamtschulen (çok programlı okullar) (lise kademeli veya kademesiz, buralarda tüm diplomalar alınabilir)

Birçok eyalette de orta öğretimde Hauptschule ve Realschule'nin beraber yapılandığı okullar vardır. Bu okullarda hem Hauptschule, hem de Realschule diploması alınabilmektedir:

- Mittelschule (orta öğrenimin ilk derecesini sunan okullar) (Bavyera)
- Sekundarschule veya integrierte Sekundarschule (orta öğrenim okulları veya entegre orta öğrenim okulları) (Sachsen-Anhalt, Kuzey Ren Vestfalya, Berlin)
- Regelschule (genel eğitime yönelik her türlü okul) (Thüringen)
- Oberschule (orta öğretimin ikinci derecesini sunan okullar) (Brandenburg, Aşağı Saksonya, Bremen, Saksonya)
- Realschule plus (zanaatkârlığa ve mesleki eğitime hazırlayan eski okulların bir araya getirilmesiyle her iki yönde mezuniyet olanağı sunan okullar) (Rheinland-Pfalz)
- Stadtteilschule (semt okulu) (Hamburg)
- Regionalschule (bölge okulu) (Mecklenburg-Vorpommern)
- Werkrealschule/Werkhauptschule (kendilerine zanaatkârlığa hazırlayan okullar önerilen öğrencilere 9. sınıftan sonra orta öğrenim mezuniyeti olanağı sunan okullar) (Baden-Württemberg)
- Gemeinschaftsschule (farklı okul türlerindeki ortak derslerin birlikte okutulduğu okullar) (Saarland, Schleswig-Holstein)

Zorunlu eğitim, engelli veya özel pedagojik desteğe ihtiyacı olan çocuklar için de geçerlidir. Pedagojik desteğe ihtiyacı olan çocukları, eğitim müdürlüğü, ebeveyn veya okulun başvurusu üzerine özel bir yöntem ile belirler. Bunun için ebeveynler veya okul tarafından başvuruda bulunulmalıdır. Sonuca göre çocuk ya normal bir okula ya da "Förderschule" adı verilen özel destek okuluna gönderilir. Özel destek okulları da eyaletlere göre değişmektedir (Sonderschule, Förderzentrum veya Schule für Behinderte).

Ayrıca, engelli ve engelsiz çocukların birlikte öğrenim gördüğü kapsayıcı eğitime sahip okullar da vardır. Almanya'da eyaletler, "Dahil etme" konusuna farklı yaklaşımlarda bulunur.

Hauptschule veya Realschule diplomasını alan çocuklar ya Sekundarstufe II dahilinde genel yüksek okuluna giriş hakkı (Allgemeine Hochschulreife, Abitur) veya uygulamalı bilimler yüksek okuluna giriş hakkı (Allgemeine Fachhochschulreife, Fachabitur) alarak üniversiteye gidebilecekleri bir okula ya da meslek öğrenimi için bir meslek okuluna başlayabilirler. Realschule diploması, Hauptschule diplomasına nazaran daha çok meslek seçeneği sunar. Gymnasium veya diğer okulların Gymnasium'la eşdeğer kademesindeki eğitimi 12 veya 13. sınıfa kadar yüksek okula giriş hakkı veren Abitur'la biter. Fachabitur ile ise uygulamalı bilimler yüksek okuluna (Fachhochschule) gitme hakkı kazanılmış olur. Kimi eyaletlerde Realschule'den sonra meslek okullarında yüksek okula giriş hakkı alınabilir.

Okul dönemi içinde, öğrencinin performansının yeterli olması halinde, bir okul türünden diğerine geçiş prensip olarak mümkündür.

### İPUCU



Yaşadığınız eyaletteki okul türleri, verilen diplomalar ve bunlarla hangi eğitim yollarının açıldığı hakkında bilgi edininiz. Her eyaletin kültür veya eğitim bakanlığının bu konuda bilgi sunan internet sitesi vardır. Okullar ve yönetimleri de bu konuda danışmanlık yapmaktadırlar. Okullar çoğunlukla (genelde yılın başında) ebeveyn ve çocukları aydınlatmak için "Tag der offenen Tür" (kapımız herkese açıktır) diye adlandırdıkları etkinlikler düzenlerler.



## KONTROL LİSTESİ

Okulların eğitim programları farklılıklar göstermektedir. Lütfen Eğitim Müdürlüğünden (Schulamt), internetten veya başka ebeveynlerden yörenizdeki okullar hakkında bilgi almaya çalışınız. Aşağıdaki sorular, size çocuğunuz için uygun okulu bulmada yardımcı olur:

- Okuldan hangi diploma alınıyor?
- Okulda hangi ek dersler veriliyor? (Örneğin yabancı dil olarak)
- Çocuklar için başka sunumlar yapılıyor mu? (Ortak çalışma grupları, spor kursları, müzik ve kültür aktiviteleri, tiyatro grubu v.b.)
- Özel destek sunumları var mı? (Örneğin dil öğrenme veya ev ödevleri için)
- Çocuklar derslerinde zorlandıklarında destekleniyorlar mı?
- Sınıflar nasıl tasarlanmış?
- Tüm gün okul seçeneği veya okul sonrası bakım var mı?
- Okulda sıcak öğle yemeği de veriliyor mu?
- Ebeveynler için görüşme günleri veya başka sunumlar var mı?



## ÖNEMLİ AÇIKLAMA

Sınıf gezileri, günlük gezintiler, okul eğlenceleri, temsiller ve yüzme dersleri Almanya'da okul güncel yaşamının birer parçalarıdır. Çocuklarınızı bu etkinliklerden uzak tutmayınız, zira çocuğunuz bu sayede birçok yeni şeyi öğrenir, diğer çocuklarla beraber olarak özellikle okuluna daha iyi motive olur ve Almancasını geliştirir.

### Özel Destek Sunumları

Anadilinden başka bir dille büyüyen çocuklar için anaokulu ve okullarda Almanca için ve bazen anadil için de dil dersleri sunulmaktadır. Federal eyaletlerin sorumluluğunda olmak üzere okul öncesi çocukların dil desteği ihtiyaçları çeşitli araçlar kullanılarak tespit edilir. Bazı eyaletler, çocuklar okula başlamadan önce tüm çocukların dil seviyesini belirlerken bazı eyaletler belirli grupları test eder veya dil seviyesini devam eden pedagojik çalışma sürecinde tespit ederler. Bunun sonucunda eyaletlere göre değişik programlar sunulmaktadır. Federal program "Sprach-Kitas: Weil Sprache der Schlüssel zur Welt ist" (Dil kreşleri: Çünkü dil, dünyaya kapıyı

açan anahtardır) ile Federal Aile, Yaşlı, Kadın ve Gençlik Bakanlığı, günlük hayata entegre dil eğitimini günlük çocuk bakımının sabit parçası olarak teşvik eder ve böylelikle ülke genelinde önemli bir adım atar.

## İPUCU



Çocuğunuzun okulda başarılı olması iyi Almanca konuşabilmesine bağlıdır. Bu nedenle dil desteğinden faydalanınız! Çocukta ihtiyaç belirlendiği takdirde, bazı eyaletlerde Almanca destek dersine katılmak zorunludur. Birçok eyalette ise yabancı dil olarak anadil (örneğin Türkçe, İtalyanca, Rusça, İspanyolca) dersi verilmektedir. Almanca desteği ve anadil dersi konusunda çocuğunuzun anaokulu veya okulundan ve de göçmen danışmanlıklarında bilgi alabilirsiniz.

Ülkesinde okula giderken Almanya'ya taşınan çocukların daha özel desteğe ihtiyaçları vardır. Bu çocuklara özel olarak, normal okul yaşamına başlamadan önce, özel eğitilmiş öğretmenler tarafından ders verilen, destekleme ve dil öğrenme sınıfları hazırlanmıştır. Bu sınıflar hakkında yakın bilgiyi eğitim müdürlüğünden alabilirsiniz.

## İPUCU



Çocuğunuza destek olmak istiyorsanız, Almanya'nın eğitim sistemi ve yörenizdeki imkânlar hakkında bilgi sahibi olmanız gerekir. Okulun gidişatı ve çocuğunuzun durumundan haberdar olmalısınız. Okullarda veli akşamı düzenlenip, öğretmenlerle velilerin, çocukların durumları hakkında konuşmalarına olanak sunulur. Her okulda veliler kurulu bulunur. Bu sayede diğer velilerle bilgi ve fikir alışverişinde bulunabilirsiniz! Bunun haricinde her eyalette bulunan Eyalet Veli Temsilciliğinden de bilgi alabilirsiniz.





## Buradan Bilgi Alabilirsiniz

### Yakınızda:

- Eğitim Müdürlüğü
- Okul ve okul yönetimi
- Veli temsilciliği ve veliler bilgi ağı
- Yetişkin Göçmen Danışmanlığı (MBE)
- Genç Göçmen Danışmanlığı (JMD)
- Göçmen Organizasyonları

### İnternet:

- Federal Almanya Eyaletler Kültür ve Eğitim Bakanlıkları Konferansı: [www.kmk.org](http://www.kmk.org)
- Almanya Eğitim Sunucusu: [www.bildungsserver.de](http://www.bildungsserver.de)
- Federal Eğitim ve Araştırma Bakanlığı: [www.bmbf.de](http://www.bmbf.de)
- Federal Aile, Yaşlı, Kadın ve Gençlik Bakanlığı: [www.bmfsfj.de](http://www.bmfsfj.de)
- Federal Veliler Koneysi: [www.bundeselternrat.de](http://www.bundeselternrat.de)
- Federal yönetim: [www.wir-sind-bund.de](http://www.wir-sind-bund.de)
- [www.handbookgermany.de](http://www.handbookgermany.de), “Lernen” (Öğrenme) alt seçeneği

## 2. Meslek Eğitimi

İyi bir eğitim, meslek hayatına başarılı şekilde başlamanın en önemli şartıdır. Almanya’da iş bulmak için meslek eğitimi almış veya yüksek okul okumuş olmak önemlidir.

Çoğunlukla ikili (Dual) sistemle yapılan meslek eğitimi genelde iki ila üç yıl sürer. Yani: İkili meslek eğitimi, iş yerindeki pratik eğitim ile okuldaki teorik eğitimden oluşur. Kimi mesleklerde (örneğin hasta ve yaşlı bakıcılığı) eğitim sadece okulda verilir. Meslek eğitimi için genelde en az Hauptsschule’yi bitirmiş olmak gerekir.

### Meslek Seçimi

Almanya’da, eğitimi verilen meslek türü sayısı takriben 400’dür. İş Bulma Ajansının meslek danışmanlıkları (Berufsberatung) gençlere meslek seçiminde yardımcı olurlar. Bunun için İş Bulma Ajanslarının meslek bilgi merkezleri çalışanlarına danışabilirsiniz.

Federal yönetim, 130'dan fazla farklı eğitim verilen meslek için her milletten başvuracak kişiler arıyor. Hangi mesleklerin olduğu ve çocuğunuzun nasıl başvuru yapabileceğini [www.wir-sind-bund.de](http://www.wir-sind-bund.de) internet sayfasından öğrenebilirsiniz. Ebeveynlere yönelik bilgiler birden çok dilde sunulmaktadır. Bu doğrultuda İş Bulma Ajansının Meslek Bilgilendirme Merkezlerine (Berufsinformationszentrum) başvurunuz.

Meslek eğitimi başlamadan önce öğrenci, eğitimi verecek işletmeyle yazılı çıraklık anlaşması imzalar. Anlaşmada eğitimin temel taşları ve hedefleri belirtilir. Meslek eğitim sürecinde maddi desteğe ihtiyacı olan gençler, İş Bulma Ajansı'na meslek eğitim yardımı (Berufsausbildungsbeihilfe) için başvurabilirler.

## İPUCU



Birçok meslek için yabancı dil bilmek gerekmektedir. Çocuğunuzla, anadil avantajını kullanabileceği meslekler hakkında konuşmanızda fayda vardır.



## Buradan Bilgi Alabilirsiniz

### Yakınıınızda:

- İş Bulma Ajansının meslek danışmanlığı
- Yetişkin Göçmen Danışmanlığı (MBE)
- Genç Göçmen Danışmanlığı (JMD)

### İnternet:

- Federal İş Bulma Ajansı:
  - [www.arbeitsagentur.de](http://www.arbeitsagentur.de), “Privatpersonen” (Özel şahıslar) bölümü, “Schule, Ausbildung und Studium” (Okul, Meslek Eğitimi ve Yüksek Eğitim) alt seçeneği
  - [www.planet-beruf.de](http://www.planet-beruf.de)
  - [www.berufenet.arbeitsagentur.de](http://www.berufenet.arbeitsagentur.de)
- Federal Meslek Eğitim Enstitüsü: [www.bibb.de](http://www.bibb.de), “Berufe” (Meslekler) alt seçeneği
- Federal yönetim: [www.wir-sind-bund.de](http://www.wir-sind-bund.de)

**Telefon:**

- İş Bulma Ajansı Servis Merkezi:  
**0800 4 5555 -00\*** (Pazartesi - Cuma, 8 - 18 saatleri arası)

**Bilgi materyali:**

- İş Bulma Dairesi yayını (şuradan temin edilebilir:  
**www.arbeitsagentur.de**, “Download-Center” (İndirme Merkezi)  
alt seçeneği):  
**Beruf aktuell – Lexikon der Ausbildungsberufe** (Eğitim verilen  
meslekler sözlüğü)

\* sadece Almanya dahilinde aranabilir, ücretsiz

### 3. Almanya'da Yüksek Öğrenim

Almanya'da çeşitli yüksek okullar vardır:

- Üniversiteler
- Teknik Yüksek okulları
- Müzik ve Sanat Yüksek okulları
- Pedagoji Yüksek okulları
- Uygulamalı bilimler yüksek okulları veya uygulamalı bilimler üniversiteleri
- İdari Yüksek okullar

#### Öğrenim Koşulları

Yüksek okulun türüne göre yüksek okula giriş hakkı veya uygulamalı bilimler yüksek okuluna giriş hakkı (Hochschulreife/Fachhochschulreife) koşulu aranmaktadır. Yabancı diplomalar söz konusu olduğunda, üniversite kabul ofisleri bir diploma için gerekliliklerin karşılanıp karşılanmadığına karar verir. Yurt dışı sınav performanslarının Almanya'daki öğrenim için kabul edilmelerine ilişkin karar ise yüksek okullar tarafından verilir. Yüksek okulları ve üniversiteleri kapsayan, ücretli ön kontrol için “uni-assist” hizmet noktasına da başvurabilirsiniz.

“Garantiefonds-Hochschulbereich” (Yüksek okul Güvence Fonu) adlı destek programı yüksek okulda öğrenim görmek isteyen kişilerin

Almanca öğrenmesi konusunda özel destek sunar. Almanya'da yaşayan, Almanya'da yüksek okula giriş hakkı kazanan ve yüksek öğrenime hazırlanmak isteyen genç mültecilere, Alman uyruklu göçmenlere ve yakınlarına kapsamlı danışmanlık ve teşvik edilebilir kişi grubunda oldukları takdirde finansal destek de sunulur. Bununla ilgili bilgileri ve adresleri [www.bildungsberatung-gfh.de](http://www.bildungsberatung-gfh.de) ve [www.obs-ev.de](http://www.obs-ev.de) sayfalarında bulabilirsiniz.

## Öğrenim Ücretleri

Alman devlet üniversitelerinde lisans eğitimi almak için temel olarak alınan genel bir öğrenim ücreti yoktur. Her üniversite öğrencisi yarıyıl ödentisi denen meblağı ödemek zorundadır. Buna ek olarak, bazı federal eyaletler, uzun dönemli öğrenciler, ikili öğrenim gören öğrenciler veya eğitim amacıyla AB dışından Almanya'ya seyahat eden uluslararası öğrenciler için öğrenim ücreti talep etmektedir. Belirli yüksek lisans programları için öğrenim ücreti olabilir. Özel yüksek okullar oldukça daha yüksek ücrete tabidirler. Öğrenimin tam veya kısmen finansmanını sağlamak amacıyla Alman Devletinin üstün yetenekliler teşvik programı kapsamında veya birçok vakıf tarafından burslar verilmektedir.

Sadece yüksek okullar ve uygulamalı bilimler yüksek okullarında sunulan klasik bölümlerin yanı sıra son yıllarda dual bölümler de sunulmaya başlamıştır. Bu bölümler daha çok uygulamaya yöneliktir. Öğrenci ve şirket arasında genelde farklı meblağlarda bir ödeme de içeren bir sözleşme bağı bulunur.

## İPUCU



Öğrenciler, belirli şartlarda devletten öğrenim desteği (BAföG) alabilirler. Bu desteğin bir kısmı öğrenim bittikten sonra geri ödemek zorundadır.

## ÖNEMLİ AÇIKLAMA

Federal yönetim de dual bölümler sunmaktadır. Bölümlerin açıklamalarını [www.wir-sind-bund.de](http://www.wir-sind-bund.de) adresindeki internet sayfasında bulabilirsiniz.



## Buradan Bilgi Alabilirsiniz

### Yakınıınızda:

- Üniversiteler/Yüksek okulun Eğitim Destek Dairesi (Amt für Ausbildunsförderung)
- Genç Göçmen Danışmanlığı (JMD)
- Yetişkin Göçmen Danışmanlığı (MBE)

### İnternet:

- Federal İş Bulma Ajansı: [www.arbeitsagentur.de](http://www.arbeitsagentur.de), “Privatpersonen” (Özel şahıslar) bölümü, “Schule, Ausbildung und Studium” (Okul, Meslek Eğitimi ve Yüksek Eğitim) alt seçeneği
- İş Bulma Ajansının “abi” adlı internet sitesi: [www.abi.de](http://www.abi.de)
- Alman Akademik Değişim Servisi (Deutscher Akademischer Austauschdienst): [www.daad.de](http://www.daad.de)
- Genç Göçmen Danışmanlığı: [www.jmd-portal.de](http://www.jmd-portal.de)
- Otto Benecke Stiftung e.V.: [www.obs-ev.de](http://www.obs-ev.de)
- Garantiefonds Hochschule eğitim danışmanlığı: [www.bildungsberatung-gfh.de](http://www.bildungsberatung-gfh.de)
- uni-assist e.V.: [www.uni-assist.de](http://www.uni-assist.de)
- Yabancı eğitim diplomalarının tanınmasına dair bilgi sistemi: [www.anabin.de](http://www.anabin.de)
- Federal Eğitim ve Araştırma Bakanlığı: [www.bafög.de](http://www.bafög.de)
- Burslar hakkında genel bilgiler: [www.stipendienlotse.de](http://www.stipendienlotse.de)
- Özel yeteneklileri teşvik kuruluşları: [www.bmbf.de](http://www.bmbf.de), “Bildung/Begabtenförderung/Begabtenförderungswerke” (Eğitim/Özel Yeteneklileri Teşvik/Özel yeteneklileri teşvik kuruluşları) alt seçeneği
- Federal yönetim: [www.wir-sind-bund.de](http://www.wir-sind-bund.de)

### Telefon:

- İş Bulma Ajansı Servis Merkezi: **0800 4 5555 -00\*** (Pazartesi - Cuma, 8 - 18 saatleri arası)
- Federal Eğitim ve Araştırma Bakanlığı'nın BAfÖG hattı: **0800 223 63 41\*** (Pazartesi - Cuma, 8 - 20 saatleri arası)
- Otto Benecke Stiftung e.V.: **+49 228 8163-0**

\* sadece Almanya dahilinde aranabilir, ücretsiz

## 4. Yetişkin Eğitimi

Almanya’da okul veya üniversite sonrası öğrenim imkânları bulunmaktadır. Yetişkin eğitimi kapsamında genel yeterlilikler edinip okul diploması alabilirsiniz. Gündüz ve akşam verilenlerin yanı sıra evden de katılabileceğiniz kurslar vardır (örneğin Telekolleg veya Fernuniversität (açık öğretim)).

Federal İş Bulma Ajansı bu konularda en iyi irtibat yeridir. Telefon rehberlerinde ve Gelbe Seiten® branş rehberinde meslek eğitim ve geliştirme enstitülerini bulabilirsiniz. Halk Yüksek Okulları (Volkshochschule) hemen hemen tüm Almanya’da kurslar sunmaktadırlar.

Örneğin:

- İlerletme programları
- Dil kursları
- Staj yeri temini
- Genç yetişkinler için özel geçiş kursları mümkündür



### Buradan Bilgi Alabilirsiniz

#### Yakınızdada:

- İş Bulma Ajansı
- Halk Yüksek Okulu
- Meslek eğitim enstitüleri, meslek ilerletme enstitüleri
- Yetişkin Göçmen Danışmanlığı (MBE)

#### İnternet:

- Federal İş Bulma Ajansı: **www.arbeitsagentur.de**, “Privatpersonen” (Özel şahıslar) bölümü, “Karriere und Weiterbildung” (Kariyer ve Meslek geliştirme) alt seçeneği
- KURSNET – Meslek eğitimi ve meslek geliştirme portalı: **www.kursnet.arbeitsagentur.de**
- Halk Yüksek Okulları rehberi: **www.volkshochschule.de**
- Deutscher Bildungsserver (Almanya Eğitim Sunucusu): **www.bildungsserver.de**



## IX. Sağlık ve Önlemleri

### 1. Hastalık ve Kaza

Hastalandığınızda, yakınınızdaki bir pratisyen hekime gidebilirsiniz. Size yardımcı olur ve gerekirse uzman bir hekime havale eder.



#### ÖNEMLİ AÇIKLAMA

Almanya'da genel sağlık sigortası zorunluluğu vardır. Hekim tedavisinin masrafları normalde yasal sağlık sigortaları tarafından karşılanır veya özel sağlık sigortaları tarafından iade edilir. Belirli hizmetler için finansal katkılar söz konusu olabilir. Burada yasal sağlık sigortalarının ve özel sağlık sigortalarının hizmetleri arasında farklar vardır.

Almanya’da insanlar, çoğunlukla yasal kuruluşlarda sağlık sigortalıdır. Marjinal istihdamın üzerinde olan çalışanlar zorunlu olarak sigortalıdır. Aldığınız gelir maksimum sınırı aşarsa, dilerse sağlık sigortanızı özel bir sigorta kuruluşunda yaptırabilirsiniz (Bu konuda bkz.: Bölüm X – “Banka ve Sigortalar”).

Yazılan ilaçları eczaneden alırsınız. Bu ilaçlar için en fazla on Avro’ya kadar masraf payı ödersiniz, kalanını sigortanız üstlenir. Hekim tarafından yazılan ilaçlar, 18 yaş altı çocuk ve gençler için ücretsizdir. Özel sağlık sigortanız varsa hekim ve ilaç masraflarını önce kendiniz ödersiniz. Faturaları ve reçeteleri sigortanıza ilettiğinizde, yaptığınız masraflar karşlanır.

## ÖNEMLİ AÇIKLAMA

Kaza, acil durum ve muayenehanenin kapalı olduğu zamanlarda rahatsızlandığınızda, acil hekim servisini (ärztlicher Notdienst) ve çok acil durumlarda kurtarma servisini (Rettungsdienst) arayabilirsiniz.

Tüm Almanya için geçerli numaralar şunlardır:

- **Kurtarma servisi: 112**
- **Zehirlenmeler için acil telefon hattı: +49 30 19240**
- **Ärztlicher Bereitschaftsdienst (Nöbetçi Doktor Hizmeti): 116 117**

Eczanelerin de gece ve acil servisleri vardır. Güncel bilgileri yerel gazetelerden alabilirsiniz.

## Dilinizde Yardım

Almanca yeterli değil ve dilinizden anlayan bir hekime mi gitmek istiyorsunuz? Yaşadığınız eyaletteki Anlaşmalı Hekimler Birliği bu konuda yardımcı olur. Anlaşmalı Hekimler Birliğinin adreslerini ve telefon numaralarını şu Internet sayfasında bulabilirsiniz: [www.kbv.de](http://www.kbv.de), “Service/Arzt-suche” (Hizmet/Doktor Arama) alt seçeneği.



## Hekim Sır Yükümlülüğü

Hekimler esasen izniniz olmadan hakkınızda ne bir resmi makama, ne işvereninize ne aile fertlerinize ne de başkalarına bilgi veremezler. Bu yasak, kısmen çocuklarınız hakkındaki bilgiler için de geçerlidir. Örneğin 16 yaşındaki kızınızın muayene sonuçları hakkında kadın hekimi, kızınızın rızası olmadan size bilgi veremez.



### Buradan Bilgi Alabilirsiniz

#### Yakınızda:

- Ev hekimi/pratisyen hekim
- Çocuk ve genç doktoru
- Sağlık sigortası

#### İnternet:

- Federal Sağlık Bakanlığı: **[www.bundesgesundheitsministerium.de](http://www.bundesgesundheitsministerium.de)**
- Almanya Bağımsız Hasta Danışmanlığı: **[www.unabhaengige-patientenberatung.de](http://www.unabhaengige-patientenberatung.de)**
- Federal Sağlık Aydınlatma Merkezi: **[www.bzga.de](http://www.bzga.de)**
- Federal Doktorlar Odası: **[www.bundesaerztekammer.de](http://www.bundesaerztekammer.de)**,  
“Arztsuche” (Doktor Arama) alt seçeneği  
(eyaletlere göre doktor arama)
- **[www.gkv-spitzenverband.de](http://www.gkv-spitzenverband.de)**, „Die gesetzlichen  
Krankenversicherungen“ (Yasal Sağlık Sigortaları) alt seçeneği (yasal  
sağlık sigortalarına genel bakış)
- Özel Sağlık Sigortası Birliği: **[www.pkv.de](http://www.pkv.de)**

#### E-posta:

- Federal Sağlık Bakanlığı: **[poststelle@bmg.bund.de](mailto:poststelle@bmg.bund.de)**,  
**[info.gehoerlos@bmg.de](mailto:info.gehoerlos@bmg.de)**

**Telefon:**

- Federal Sağlık Bakanlığı (Pazartesi - Perşembe, 8 - 18 saatleri arası, Cuma, 8 - 12 saatleri arası):
  - Sağlık sigortası hakkında sorularınız için: **+49 30 340 60 66-01**
  - Hastalık önleyici tedbirler hakkında sorularınız için: **+49 30 340 60 66-03**
  - Sağır ve ağır duyanlar için danışmanlık hizmeti: İşaret dili telefonu (görüntülü arama) **www.gebaerdentelefon.de/bmg/**, Fax: **+49 30 340 60 66-07**

## 2. Tedbir Muayenesi ve Aşılar

Pek çok hastalık erken teşhis edildiğinde kolayca tedavi edilebilmektedir. Çocuklar ve yetişkinler için yapılan erken teşhis ve tedbir muayeneleri bu konuda yardımcı olmaktadır. Bu sayede örneğin 18 - 34 yaşları arasındaki kadınlar ve erkekler bir kere ve 35 yaş üstü kadın ve erkekler iki yılda bir sağlık muayenesine ("check-up") girebilmektedir. Ayrıca kadınların ve erkeklerin belirli kanser hastalıklarının erken teşhisi için düzenli muayene hakkı vardır. Sağlık sigortaları, pek çok tedbir muayenesini ödemektedir. Doktorunuz size bilgi vermekten mutluluk duyacaktır.

Aşı, en etkili ve önemli koruyucu tedbirlerden biridir. Günümüzde aşılar oldukça yan etkiden uzak ve ağır hastalıklara karşı korumaktadır. Almanya'da, 1970'den sonra toplumda ve sağlık tesislerinde doğan herkes için kızamık aşısı olduklarına dair kanıt sağlama yükümlülüğü dışında, tüm aşılar gönüllülük esasına dayanmaktadır. Fakat tavsiye edilen koruyucu aşılar vardır. Bunların masrafları, sağlık sigortası tarafından karşılanır.

### Çocuklar İçin Sağlık Tedbirleri ve Aşı

Enfeksiyonların bebek ve çocuklar için çok tehlikeli olmasından dolayı çocuklarınız henüz altı haftalıkken ilk aşılarını yaptırmalısınız. En geç iki yaşını doldurana kadar çocuklarınız en önemli hastalıklara karşı tamamen aşılanmış olmalıdır.



## İPUCU

Almanya’da bebek, çocuk, genç ve yetişkinler için tavsiye edilen aşılar vardır. Bunlar aşı takviminde belirtilmiştir. Aşı takvimi Federal Sağlık Aydınlatma Merkezinin [www.bzga.de](http://www.bzga.de) adresli internet sitesinin “Infomaterialien” (Bilgi materyali) adlı alt seçeneğinde bulabilirsiniz.

## Çocuklar İçin Erken Teşhis Muayeneleri

Almanya’da çocuklar için, doğumdan okul çağına kadar yapılan standart sağlık muayeneleri vardır. Bunlar U1 ila U9 muayeneleri olarak adlandırılır. Bu muayeneler sayesinde çocukların gelişim bozukluklarının ve hastalıklarının erkenden teşhis edilip tedavi edilmesi mümkün olur. Aynı zamanda ebeveynler, çocuklarının gelişimini teşvik edebilecekleri ve sağlık risklerinden kaçınabilecekleri yollar hakkında bilgilendirilir. Muayenelerin, çocuklarınız gelişirken belirli zamanlarda yapılması gerekir. Belirtilen dönemlerde U muayenelerinin masrafları, sağlık sigortaları tarafından karşılanır. Muayeneleri yaptırma zorunluluğu yoktur. Çocuğunuzun gelişimini desteklemek amacıyla bu muayeneleri düzenli şekilde yaptırmanız tavsiye olunur. Çocuk hekiminden randevu alabilirsiniz.



## Buradan Bilgi Alabilirsiniz

### Yakınıınızda:

- Çocuk ve genç doktoru
- Ev hekimi/pratisyen hekim
- Sağlık sigortası

### İnternet:

- Federal Sağlık Bakanlığı:  
[www.bundesgesundheitsministerium.de](http://www.bundesgesundheitsministerium.de)
- Federal Ön Tedbir ve Sağlıklı Yaşam Birliği:  
[www.bvpraevention.de](http://www.bvpraevention.de)

- Çocuk Sağlığı hakkında bilgiler:
  - [www.kindergesundheit-info.de](http://www.kindergesundheit-info.de)
  - [www.bundesgesundheitsministerium.de](http://www.bundesgesundheitsministerium.de),  
“Themen/Prävention/Kindergesundheit” (Konular/Ön Tedbir/  
Çocuk Sağlığı) alt seçeneği

**E-posta:**

- Federal Sağlık Bakanlığı: [poststelle@bmg.bund.de](mailto:poststelle@bmg.bund.de)

**Telefon:**

- Federal Sağlık Bakanlığı:  
“Hastalık önleyici tedbirler” hakkında halk telefonu:  
**+49 30 340 60 66-03** (Pazartesi - Perşembe, 8 - 18 saatleri arası,  
Cuma, 8 - 12 saatleri arası)

**Bilgi materyali:**

- Federal Sağlık Bakanlığı  
(şuradan temin edilebilir: [www.gesundheitsministerium.de](http://www.gesundheitsministerium.de),  
“Service/Publikationen” (Hizmet/Yayınlar) alt seçeneği)

### 3. HIV/Aids Danışmanlığı/Cinsel Yolla Bulaşan Hastalıklar (STI) Hakkında Bilgi

Cinsel ilişki sırasında bulaşabilen hastalıklar vardır. Örneğin HIV, hepatit ve frengi. Kondomlar enfeksiyonlara karşı koruyabilir.

HIV enfeksiyonları günümüzde ilaçlarla kolayca tedavi edilebilmektedir. Bu nedenle erken test yaptırmak önemlidir. Cinsel yolla bulaşan diğer hastalıklar (STI) ne kadar erken teşhis ve tedavi edilirse o kadar kolay ve çabuk iyileşmektedir.

İlgili danışmanlık noktalarından veya sağlık müdürlüğünden ücretsiz olarak bilgi edinebilir ve test yaptırabilirsiniz. Danışmanlık ve test, isminizi belirtmeden de yapılabilir.



## Buradan Bilgi Alabilirsiniz

### Yakınıınızda:

- Sağlık Müdürlüğü
- pro familia
- Aids danışma noktaları

### İnternet:

- [www.aidshilfe.de](http://www.aidshilfe.de)
- [www.liebesleben.de](http://www.liebesleben.de)
- Federal Sağlık Bakanlığı:  
[www.bundesgesundheitsministerium.de](http://www.bundesgesundheitsministerium.de)
- Federal Sağlık Aydınlatma Merkezi: [www.bzga.de](http://www.bzga.de),
  - “Programme und Aktivitäten/HIV/STI-Prävention” (Programlar ve Faaliyetler/HIV/Cinsel Yolla Bulaşan Enfeksiyonların Önlenmesi) alt seçeneği
  - “Service/Beratungsstellen” (Hizmet/Danışmanlık Noktaları) alt seçeneği
- [www.profamilia.de](http://www.profamilia.de), “Beratungsstellen” (Danışmanlık Noktaları) alt seçeneği

### E-posta:

- Federal Sağlık Aydınlatma Merkezi:  
[telefonberatung@bzga.de](mailto:telefonberatung@bzga.de) (Almanca)

### Telefon:

- Federal Sağlık Bilgilendirme Merkezi:  
**+49 221 892031** (Pazartesi - Perşembe, 10 - 22 saatleri arası, Cuma, 10 - 18 saatleri arası)
- Göçmenler İçin Sağlık Merkezi, Köln:  
**+49 221 420398-0** (Pazartesi - Perşembe, 8:30 - 17 saatleri arası, Cuma, 8:30 - 15 saatleri arası, Rusça ve Türkçe de bilgilendirme yapılır)
- VIA-Afrikaherz, Berlin: **+49 30 35050013**

### Bilgi materyali:

- Federal Sağlık Aydınlatma Merkezi (şuradan temin edilebilir):  
[www.liebesleben.de](http://www.liebesleben.de), “Infomaterial” (Bilgi materyali) alt seçeneği

## 4. Uyuşturucu ve Bağımlılık Danışmanlığı

Uyuşturucu, alkol, nikotin, ilaç, şans oyunları, yiyecek, internet ve tüketim – birçok şey bağımlılık yapabilir. Her bağımlılık, ciddiye alınması gereken bir hastalıktır. Bu nedenle yardım arayan kişilere ve ailelerine danışmanlık ve uzman yardımı sunulmalıdır. Acilen bir hekim veya danışmanlığa başvurmak önemlidir. Bağımlılık ne kadar erken tedavi edilirse, iyileşme şansı o kadar yükselir. Birçok oluşum ve oto terapi grubu bu yönde yardımcı olmaktadır.



### Buradan Bilgi Alabilirsiniz

#### İnternet:

- Danışmanlık noktaları hakkında:
  - Federal Sağlık Aydınlatma Merkezi: **www.bzga.de**, “Service/Beratungsstellen” (Hizmet/Danışmanlık Noktaları) alt seçeneği
  - Alman Bağımlılık Sorunları Ana Merkezi: **www.dhs.de**, “Suchthilfe” (Bağımlılık Yardımı) alt seçeneği
- **www.caritas.de/onlineberatung**, “Sucht” (Bağımlılık) alt seçeneği
- Fachverband Sucht e.V. (Bağımlılık Uzman Birliği): **www.sucht.de**
- **www.drugcom.de**, **www.kenn-dein-limit.de**, **www.rauchfrei-info.de**, **www.check-dein-spiel.de**, **www.ins-netz-gehen.de**

#### Telefon:

- Federal Sağlık Bilgilendirme Merkezi:
  - Bağımlılıktan korunma danışma hattı: **+49 221 892031** (Pazartesi - Perşembe, 10 - 22 saatleri arası, Cuma, 10 - 18 saatleri arası)
  - Bağımlılık ve uyuşturucu hattı: **+49 1806 313031** (24 saat)

#### Bilgi materyali:

- Federal Sağlık Aydınlatma Merkezi (şuradan temin edilebilir: **www.bzga.de**, “Infomaterialien/Suchtvorbeugung” (Bilgi materyali/Bağımlılıktan Korunma) alt seçeneği)
- Alman Bağımlılık Sorunları Ana Merkezi (şuradan temin edilebilir: **www.dhs.de**, “Informationsmaterial” (Bilgi materyali) alt seçeneği)

## 5. Engelli İnsanların Katılımı

Alman Devleti, bedensel, zihinsel veya ruhsal engelli insanların toplumsal yaşama eşitlikçi katılımını desteklemektedir. Ağır engelliler iş ve meslek hayatında özel koruma altındadırlar.

Engelli iseniz, Bakım Dairesine (Versorgungsamt) başvurarak engellilik derecenizi belgeleyen (ağır) engelli kimliği alabilirsiniz. Bu belge ile örneğin toplu taşıma araçlarında indirimden faydalanabilirsiniz.



## Buradan Bilgi Alabilirsiniz

### Yakınıınızda:

- Sağlık Sigortası, Emeklilik Sigortası
- İş Bulma Ajansı
- Yerel yönetim: Sosyal Hizmetler Dairesi, Bakım Dairesi
- Rehabilitasyon kurumlarının ortak hizmet noktaları

### İnternet:

- Federal Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı:
  - [www.bmas.de](http://www.bmas.de), "Themen/Teilhabe und Inklusion" (Konular/Katılım ve Kapsayıcılık) alt seçeneği:
  - [www.einfach-teilhabe.de](http://www.einfach-teilhabe.de)
- Federal Hükümet Engelliler Görevlisi: [www.behindertenbeauftragter.de](http://www.behindertenbeauftragter.de)
- Alman Emeklilik Sigortası, ortak hizmet noktaları: [www.reha-servicestellen.de](http://www.reha-servicestellen.de)

### E-posta:

- Federal Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı: [info@bmas.bund.de](mailto:info@bmas.bund.de), [info.gehoerlos@bmas.bund.de](mailto:info.gehoerlos@bmas.bund.de)

### Telefon:

- Federal Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı (Pazartesi - Perşembe, 8 - 20 saatleri arası):
  - Engelli insanlar için bilgi hattı: **+49 30 221911-006**
  - Sağır ve ağır duyanlar için hizmet: İşaret dili telefonu, [www.gebaerdentelefon.de/bmas](http://www.gebaerdentelefon.de/bmas)

### Bilgi materyali:

- Federal Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı yayınları (şuradan temin edilebilir [www.bmas.de](http://www.bmas.de), "Service/Publikationen" (Hizmet/Yayınlar) alt seçeneği):
  - **Ratgeber für Menschen mit Behinderung** (Engelli insanlara yardım kılavuzu)
  - **Rehabilitation und Teilhabe behinderter Menschen** (Engelli insanların katılımı ve rehabilitasyonu) (Almanca, İngilizce ve Fransızca)
  - "Service/Gesetze" (Hizmet/Kanunlar) alt seçeneği: **Das Gesetz zur Gleichstellung behinderter Menschen** (Engelli insanlar için eşit haklar yasası)



# X. Banka ve Sigortalar

## 1. Para İşleri ve Ödeme Araçları

Almanya'da birçok ödeme artık nakitsiz yapılmaktadır. Bu tür ödemeler için ciro hesabı kullanılmaktadır. Ciro hesabı ile ödeme trafiğinin tamamı halledilebilmektedir: hesaba para yatırılabilir (örneğin havale veya nakit ödemeler) ve para çekilebilir (örneğin nakit çekim, kartlı çekim, havale, borç kaydı, ödeme talimatı). Ciro hesabı özellikle de faturaları ödemeye ve düzenli giderleri (kira, elektrik) karşılamaya yarar. Aylık ve maaşlar da doğrudan ciro hesabına havale edilir. Özellikle çalışıyorsanız, bir bankada böyle bir hesap açtırmalısınız.

Ciro hesabı için, seçtiğiniz bir bankaya gidip, şartlar ve ücretler hakkında bilgi edinebilirsiniz. Bunlar bankalar arasında farklılıklar gösterebilir. Gerekli belge ve dokümanlar hakkında da bilgi edininiz.

Her tüketicinin, belirli asgari işlevleri yerine getirmesi gereken temel hesap için temel bir hakkı vardır. Bu, nakit yatırma ve çekme, otomatik ödemelerin, transferlerin ve bekleyen emirlerin yanı sıra kart ödemelerini de içerir. Banka, bu temel hesap için uygun hesap yönetim ücretleri talep edebilir.

### Krediler

Büyük harcamalar için bankalar sık sık kredi sunar. Ancak banka, ödünç verdiği para için kural olarak çok yüksek faizler alır. Bu nedenle bir kredi sözleşmesi imzalamadan önce iyice düşünün. Krediyi belki yıllar boyunca geri ödemek zorunda kalacağımızı ve gelirimizin değişebileceğini düşünün. Eksiksiz bilgi edinin ve teklifin ciddi olup olmadığını kontrol edin, her zaman başka tekliflerle karşılaştırın.



## İPUCU



Aldığınız krediyi ödeyemeyecek duruma düşerseniz, acilen uzman yardımına başvurunuz. Yakınızdaki Borçlu Danışmanlığına başvurabilirsiniz. Bu yüzden kapsamlı ve dikkatli bir karşılaştırma yapmanız gerekmektedir. Yetişkin Göçmen Danışmanlığını (MBE) çalışanları da size yardımcı olmaktan mutluluk duyar.

### Ciro hesap kredisi

Bankanız, ciro hesabınızdan, para olmadığı halde belli bir sınıra kadar para çekme imkânı sunar. Buna Almanya'da "Dispositionskredit" veya "Überziehungskredit" adı verilir. Bu sayede kısa vadeli maddi sıkışıklıklar da bir rahatlama yaşarsınız. Buna karşılık bu tür kredilerin faizleri, olağan kredilere göre çok daha yüksektir. ve sadece kısa süreli borçlanmalar için kullanılmalıdır.



## Buradan Bilgi Alabilirsiniz

### Yakınıınızda:

- Almanya'nın tamamında eyaletlerin Tüketiciyi Koruma Merkezlerinin yaklaşık 200 şubesi
- Sparkasse ve Bankalar

### İnternet:

- Tüketiciyi Koruma Merkezleri: [www.verbraucherzentrale.de](http://www.verbraucherzentrale.de)

### Telefon:

- Federal Mali Hizmetler Denetim Dairesi'nin tüketici hattı (BaFin):  
**0800 2 100 500\***

\* sadece Almanya dahilinde aranabilir, ücretsiz

## 2. Yasal Sosyal Sigorta

Almanya'da, maaş karşılığı çalışanlar prensip olarak yasal sosyal sigortaya dahil edilir. Alman Sosyal Sigortası hastalık, kaza, işsizlik, yaşlılık ve bakıma muhtaçlık gibi haller ve sonrası için maddi güvence sağlamaya yönelik yasal bir sigorta sistemidir. Amacı, her kişiye belirli bir hayat standardını sağlamak ve iş hayatını bitiren insanlara emeklilik geçimini sağlamaktır.

Sosyal sigorta zorunlu bir sigortadır. Yasal Sosyal Sigorta için aylık primlerin yarısı işveren, diğer yarısı da maaştan doğrudan kesilme yoluyla çalışan tarafından ödenir. Aşağıdaki istisnalar söz konusudur: Bakım sigortası için belirli durumlarda çalışanlar, işverenden biraz daha fazla ödeme yapar. Buna karşılık işverenler de kaza sigortasının tüm primlerini öder. Bu primler sayesinde Sosyal Sigortanın çeşitli imkânlarından yararlanmaya hak kazanırsınız.

Sigorta primleri gelire göre ödenir. Bununla birlikte, kaza sigortası haricinde tüm alanlar için, katkı, belirli bir gelir düzeyinin üzerine çıkmaz (azami kazanç sınırı).



## Buradan Bilgi Alabilirsiniz

### İnternet:

- Federal Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı: [www.bmas.de](http://www.bmas.de), “Themen/Soziale Sicherung” (Konular/Sosyal Güvenlik) ve “Themen/Rente” (Konular/Kira) alt seçenekleri
- Alman Sosyal Sigorta Sisteminin çatı kuruluşları: [www.dsv-europa.de](http://www.dsv-europa.de)

### E-posta:

- Federal Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı: [info@bmas.bund.de](mailto:info@bmas.bund.de)

### Bilgi materyali:

- Federal Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı (şuradan temin edilebilir: [www.bmas.de](http://www.bmas.de), “Publikationen” (Yayınlar) alt seçeneği):
  - **Soziale Sicherung im Überblick** (Sosyal sigorta hakkında genel bilgiler) (Almanca, İngilizce, Fransızca, İtalyanca, İspanyolca ve Türkçe)
  - **Sozialhilfe und Grundsicherung** (Sosyal Yardım ve Asgari Geçim)

## Emeklilik sigortası

Her çalışan prensip olarak yasal emeklilik sigortalıdır. Emeklilik sigortası sayesinde yaşlılığınız maddi güvence altına alınmıştır. Zamanı geldiğinde emeklilik maaşı alabilmek için en az beş yıl prim ödenmiş olmalıdır. Şu anda emeklilik yaş sınırı kademeli bir şekilde artırılmaktadır. Şu anda, genellikle 65 yaş ve 8 aydan (1954 doğumlu) itibaren yaşlılık emekliliği talep edebilirsiniz. Bu yıldan sonra emeklilik yaş sınırı 2031 yılına kadar kademeli olarak 67 yaşına çıkarılacak ve 1964 doğumlular için geçerli olmaya başlayacaktır. Fakat o zaman da bazı istisnalar olacaktır (örneğin emeklilik sigorta primlerini çok uzun süre ödemiş olanlarda olabileceği gibi). Emeklilik sigortası, çalışma hayatınız sırasında ehliyetsiz kalırsanız da sizi destekler, yani bir hastalık veya engellilik nedeniyle, öngörülebilir gelecekte genel işgücü piyasasının normal koşulları altında tamamen veya kısmen çalışamayacak durumda iseniz veya dul veya yetim kalmanız durumunda.

## ÖNEMLİ AÇIKLAMA

Emeklilik maaşı, çalışırken elde ettiğiniz gelirden daha düşüktür. Hayat standardınızı devam ettirmek için, yasal emeklilik sigortanızı özel bir sigortayla takviye edebilirsiniz.



### Buradan Bilgi Alabilirsiniz

#### Yakınıınızda:

- Yerel yönetim: Sigorta dairesi
- Almanya'nın tamamında eyaletlerin Tüketiciji Koruma Merkezlerinin yaklaşık 200 şubesi
- Alman Emeklilik Sigorta Sisteminin bilgi ve danışma noktaları

#### İnternet:

- Federal Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı: [www.bmas.de](http://www.bmas.de), "Themen/Rente" (Konular/Kira) alt seçeneği
- Deutsche Rentenversicherung (Alman Emeklilik Sigortası): [www.deutsche-rentenversicherung.de](http://www.deutsche-rentenversicherung.de)
- Tüketiciji Koruma Merkezleri: [www.verbraucherzentrale.de](http://www.verbraucherzentrale.de), "Geld & Versicherungen" (Para ve Sigorta Şirketleri) alt seçeneği

#### E-posta:

- Federal Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı: [info@bmas.bund.de](mailto:info@bmas.bund.de)
- Alman Emeklilik Sigortası: [info@deutsche-rentenversicherung.de](mailto:info@deutsche-rentenversicherung.de)

#### Telefon:

- Alman Emeklilik Sigortası servis telefonu:  
**0800 1000 4800\*** (Pazartesi - Perşembe: 7:30 - 19:30 saatleri arası, Cuma: 7:30 - 15:30 saatleri arası)
- Federal Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'nın "emeklilik" konusunda halk telefonu: **+49 30 221 911-001**

\* sadece Almanya dahilinde aranabilir, ücretsiz

**Bilgi materyali:**

- Federal Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı (şuradan temin edilebilir: [www.bmas.de](http://www.bmas.de), “Publikationen” (Yayınlar) alt seçeneği):
  - **Ratgeber zur Rente** (Emeklilik Kılavuzları)
  - **Erwerbsminderungsrente** (Malulen Emeklilik)
  - **Zusätzliche Altersvorsorge** (Ek Emeklilik Sigortası)

**Sağlık sigortası**

Yasal sağlık sigortanız, sizin ve ailenizin hastalandığı durumlarda yardımcı olur. Buna ilaveten, sağlık için tedbir muayenelerini (diş hekiminde olduğu gibi) öder, rehabilitasyon tedavi ve çocuklarınızın doğum masraflarını üstlenir. Uzun süreli hastalık dolayısıyla çalışmadığınız durumlarda kesilen gelirinizin telafisi için hastalık parası öder.

Belirli bir gelir sınırına (genel veya özel yıllık toplam gelir sınırı) kadar çalışanlar için yasal sağlık sigortası zorunludur. Bu sınırın üstünde yasal mı yoksa özel bir sağlık sigortasına mı üye olmak istediğinize karar verebilirsiniz. Bu iki seçenektan birini seçmelisiniz. Sağlık sigortasının korumasından tamamen feragat etmek mümkün değildir.

**İPUCU**

Serbest olarak çalıştığınızda da yasal ile özel sağlık sigortası arasında tercih hakkınız bulunmaktadır. Özel sağlık sigorta primleri ve performansları, şirketler ve tarifeler arasında büyük farklılıklar göstermektedir! Bu yüzden kapsamlı ve dikkatli bir karşılaştırma yapmanız gerekmektedir. Yetişkin Göçmen Danışmanlığının çalışanları da size yardımcı olmaktan mutluluk duyar.



## Buradan Bilgi Alabilirsiniz

### Yakınıınızda:

- Sağlık Sigorta Kurumları ve Sigorta Daireleri
- Almanya'nın tamamında eyaletlerin Tüketiciyi Koruma Merkezlerinin yaklaşık 200 şubesi

### İnternet:

- Federal Sağlık Bakanlığı: [www.bundesgesundheitsministerium.de](http://www.bundesgesundheitsministerium.de)
- Tüketiciyi Koruma Merkezleri: [www.verbraucherzentrale.de](http://www.verbraucherzentrale.de)
- GKV-Spitzenverband yasal sağlık sigortalarına genel bakış: [www.gkv-spitzenverband.de](http://www.gkv-spitzenverband.de), "Krankenkassenliste" (Sağlık sigortası listesi) alt seçeneği

### E-posta:

- Federal Sağlık Bakanlığı: [poststelle@bmg.bund.de](mailto:poststelle@bmg.bund.de)
- Sağır ve ağır duyanlar için danışmanlık hizmeti: [info.gehoerlos@bmg.bund.de](mailto:info.gehoerlos@bmg.bund.de)

### Telefon:

- Federal Sağlık Bakanlığı: "Sağlık sigortası" konulu halk telefonu: **+49 30 340 60 66-01** (Pazartesi - Perşembe, 8 - 18 saatleri arası, Cuma, 8 - 12 saatleri arası)
- Sağır ve ağır duyanlar için danışmanlık hizmeti: Görüntülü arama: [www.gebaerdentelefon.de/bmg/](http://www.gebaerdentelefon.de/bmg/)  
Faks: **+49 30 340 60 66-07**

### Bilgi materyali:

- Federal Sağlık Bakanlığı (şuradan temin edilebilir: [www.bundesgesundheitsministerium.de](http://www.bundesgesundheitsministerium.de), "Service/Unsere Publikationen" (Hizmet/Yayınlarımız) alt seçeneği):
  - **Ratgeber Krankenversicherung – Alles was Sie zum Thema Krankenversicherung wissen sollten** (Sağlık sigortası kılavuzu) – Sağlık sigortası konusunda bilmeniz gereken her şey
  - **Ratgeber Krankenhaus – Was Sie zum Thema Krankenhaus wissen sollten** (Hastane kılavuzu – Hastane konusunda bilmeniz gerekenler)

## Bakım sigortası

Yaşlılık veya hastalıktan dolayı gereksinimlerinizi tek başınıza karşılayamadığınız ve bakıma muhtaç olduğunuz hallerde bakım sigortası yardımcı olur. Bakım sigortası, bakıma muhtaç kişileri ve onların bakımını üstlenen yakınlarını maddi olarak ve danışmanlık sunarak destekler. Bakım sigortasının hizmetlerinden yararlanmak için bakım sigortanıza bir dilekçe vermeniz gerekmektedir.

Yasal sağlık sigortasında sigortalıysanız, otomatik olarak sosyal bakım sigortasına dahilsinizdir. Ancak özel sağlık sigortasında sigortalıysanız, ek olarak bakım sigortası da yaptırmanız zorunludur.



### Buradan Bilgi Alabilirsiniz

#### Yakınızdada:

- Sağlık Sigorta Kurumları ve özel sigortalar
- Almanya'nın tamamında eyaletlerin Tüketiciyi Koruma Merkezlerinin yaklaşık 200 şubesi

#### İnternet:

- Federal Sağlık Bakanlığı:  
**[www.bundesgesundheitsministerium.de](http://www.bundesgesundheitsministerium.de)**
- Tüketiciyi Koruma Merkezleri: **[www.verbraucherzentrale.de](http://www.verbraucherzentrale.de)**

#### E-posta:

- Federal Sağlık Bakanlığı: **[poststelle@bmg.bund.de](mailto:poststelle@bmg.bund.de)**
- Sağır ve ağır duyanlar için danışmanlık hizmeti:  
**[info.gehoerlos@bmg.bund.de](mailto:info.gehoerlos@bmg.bund.de)**

#### Telefon:

- Federal Sağlık Bakanlığı: "Bakım sigortası" konulu halk telefonu:  
**+49 30 340 60 66-02** (Pazartesi - Perşembe, 8 - 18 saatleri arası,  
Cuma, 8 - 12 saatleri arası)
- Sağır ve ağır duyanlar için danışmanlık hizmeti:  
Görüntülü arama: **[www.gebaerdentelefon.de/bmg/](http://www.gebaerdentelefon.de/bmg/)**  
Faks: **+49 30 340 60 66-07**



### Bilgi materyali:

- Federal Sağlık Bakanlığı (şuradan temin edilebilir: [www.bundesgesundheitsministerium.de](http://www.bundesgesundheitsministerium.de), “Service/Unsere Publikationen” (Hizmet/Yayınlarımız) alt seçeneği):
  - **Ratgeber Pflege – Alles, was Sie zum Thema Pflege wissen sollten** (Bakım kılavuzu – Bakım konusunda bilmeniz gereken her şey)
  - **Ratgeber Demenz – Informationen für die häusliche Pflege von Menschen mit Demenz** (Demans kılavuzu – Demans olan kişilerin evde bakımı ile ilgili bilgiler)
  - **Pflegeleistungen zum Nachschlagen** (Bakım hizmetleri)

## Kaza sigortası

Yasal kaza sigortası, iş kazası veya işten kaynaklanan hastalıklar sonrası oluşan maddiyet ve sağlık sorunlarında size ve ailenize yardımcı olur. İşe veya okul ile ev arası gidiş gelişlerde oluşan kazalar da iş kazası sayılırlar.



### Buradan Bilgi Alabilirsiniz

#### Yakınızda:

- İşveren, Kaza Sigorta Kurumları

#### İnternet:

- Federal Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı: [www.bmas.de](http://www.bmas.de)
- Alman Yasal Kaza Sigorta Kurumu (DGUV) – Meslek kooperatifleri ve kaza sandıklarının çatı kuruluşu: [www.dguv.de](http://www.dguv.de)

## İşsizlik Sigortası

Almanya’da istemeden işsiz kalanlar ortada kalmaz, devlet tarafından desteklenirler. Destek sadece maddi olarak verilmez. Federal İş Bulma Ajansının iş arama hizmetinden yararlanabilir, gerekli hallerde iş hayatına yeniden giriş tedbirlerinden (meslek eğitimi ve geliştirme eğitimi) ve teşviklerden yararlanabilirsiniz.

## İşsizlik Parası

İşinizi kaybederseniz ve bundan önce, işsiz olarak kaydolmadan önceki 30 ay içinde, en az on iki ay zorunlu sigortaya tabi olarak çalışmışsanız, işsizlik parası için başvurabilirsiniz. Federal İş Bulma Ajansı, şartları yerine getirip getirmediğinizi kontrol eder. Daha sonra azami on iki ay, 50 yaş üzerindeyseniz azami 15 ay, 55 yaş üzerindeyseniz azami 18 ay ve 58 yaş üzerindeyseniz azami 24 ay boyunca işsizlik parası alma hakkınız bulunmaktadır.

### ÖNEMLİ AÇIKLAMA

Haberdar olduğunuz takdirde, işsiz kalmadan en geç üç ay önce bulunduğunuz yerin İş Bulma Ajansına iş aradığınızı bildirmek zorundasınız. Gecikme halinde, işsizlik parasının kesildiği bir haftalık ceza süresi uygulanabilir. İşsiz kalacağınızı geç öğrendiğiniz takdirde, haber aldıktan en geç üç gün sonra başvurmanız gerekir.

## İşsizlik Parası II ile destek

İşsizlik sigortasından hizmet talep etme hakkı olmayanlar da yardıma muhtaç olması halinde belirli şartları yerine getirerek destek talebinde bulunabilir. Çalışabilen kişiler ve ihtiyaç topluluklarının üyeleri (birlikte yaşayan aile üyeleri) için, Grundsicherung für Arbeitsuchende (iş arayanlar için temel gelir desteği) bu tür bir desteği sağlar. Grundsicherung für Arbeitsuchende (iş arayanlar için temel gelir desteği) hizmetleri geçime yönelik danışmanlığın ve geçimi sağlamanın yanı sıra örneğin İşsizlik Parası II, sosyal yardım ve duruma göre, eğitim ve katılım için yardımlar, eğitime veya işe entegrasyon için yardımları içerir. Ön koşul, ilgili ihtiyaç birliğinin üyelerinin geçim kaynaklarını tamamen ya da kendi gelirlerinden veya mal varlığından yeterince sağlayamamasıdır. Yabancı kişilerde oturma durumu da bir rol oynar. Örneğin oturma hakkı olmayan veya sadece iş aramak için oturma hakkı olan kişiler bu yardımlardan yararlanamaz.

Belirtilen yardımlar ve tam düzenlemeler ile ilgili ayrıntılı bilgileri, Federal İş Bulma Ajansından ve İş Merkezlerinden (Jobcenter) alabilirsiniz. Ayrıca Yetişkin Göçmen Danışmanlığı çalışanları da bu konuda size yardımcı olurlar.



## Buradan Bilgi Alabilirsiniz

### Yakınıınızda:

- İş Bulma Ajansı
- İş Merkezi (Jobcenter)
- Yetişkin Göçmen Danışmanlığı (MBE)

### İnternet:

- Federal İş Bulma Ajansı: [www.arbeitsagentur.de](http://www.arbeitsagentur.de)

### Telefon:

- İş Bulma Ajansı Servis Merkezi: **0800 4 5555 00\***  
(Pazartesi - Cuma, 8 - 18 saatleri arası)

### Bilgi materyali:

- Federal İş Bulma Ajansı (şuradan temin edilebilir: [www.arbeitsagentur.de](http://www.arbeitsagentur.de), "Download-Center" (İndirme Merkezi ) veya "Für Menschen aus dem Ausland" (Yurt Dışından Gelen İnsanlar için) alt seçenekleri)

\* sadece Almanya dahilinde aranabilir, ücretsiz

### 3. Eşya Sigortası ve Kişisel Sigortalar

Yasal sigortaların yanında sayısız özel sigorta imkânı vardır, örneğin:

- Özel mali mesuliyet sigortası
- Ev ve eşya sigortası
- Maluliyet sigortası
- Hayat sigortası
- Motorlu taşıt mali mesuliyet sigortası

Her sigorta haliyle ücretlidir. Sigorta anlaşması yapmadan önce, hangisine gerçekten ihtiyacınız olduğunu iyice düşünmelisiniz. Araba veya motosikletiniz için motorlu taşıt mesuliyet sigortası yaptırmanız zorunludur. Özel mali mesuliyet sigortası (Privathaftpflichtversicherung) ise en önemli sigortalardan biridir. Kazayla başkasına verdiğiniz maddi zararı karşılar.



#### Buradan Bilgi Alabilirsiniz

##### Yakınızdaki:

- Almanya'nın tamamında eyaletlerin Tüketiciyi Koruma Merkezlerinin yaklaşık 200 şubesi
- Sigorta Şirketleri

##### İnternet:

- Federal Mali Hizmetler Denetim Dairesi: [www.bafin.de](http://www.bafin.de)
- Tüketiciyi Koruma Merkezleri: [www.verbraucherzentrale.de](http://www.verbraucherzentrale.de)

##### Telefon:

- Federal Mali Hizmetler Denetim Dairesi'nin tüketici hattı:  
**+49 228 29970299** (Pazartesi - Cuma, 8 - 18 saatleri arası)

# XI. Alışveriş ve Tüketici Hakları

## 1. Alışveriş ve Ödeme

Gıda ve güncel ihtiyaç ürünlerini gıda marketlerinden, alışveriş merkezlerinden veya özel mağazalardan satın alabilirsiniz. Ancak şunları dikkate alın: Aynı veya benzer şeyler, farklı yerlerde, farklı fiyatlara satılabilir. Özel indirimler genelde kısa süre için geçerlidir. Bu yüzden kalite ve fiyatları karşılaştırmanız çok faydalı olacaktır.

Yüksek fiyatlı ürün almadan önce, almak istediğiniz ürün kategorisindeki test raporlarını okumanızda da yarar vardır. Bu çeşit bilgileri ve kalite notlandırmalarını basından, özel dergilerden veya Alman Ürün Test Vakfının (Stiftung Warentest) ve Tüketicileri Koruma Merkezlerinin internet sitelerinden alabilirsiniz.

### Açılış Saatleri

Almanya’da alışveriş yerleri aynı saatlerde açık olmazlar. Eyaletlere göre bu zamanlar farklıdır. Genelde mağaza ve marketler saat 9 ila 20 arası açık olurlar.

### Alışverişte Ödeme

Almanya’da neredeyse her yerde nakit ödeme yapabilirsiniz. Nakitsiz ödeme de çeşitli şekilde yapılabilir. Bir bankada ciro hesabınız olması halinde size genellikle ödemelerinizi yapabileceğiniz bir ciro kart veya bir kredi kartı verilecektir (bazıları ücretli). Ödenen meblağ otomatikman hesabınızdan kesilir (bu konuda bkz. X. Bölüm – “Banka ve Sigortalar”).



## İnternette Alışveriş

Günümüzde artık çoğu ürünü internet üzerinden almak mümkündür. Fakat internette her satılana ve satana güvenilemez. Bu nedenle internet alışveriş ve açık arttırmalarında çok dikkatli olmanız gerekir. Bununla ilgili ayrıntılı bilgileri Bölüm III, Madde 4 “Bilgi kaynağı olarak İnternet” altında bulabilirsiniz. En emniyetlisi, örneğin ürün geldikten sonra ödemesi yapılan veya fatura ederi rızanızla hesabınızdan çekilen (Lastschrift) alışverişlerdir (bu konuda bkz. X. Bölüm – “Banka ve Sigortalar”). Bunun için önce izin vermelisiniz. Bunun avantajı, hesabınızdan çekilen ödemeler için sekiz hafta içinde kural olarak parayı bankadan geri alma hakkınız olmasıdır.

### İPUCU



İnternette dolandırıcılık mağduru olursanız, vakit kaybetmeden polise gidip şikayetçi olmanız ve söz konusu internet sitesinin sunucusunu haberdar etmeniz gerekir. Dolandırıcıların yakalanabilmesi için her gün önemlidir.

## ÖNEMLİ AÇIKLAMA

### Şans Oyunlarında Dikkat

Adresiniz istediğinde dikkatli olunuz. Şans oyunları çoğu kez adres toplamak için düzenlenmektedir. Ardından posta, e-posta ve telefon yoluyla yığınla reklam gelir. Çoğu insan da bundan rahatsızlık duyar. Müşteri ve bonus kartları da çoğu kez reklam için adres toplama amacıyla verilmektedir.

## 2. Garanti ve Sağlık Teminatı

Her satıcı, alıcının ürünü kusursuz bir halde almasını sağlamakla yükümlüdür. Alıcı, satın aldığı üründe ilk iki yıl içinde satın alım esnasında bulunduğu bariz olan hata ve bozukluklara karşı yasal garanti hakkına sahiptir. Bu hak özel indirimli ürünler için de geçerlidir. Kullanımdan dolayı oluşan yıpranma tabii ki bu garanti kapsamına dahil değildir. Satıştan sonraki ilk altı ayda ortaya çıkan hatalarda, satıcının, ürünü hatasız sattığını ispat yükümlülüğü vardır. Bu süre geçmişse, aksini ispat yükümlülüğü alıcıya geçer.

### Satın Alınan Ürünü Değiştirme

Değiştirme, ürünün hatasız olduğu durumlarda satıcının isteğine bağlıdır.



## İPUCU

Almış olduğunuz ürünü defo nedeniyle veya değiştirmek için geri götürdüğünüzde, orijinal paketinde olması zorunlu değildir. Satın aldığınız her şeyin paketini saklamanızı kimse sizden isteyemez. Kasa fişi de her zaman gerekli değildir. Fiş, ürünün nereden ve ne zaman alındığını kanıtlamayı kolaylaştırmaktadır. Kanıt olarak fiş yerine bir şahit veya hesap dekontu da yeterlidir.

## ÖNEMLİ AÇIKLAMA

Garanti ve Sağlık Teminatı aynı şeyler değildir. Garanti, üreticinin isteğine bağlıdır ve tarafından, ürünün belli özelliklere sahip olduğuna ve/veya belli bir zamana kadar iş göreceğine dair verilen bir sözdür. Her garanti, gönüllü olarak verilir. Hiçbir üretici, malları için garanti vermek zorunda değildir.

### 3. “Evlerde Satış” ve Mektup, E-posta Yoluyla ya da İnternette Yapılan Satış Anlaşmaları

Kapıda veya evde, telefonda ve internette çoğu kez fazla düşünülmeden satış anlaşması yapılmaktadır. Bu nedenle, prensip olarak bu gibi satışlarda 14 günlük süre içinde anlaşmadan geri çekilme hakkınız vardır. Böylece anlaşma geçersiz olur ve neden bildirme yükümlülüğünüz de yoktur. Ancak kanıt teşkil etmesi açısından yazılı olarak (yani örn. mektup, faks veya e-posta yoluyla) geri çekilmeniz önerilir. Bu konuda sorun yaşayacak olursanız, Tüketicileri Koruma Merkezine ([www.verbraucherzentrale.de](http://www.verbraucherzentrale.de)) başvurabilirsiniz.

Prensip olarak hiçbir zaman tamamen kavramadığınız bir şeyin altına imza atmayınız. Her satın alıştan önce, geri çekilme koşulları ve istisnalar (örneğin otel rezervasyonları) hakkında ayrıntılı bilgi edininiz. Genelde en fazla 14 günlük süreniz vardır. Bu yüzden, anlaşmayı feshetmeyi düşündüğünüz durumlarda vakit geçirmeden kararınızı yazılı olarak bildirin.





## KONTROL LİSTESİ

Bu kural genel olarak aşağıdaki hususlarda geçerlidir:

- İş yeri, özel mekân, telefonda, sokakta ve toplu taşıma araçlarında yapılan anlaşmalar,
- Ticari alanlarda yapılan, fakat öncesinde şirket tarafından şahsen ve bireysel olarak ticari alanın dışında sizinle görüşme yapılan (satış) sözleşmeleri,
- İnternette yapılan (satış) anlaşmalar(ı),
- Katalogdan yapılan siparişler,
- Mektup veya e-posta yoluyla yapılan anlaşmalar,
- Satış amaçlı yolculuklarda (promosyon seyahati de denir) yapılan anlaşmalar.



## Buradan Bilgi Alabilirsiniz

### Yakınıınızda:

- Almanya'nın tamamında eyaletlerin Tüketiciyi Koruma Merkezlerinin yaklaşık 200 şubesi
- Yetişkin Göçmen Danışmanlığı (MBE)
- Televizyon, internet ve gazetelerdeki ürün testleri; özellikle "Stiftung Warentest" in "test" adlı dergisi

### İnternet:

- Ürün Testi Vakfı: [www.test.de](http://www.test.de)
- Federal Adalet ve Tüketicileri Koruma Bakanlığı: [www.bmju.de](http://www.bmju.de)
- Tüketiciyi Koruma Merkezleri Federal Birliği (16 eyaletin Tüketiciyi Koruma Merkezinin ve tüketici haklarıyla ilgili 26 diğer oluşumun çatı kuruluşu): [www.vzbv.de](http://www.vzbv.de)
- Federal Beslenme Merkezi (BZfE): [www.bzfe.de](http://www.bzfe.de)
- Federal Tarım Bilgi Merkezi (BZL): [www.ble.de](http://www.ble.de), "Das BLZ" (BLZ) alt seçeneği
- Alman Beslenme Cemiyeti (DGE): [www.dge.de](http://www.dge.de)
- Tüketiciyi Koruma Merkezleri: [www.verbraucherzentrale.de](http://www.verbraucherzentrale.de)
- Handbook Germany: [www.handbookgermany.de](http://www.handbookgermany.de)

### Bilgi materyali:

- Bilgi broşürü "**Ratgeber Verbraucherschutz kompakt – Guter Rat in Alltagsfragen**" (Tüketici hakları - Gündelik sorular için yararlı bilgiler) (şuradan temin edilebilir: [www.bundesregierung.de](http://www.bundesregierung.de), "Service/Publikationen der Bundesregierung" (Hizmet/Federal Hükümetin Yayınları))



## XII. Örgüt ve Organizasyonlar

### 1. Dernek ve Federasyonlar

Almanya'da, ortak amaç ve eğilime sahip insanların bir araya gelerek oluşturdukları, binlerce dernek, kulüp ve federasyon vardır. Birçok insan ücret almadan, yani fahri olarak dernekte çalışmaktadır ya da üye olarak kayıtlıdır. Bunların arasında çocuk ve gençler de bulunmaktadır. Dernek veya kulüp üyesi olarak, derneğin etkinliklerinden faydalanabilir ve sizinle ortak eğilimlere sahip insanlarla tanışabilirsiniz. Bazı dernekler küçük bir üyelik aidatı almaktadır.

Dernek, kulüp veya federasyonların kurulma amaçları çeşit çeşittir. Örneğin:

- Spor kulüpleri
- Müzik cemiyetleri
- Sosyal faaliyet dernekleri
- Gençlik kulüpleri
- Ebeveyn dernekleri
- Hayvanları koruma dernekleri

- Sanat cemiyetleri
- Açıklık dernekleri
- Bilgisayar dernekleri

Birçok dernek, federasyon ve kendi kendine yardım grupları ailelere destek olmaktadır. Çocuklarla, güncel yaşamla, hastalıkla ve daha başka konuyla ilgili sorunlarda desteğe ihtiyacınız olduğunda: Çok sayıda destek imkanı vardır. Yakınıınızda faaliyet gösteren oluşumlar hakkında bilgi edininiz.

## İPUCU



Yakınıındaki insanlarla iletişim kurmayı seven ve onlar için bir şeyler yapan kişi, yeni çevresiyle daha çabuk kaynaşır. Bu nedenle yörenizdeki derneklerden birine katılmaktan çekinmeyiniz.

Bir derneğe katılmak ve üye olmak istiyor, fakat yaşadığınız yerde hangi dernekler olduğunu bilmiyorsanız Vatandaş Dairesi/Danışma ve oturduğunuz yerin internet sayfası size bilgi verebilir. Federal Gönüllü Ajanslar Birliğinde ve yerel gönüllü ajansınızda, kulüp ortamı ve yerinde gönüllü çalışma fırsatları hakkında daha fazla bilgi edinebilirsiniz.

Gençlik dernekleri, çocuklar ve gençler için katılabilecekleri ve boş zamanlarını bir arada geçirebilecekleri birçok imkan sunar. Gençlik dernekleri, çok farklı konu alanlarında ortak ilgi alanları veya hedefleri olan gençlerin dernekleridir. Yakınıınızda sunulan hizmetlerle ilgili bilgileri, bölgenizdeki kasaba ve semt gençlik kulüplerinden alabilirsiniz.

### Yakınıınızdaki spor kulüpleri

Bazı spor kulüpleri, Almanya'ya yeni gelen kişilere yönelik fırsatlar sunmaktadır. Size yeni gruplara katılmayı kolaylaştırmaya çalışırlar ve sporun ötesinde gündelik sorular için de bilgi verirler. Bu destek derneklerini ve Alman Olimpik Spor Federasyonunun "Integration durch Sport" (Spor ile Uyum) programına dair daha fazla bilgiyi [www.integration-durch-sport.de](http://www.integration-durch-sport.de) adresinde bulabilirsiniz.



## Buradan Bilgi Alabilirsiniz

### Yakınıınızda:

- Vatandaş Dairesi/Danışma
- Yetişkin Göçmen Danışmanlığı (MBE)

### İnternet:

- Verbandsforum: [www.verbandsforum.de](http://www.verbandsforum.de)
- Alman Federal Gençlik Konseyi:  
[www.dbjr.de/ueber-uns/mitgliedsorganisationen/](http://www.dbjr.de/ueber-uns/mitgliedsorganisationen/)
- Gönüllü Ajanslar Federal Çalışma Grubu: [www.bagfa.de](http://www.bagfa.de)

## 2. Göçmen Organizasyonları

Almanya'da göçmen kökenli insanların oluşturduğu sayısız oluşum bulunmaktadır. Bunların çoğu yerel düzeyde ve fahri olarak faaliyet göstermektedirler. Bunun dışında Almanya genelini kapsayan kimi çatı kuruluşları da vardır. Küçük, büyük, yerel veya tüm Almanya'da faaliyet gösteren bu derneklerin çoğu göçmenlerin uyumu için çaba göstermektedir. Burada, çocukların eğitimi için çalışan, göçmen kökenli ebeveyn derneklerinin işlevi büyük önem taşımaktadır.

Göçmen kuruluşlarının genelde göçmenlik konularında deneyimleri bulunmakta olup, Almanya'ya yeni gelen insanlara uyum konusunda özellikle yardımcı olabilmektedirler.

Göçmenler arası çeşitli farklılıklar olduğu gibi, oluşumları da çeşit çeşittir:

- Boş zaman ve spor dernekleri
- Kültür dernekleri
- Dini dernekler
- İşçi dernekleri
- Siyasi dernekler
- Öğrenci birlikleri
- Girişimci dernekleri
- Ebeveyn dernekleri

Göçmen kuruluşlarının faaliyetleri de çok çeşitlidir. Örneğin:

- Çevirmenlik hizmetleri
- Danışmanlık
- Etkinlikler
- Kurs ve ek eğitim programları
- Eğitimle ilgili aktiviteler, örneğin çocuklara ev ödev yardımı gibi
- Ebeveyn eğitimi
- Uyum projeleri

Bunun yanında üyelerinin çıkarlarını savunur ve onlar için çalışırlar. Gün geçtikçe siyasi, ekonomik ve idari alanlarda önemli muhatap olmaktadır.



## Buradan Bilgi Alabilirsiniz

### Yakınıınızda:

- Göçmen oluşumlarının yerel büroları
- Şehriniz veya beldenizin uyum görevlisi veya yerel göçmen bürosu
- Yetişkin Göçmen Danışmanlığı (MBE)

### İnternet:

- Federal Göçmen ve Mülteci Dairesi:  
**[www.bamf.de/migrantenorganisationen](http://www.bamf.de/migrantenorganisationen)**
- İçişleri Bakanlığı, İnşaat ve Ev:  
**[www.bmi.bund.de](http://www.bmi.bund.de)**, “Themen/Heimat & Integration/Integration/Migrantenorganisationen” (Konular/Vatan ve Uyum/Uyum/Göçmen Kuruluşları) alt seçeneği
- Federal Aile, Yaşlı, Kadın ve Gençlik Bakanlığı:  
**[www.bmfsfj.de](http://www.bmfsfj.de)**, “Themen/Gleichstellung/Gleichstellung und Teilhabe/Migrantinnenorganisationen in Deutschland” (Konular/Eşit Muamele/Eşit Muamele ve Katılım/Almanya’daki Göçmen Kuruluşları) alt seçeneği

# XIII. Almanya'da Yaşam

## 1. Siyasi ve Hukuki Düzen

Federal Almanya Anayasasının adı Almancada “Grundgesetz”tir ve Almanya’da yaşamın en önemli hukuki temelini oluşturmaktadır.

### Temel Haklar

Anayasa'nın 1 ila 19. maddeleri bireylerin temel ve devlete karşı haklarını düzenler. Bunların en önemlileri şunlardır:

- İnsan onurunun korunması
- Yaşam ve bedensel şiddete karşı korunma hakkı
- Kanunlar önünde eşitlik
- İnanç özgürlüğü
- Düşünce özgürlüğü
- Toplanma özgürlüğü
- Meslek icra özgürlüğü
- Mülkiyet ve miras özgürlüğü
- Basın özgürlüğü

Anayasanın 20. maddesinde ise Federal Almanya'nın siyasi düzeninin ana hatları belirtilmektedir:

- Federal devlet
- Demokrasi
- Hukuk devleti
- Sosyal devlet



## Federal devlet

Almanya aşağıdaki 16 eyaletten oluşan federal bir devlettir:

- |                          |                       |
|--------------------------|-----------------------|
| ■ Baden-Württemberg      | ■ Aşağı Saksonya      |
| ■ Bavyera                | ■ Kuzey Ren Vestfalya |
| ■ Berlin                 | ■ Rheinland-Pfalz     |
| ■ Brandenburg            | ■ Saarland            |
| ■ Bremen                 | ■ Saksonya            |
| ■ Hamburg                | ■ Sachsen-Anhalt      |
| ■ Hessen                 | ■ Schleswig-Holstein  |
| ■ Mecklenburg-Vorpommern | ■ Thüringen           |



## Demokrasi

Almanya, demokratik bir devlettir, yani devletin egemenliği halktan gelir. Halk bu gücünü:

- Seçimler
- Oylamalar
- Yasama organı (parlamento)
- Yürütme organları (hükümet ve idari kurumlar)
- Yargı (mahkemeler) yoluyla veya sayesinde kullanır

Federal Meclis (Bundestag) halkın seçilmiş temsilciliğidir.

## Sosyal devlet

Almanya sosyal bir devlettir. Bunun anlamı şudur: Prensipten itibaren her vatandaş çalışarak geçimini sağlar. Bunu hiç veya kısmen yapamayan kişilere devlet yardımcı olur, yani eşitsizlikleri giderir. Devletin birçok sosyal desteği bulunmaktadır. Bunların en önemlilerinden üçü Sosyal Sigorta Sistemi, İşsizlik Yardımı II (bkz.: Bölüm X – “Banka ve Sigortalar”) ve Çocuk Parasıdır (bkz.: Bölüm VII – “Çocuklar ve Aile”).



### Buradan Bilgi Alabilirsiniz

#### İnternet:

- Federal Siyasi Eğitim Merkezi: [www.bpb.de](http://www.bpb.de)

#### Bilgi materyali:

- Federal Siyasi Eğitim Merkezinin basılı bilgilerini [www.bpb.de](http://www.bpb.de) sayfasında, “Shop” (Mağaza) alt seçeneği altından temin edebilirsiniz.

## 2. Siyasi Partiler ve Siyasi Katılım

### Siyasi Partiler

Her kişi (yerel, eyalet düzeyinde veya federal düzeyde) siyasete etki yapmak amacıyla Almanya'nın siyasi yaşamına katılabilir. Bunun en önemli yolları dernek ve federasyonlara, vatandaş girişimine, sendikalara ve siyasi partilere katılmaktır.

Siyasi Partiler yerel, eyalet, federal ve Avrupa düzeyindeki parlamentolar için adaylar belirlerler. Bunlar:

- Belde ve şehir meclisleri
- Eyalet Meclisi
- Federal Meclis
- Avrupa Parlamentosu'dur

Her siyasi parti değişik görüş ve programa sahiptir. Siyasi partilerin internet sitelerine girip değişik konulardaki yaklaşımlarını öğrenebilirsiniz.

### Seçimler

Almanya'da seçimler genel, dolaysız, hür, eşit ve gizlidir. Bunun anlamı şudur:

- **Genel:** Her Alman vatandaşı, 18 yaşından itibaren seçme seçilme hakkına sahiptir. Bazı federal eyaletlerde, eyalet ve yerel seçimler için asgari oy kullanma yaşı 16'dır.
- **Dolaysız:** Halk vekillerini seçici kurul olmaksızın doğrudan seçer.
- **Hür:** Hiç kimse bir seçmene tercihi konusunda baskı yapamaz. Seçime katılma zorunluluğu yoktur.
- **Eşit:** Verilen her oy eşit değerdedir.
- **Gizli:** Her seçmen kapalı oy kullanır ve tercihi gizli kalır. Sadece toplu sonuç açıklanır.

Alman Vatandaşlığına sahipseniz, seçimlere katılabılırsınız. Başka bir AB ülkesi vatandaşı olarak üç aydan fazla Almanya'da yaşıyorsanız belediye meclisleri ve Avrupa Parlamentosu seçimlerine katılabılırsınız.

Federal Meclis ve çoğu eyalet meclis seçimleri şu yöntemle yapılır: Her seçmenin, birinci ve ikinci oy olmak üzere, çifte oyu vardır. Birinci oyla seçmen, çoğunluk sistemine göre, seçim bölgesinden bir adayı seçer. İkinci oyla ise, nispi seçim sistemine göre, parti listesini seçer. Basitçe ifade etmek gerekirse, tüm ikinci oyların sonucu, parlamentolardaki belirli bir partinin oranının ne kadar yüksek olduğuna karar verir. Belediye ve belde seçimlerin yöntemleri eyalet kanunlarıyla düzenlenir. Bu yüzden eyaletler arası farklılıklar gösterebilir, ama başta belirtilen prensipler dahilinde (genel, dolaysız, hür, eşit ve gizli) düzenlenmiştir.

### 3. Uyum (Danışma) Meclisleri

Hemen hemen her belde ve şehirde göçmenlerin siyasi temsilciliğini yapan uyum (danışma) meclisleri bulunmaktadır. Bazı yerlerde adları yabancılar veya göçmen meclisi olarak da geçer. Bu konseyler belediye meclislerine, göçmenler ve uyum konularında danışmanlık yaparlar. Birçok belde ve şehirde dilekçe sunma ve konuşma hakları da vardır.

Bunun dışında sosyal, kültürel ve mültecilik hukuku gibi önemli konularda göçmenlere doğrudan yardımcı olurlar.

Uyum (danışma) konseyleri genelde belde veya şehirde ikamet eden göçmenler tarafından seçilirler.



## Buradan Bilgi Alabilirsiniz

### Yakınıınızda:

- Yerel uyum konseyinin bürosu
- Yetişkin Göçmen Danışmanlığı (MBE)
- Genç Göçmen Danışmanlığı (JMD)

### İnternet:

- Federal Göçmen ve Uyum Konseyi:  
[www.bzi-bundesintegrationsrat.de](http://www.bzi-bundesintegrationsrat.de)

## 4. Dini İnanç

Almanya Anayasası insanların dini inançlarını güvence altına alır. Din hürriyeti, dini inancını başkalarıyla beraber özgürce seçmeyi ve inanmayı fakat aynı zamanda dinsiz olmayı da kapsar. Din hürriyetinin özü, tüm dini inançların eşit muameleye tabi tutulmasıdır. Bundan dolayı anayasa göre devlet kilisesi yoktur. Devlet dinlere karşı eşit mesafede durmak zorundadır ve ne bir inanca imtiyaz verebilir ne de zorluk çıkarabilir. Fakat devletle değişik dini topluluklar arasında karşılıklı saygıya dayanan işbirliği vardır.

Almanya halkının büyük çoğunluğu Hıristiyanlık dinine inanmaktadır: Almanya'da 22 milyondan fazla insan Katolik Kilisesi'ne bağlıdır, Protestan Kilisesi'nin 20 milyondan fazla üyesi vardır. Ortodoks Hıristiyanlar, Müslümanlar, Yahudiler, Budistler de Alman toplumunun bir parçasıdır. Müslümanlar dört milyonluk nüfus payıyla üçüncü büyük inanç topluluğunu oluştururlar.

Pazar ve bayram günleri kanunlarında Noel ve Paskalya gibi Hıristiyan bayramları düzenlenmiştir. Bazı eyaletlerde, başka dine mensup çocuklara dini bayram günlerinde tatil verme imkânı da bulunmaktadır.

Ebeveynler, çocuklarını din dersine göndermekte serbesttirler. Genelde okullarda Katolik ve Protestanlara yönelik din dersi verilir. Lüzum üzerine Hıristiyan-Ortodoks veya Yahudiler için de din dersi verilmektedir. Batı-

daki birçok eyalette Almanca İslam dini dersi denenme aşamasındadır ve genişletilmesi planlanmıştır.



## İPUCU

Verilen din dersleri ve düzenlemeler hakkında çocuğunuzun öğretmenlerine soru yöneltebilirsiniz.



## Buradan Bilgi Alabilirsiniz

### Yakınıınızda:

- Yetişkin Göçmen Danışmanlığı (MBE)
- Kiliseler ve Dini Cemaatler

### İnternet:

- Almanya Protestan Kilisesi: [www.ekd.de](http://www.ekd.de)
- Almanya Katolik Kilisesi: [www.katholisch.de](http://www.katholisch.de)
- Almanya Ortodoks Kiliseleri: [www.kokid.w-srv.net](http://www.kokid.w-srv.net)
- Almanya Yahudiler Merkez Konseyi: [www.zentralratjuden.de](http://www.zentralratjuden.de)
- Diyanet İşleri Türk İslam Birliği (DITIB): [www.ditib.de](http://www.ditib.de)
- İslam Kültür Merkezleri Birliği (VIKZ): [www.vikz.de](http://www.vikz.de)
- Avrupa Alevi Birlikleri Konfederasyonu (AABF): [www.alevi.com](http://www.alevi.com)
- Almanya Müslümanlar Merkez Konseyi (ZMD): [www.zentralrat.de](http://www.zentralrat.de)
- Almanya İslam Konferansı (DIK): [www.deutsche-islam-konferenz.de](http://www.deutsche-islam-konferenz.de)



# Dizin

AB kalıcı oturma izni:	32, 33, 36, 37, 38, 73
AB Mavi Kart:	14, 32, 33, 35, 36, 38
AB vatandaşı:	31
Abitur:	85
Acil durum:	95, 138
Aids danışmanlığı:	99
Aile (eş) birleşimi:	14, 15
Aile Sandığı:	75, 77, 78
Alışveriş:	3, 17, 28, 116, 117
Alman asıllı göçmen:	9, 30, 33, 45, 90
Anayasa:	39, 126, 131
BAföG:	76, 91, 92
Bağımlılık danışmanlığı:	101
Bakım sigortası:	55, 106, 111
Borçlu danışmanlığı:	105
Çalışma saatleri:	53, 54
Ciro hesabı:	104, 105
Çocuk bakımı:	23, 78, 79
Çocuk parası:	9, 75, 76, 77, 78, 128
Çocuk yardımı:	75, 76, 77, 78
Çocuk yuvaları:	78, 79
Danışmanlık:	
Aids danışmanlığı:	99
Göçmen danışmanlığı:	9, 15, 19, 21, 22, 23, 24, 25, 28, 37, 38, 41, 44, 49, 50, 52, 77, 79, 87, 88, 89, 92, 93, 105, 109, 114, 121, 124, 125, 131, 132
Meslek danışmanlığı:	45, 88, 89
Uyuşturucu danışmanlığı:	101
Yetiştirme danışmanlığı:	68, 69, 79
Dil dersleri:	86, 87
Dil kursu:	16, 17, 19
Meslek için:	16, 20, 21
Çocuklar ve gençler için:	21
Din dersi:	131, 132
Doğum izni:	66, 69, 71

Ebeveyn izni:	54, 66, 71, 72, 75
Ebeveyn uyum kursu:	18, 20
Ebeveyn yardımı:	71, 72, 73, 74, 75
Emeklilik sigortası:	109
Emeklilik sigortası:	55, 103, 107, 108
Emeklilik:	106, 107, 108, 109
Engellilik:	14, 40, 54, 84, 102, 103, 107
ESF federal programı:	45
Federal İş Bulma Ajansı:	9, 15, 42, 44, 45, 46, 49, 50, 77, 89, 92, 93, 112, 113, 114
Genç göçmen danışmanlığı:	19, 21, 26, 27, 28, 37, 38, 41, 44, 49, 77, 87, 88, 89, 92, 131
Gençlik uyum kursu:	18, 20
Girişimcilik:	50, 51, 52
Göçmen danışmanlığı:	9, 15, 19, 21, 22, 23, 24, 25, 28, 37, 38, 41, 44, 49, 50, 52, 77, 79, 87, 88, 89, 92, 93, 105, 109, 114, 121, 124, 125, 131, 132
Göçmen organizasyonları:	88, 124, 125
Halk yüksek okulu:	16, 93
Hamilelik:	23, 66, 67, 68, 69, 70, 71
Hastalık parası:	109
Hastalık:	14, 40, 53, 54, 94, 97, 99, 101, 106, 107, 109, 111, 112, 123
ICT kartı:	14, 32, 33, 35, 36, 38
İkametgah kaydı değiştirme:	58, 59
İş arama:	16, 19, 42, 46, 47, 114
İş başvurusu:	26, 45, 48, 49
İş Bulma Ajansı:	19, 21, 45, 48, 49, 50, 75, 88, 89, 90, 92, 93, 103, 113, 114
İş güvencesi:	54, 72
İş hukuku:	42, 53, 54, 66
İş yeri bulma yardımı:	45
İşsizlik parası (ALG I + II):	39, 113, 128
İşsizlik sigortası:	55, 112, 113
Kadınlar için uyum kursu:	18
Kalıcı oturma:	14, 32, 33, 34, 36, 37, 38, 73
Kaza sigortası:	106, 112
Kira sözleşmesi:	61, 62, 63, 64
Kira yardımı:	60, 77



Kira:	59, 60, 61, 62, 63, 64, 104
Konut arama:	56
Konut dairesi:	29, 56, 58, 59, 61, 63
Konut hak belgesi:	59, 60
Kredi:	104, 105
Maliye:	55
Meslek bilgi merkezi (BIZ):	45, 89
Meslek danışmanlığı:	45, 88, 89
Meslek geliştirme:	42, 50, 93
Meslek geliştirme:	42, 50, 93, 113
Mesleki eğitim:	17, 18, 21, 23, 26, 32, 33, 36, 43, 45, 46, 49, 50, 75, 76, 82, 85, 88, 89, 90, 91, 92, 113
Mobil ICT kartı:	14, 32, 33, 35, 36
Öğrenim desteği:	91, 92
Okul türleri:	82, 83, 84
Okul:	2, 9, 16, 19, 21, 23, 26, 46, 77, 78, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 92, 93, 112, 131, 132
Okuma-yazma kursu:	18
Oturum hakkı:	28, 30, 32, 33, 39, 40, 114
Oturum izni:	14, 30, 33, 34, 36, 38, 73, 75
Oturum yasası:	43, 51
Sağlık Müdürlüğü:	68, 70, 99, 100
Sağlık sigortası/sağlık sandığı:	23, 53, 55, 69, 94, 95, 96, 97, 98, 103, 109, 110, 111
Sağlık tedbirleri:	97, 109
Seçimler:	31, 128, 129, 130
Serbest dolaşım:	30, 51
Serbest meslek:	42, 51, 52
Sigorta:	2, 59, 95, 104, 106, 108, 110, 111, 113, 115, 116, 117, 128
Bakım-	55, 106, 111
Emeklilik ...	55, 103, 107, 108
Eşya ve kişisel ...	115
Hastalık ...	23, 53, 55, 94, 95, 96, 97, 109, 110, 111
İşsizlik ...	55, 112, 113
Kaza ...	106, 112
Sosyal ...	106, 107, 128

Sigorta:	94, 97, 108
Emeklilik	109
Hamilelik	69
Sağlık	97, 109
Siyasi partiler:	129
Sosyal sigorta:	106, 107, 128
Tanıma:	32, 42, 43, 45, 50, 92
Taşınma:	58, 59
Tatil:	53
Tüketici hakları:	28, 63, 65, 116, 121
Ülkeye giriş:	2, 10, 11, 12, 13, 14, 30, 32, 33, 38, 91
Uyum konseyi:	130, 131
Uyum kursu sertifikası:	16, 19
Uyum kursu:	16, 17, 18, 19, 20, 23, 28, 37
Destek kursu:	18
Ebeveynler için:	18
Gençler için:	18
Kadınlar için:	18
Okuma-yazma eğitimiyle:	18
Yoğun kurs:	19
Uyuşturucu danışmanlığı:	101
Uzman Kişi Göç Yasası:	32
Uzman personel:	13, 32, 36, 52
Vatandaşlığa geçme:	16, 28, 30, 38, 39
Vatandaşlığa kabul testi:	39, 40, 41
Vatandaşlık:	13, 30, 33, 39, 40, 43, 130
Vergiler:	42, 52, 55
Vize:	2, 10, 11, 12, 13, 14, 33
Yerleşme izni:	16, 32, 33, 36, 37, 73, 75
Yetiştirme danışmanlığı:	68, 69, 79
Yoğun kurs:	19
Yönelim kursu:	16, 18, 19
Yüksek öğrenim:	18, 21, 33, 35, 50, 82, 85, 88, 89, 90, 91, 92
Yüksek okul:	85, 90, 91, 92

# Acil Durumlar

Bazen her şeyin büyük bir hızla olması gerekir. Böyle durumlarda acilen yardıma ihtiyacınız olur. Aşağıdaki telefon numaraları çok önemlidir. Aradığınızda acil durumlarda yardım isteyebilirsiniz.

## Önemli telefon numaraları

### Acil Doktor: 112

Bir kişi ağır hasta veya yaralı ise bu numarayı arayarak yardım çağırınız.

### İtfaiye: 112

Evinizde yangın çıkarsa veya yakınınızda yangın fark ederseniz, anında bu numarayı aramalısınız.

### Polis: 110

Şiddete maruz mu kaldınız veya işlenen bir suça tanık mı oldunuz? Acilen polisi arayınız! Polis memurlarına her zaman güvenebilirsiniz.

### Ärztlicher Bereitschaftsdienst (Nöbetçi Doktor Hizmeti): 116 117

Ärztlicher Bereitschaftsdienst (Nöbetçi Doktor Hizmeti), sizden sorumlu doktor muayenehanesi kapalı olduğunda, ancak hastalığınızın ertesi güne kadar bekleyemeyeceği durumlarda size yardımcı olur.

### Psikolojik Yardım Hattı: 0800 1110111\* veya 0800 1110222\*

Çaresizseniz ve ne yapacağınızı bilmiyorsanız: Psikolojik Yardım Hattının çalışanları size yardımcı olacaktır. İstemediğiniz takdirde adınızı belirtmenize gerek yoktur.



## İPUCU

Bütün acil numaralar 24 saat hizmet verir. Aramakta tereddüt etmeyin!

\* sadece Almanya dahilinde aranabilir, ücretsiz





# Künye

## Yayıncı

Bundesministerium des Innern, für Bau und Heimat  
10557 Berlin

## Redaksiyon

Bundesamt für Migration und Flüchtlinge  
90461 Nürnberg

## Son güncelleme

01/2021

## Baskı

Druck- und Verlagshaus Zarbock GmbH & Co. KG, 60386 Frankfurt  
6. güncellenmiş baskı

## Tasarım ve prodüksiyon

MediaCompany – Agentur für Kommunikation GmbH

## Sipariş seçeneği

Kapak resmi: © BMI; S. 2, 11: © gettyimages.com/Symphonie; S. 4, 4, 17, 22: © BAMF/Bildkraftwerk/Thomas Geiger; S. 4, 31: © iStockphoto.com/Juergen Sack; S. 4, 42: © iStockphoto.com/Johnny Greig 2017; S. 4, 57: © iStockphoto.com/Eric S; S. 2–3, 67: © gettyimages.com/FatCamera; S. 4, 82: © gettyimages.de/Westend61; S. 4, 94: © iStockphoto.com/seb\_ra; S. 105: © iStockphoto.com/fcafotodigital; S. 4, 117: © iStockphoto.com/Minerva Studio; S. 3, 122: © gettyimages.com/track5

## Yayın siparişi

Federal Hükümetin yayın dağıtım servisi  
Postfach 48 10 09, 18132 Rostock  
Servis telefonu: +49 30 18 272 2721  
Servis faksı: +49 30 18 10 272 272 1  
E-posta: publikationen@bundesregierung.de

İşaret dili telefonu üzerinden sipariş: gebaerdentelefon@sip.bundesregierung.de  
Çevrimiçi sipariş: www.bundesregierung.de/publikationen

Federal hükümetin diğer yayınlarını [www.bundesregierung.de/publikationen](http://www.bundesregierung.de/publikationen) adresinden indirebilir veya sipariş edebilirsiniz

Sipariş numarası: BMI21017

Bu yayın, Federal Göç ve Mülteciler Müdürlüğü tarafından halkla ilişkiler kapsamında yayınlanmıştır. Bu yayın ücretsiz olarak dağıtılmakta ve satış için öngörülmemiştir. Bir seçim kampanyası esnasında bu yayının ne seçim propagandacıları tarafından ne de seçim yardımcıları tarafından seçim reklamı yapmak amacıyla kullanılması yasaktır. Bu husus parlamento seçimleri, eyalet seçimler, belediye seçimleri ve Avrupa Parlamentosu seçimleri için de geçerlidir.

## Açıklama

Yasal düzenleme, adres ve telefon değişiklikleri kitapçığın güncelliğini kısıtlayabilmekte veya bazı kısımlarını geçersiz kılabilmektedir. Bundan dolayı lütfen sizin için önemli hususlarda söz konusu yerlerden bilgi alın.

